veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

ontwerp

Programmabegroting 2024-2027

30 maart 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Inleiding 5

2. Missie, visie, opgaven 8

3. Programma's 15

Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing
Programma 2. Brandweerzorg
Programma 3. GHOR
Programma 4. Meldkamer Oost-Nederland – Meldkamer Brandweer Multi (MKON-MKBM)
Programma 5. Directie en Control
Programma 6. Bedrijfsvoering
Programma 7. Algemene dekkingsmiddelen
Programma 8. Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)

4. Overzicht baten & lasten en uitgangspunten 38

5. Paragrafen 43

5.1. Beleidsregels en uitgangspunten reserves
5.2. Weerstandsvermogen en risicomanagement
5.3. Onderhoud kapitaalgoederen
5.4. Financiering / treasury
5.5. Bedrijfsvoering
5.6. Verbonden partijen
5.7. Openbaarheidsparagraaf
5.8. Versterking crisisbeheersing en informatievoorziening (inzet BDUR-ophoging)

Bijlagen 66

Bijlage 1. Kerngegevens
Bijlage 2. Gemeentelijke bijdrage 2024
Bijlage 3. Overzicht programma 8
Bijlage 4. Overzicht reserves en voorzieningen
Bijlage 5. Overzicht taakvelden en Beleidsindicatoren
Bijlage 6. Geprognotiseerde meerjarenbalans
Bijlage 7. Meerjarenoverzicht gemeentelijke bijdrage (prognose)
Bijlage 8. Kredieten 2024-2027
Bijlage 9. Overzicht van de gekwantificeerde- en niet-gekwantificeerde risico's

Voorwoord

Voor u ligt de meerjaren programmabegroting 2024-2027 van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). Ook in 2024 geeft VNOG antwoord op de vragen die de samenleving aan haar stelt. Dit doet VNOG via de vijf Opgaven in deze begroting, te weten: Incidentbestrijding en crisisorganisatie, Zelfredzaam en risicobewust, Vakbekwaam en deskundig, Sterke informatiepositie, Gezonde bedrijfsvoering (mensen en middelen). We lanceren op deze Opgaven nieuwe initiatieven en geven vervolg aan, of versnellen, eerder gestarte activiteiten en pilots. Daarbij houden we rekening met ontwikkelingen in de samenleving en kansen voor innovatie.

Incidentbestrijding en crisisorganisatie
Brandweer, GHOR en de (multidisciplinaire) crisisorganisatie staan ook in 2024 altijd paraat. We bereiden ons, in intensieve samenwerking met onze partners, voor op verschillende typen incidenten en crises. We zijn flexibel en creatief. Onze brandweer is compact en slagvaardig georganiseerd, beschikt over voldoende materiaal en is vakbekwaam. Onze GHOR is een netwerkorganisatie met sterke verbindingen en blijft daarin investeren. De crisisorganisatie wordt de komende jaren verder versterkt, onder andere door een extra structurele bijdrage vanuit het Rijk.

Zelfredzaam en risicobewust
Om ervoor te zorgen dat iedereen in onze regio veilig kan wonen, werken en recreëren is de uitvoering van onze activiteiten gebaseerd op de regionale risico's en de (mogelijke) effecten daarvan. We gaan uit van risicogericht voorlichten, adviseren en oefenen. Hierdoor kunnen burgers, bedrijven, overheden en instellingen zelf verantwoordelijkheid nemen en aan de slag gaan en bieden we direct handelingsperspectief. We gebruiken daarbij innovatieve middelen en gedragswetenschap, die we in 2024 verder uitbouwen. Ook kunnen onze brandweermedewerkers heel gericht oefenen op de meest voorkomende risico's. Het gezamenlijke doel bij dit alles is: minder branden, incidenten, slachtoffers en schade.

Vakbekwaam en deskundig
VNOG investeert via opleidingen, oefeningen en trainingen in haar medewerkers, zodat zij vakbekwaam en deskundig blijven. Nieuwe methoden en werkwijzen voeren we in. We zorgen voor aansluiting op de praktijk. Duurzame inzetbaarheid, vitaliteit, leiderschapsontwikkeling, persoonlijke ontwikkeling en de 'juiste mens op de juiste plek' hebben een vaste plaats gekregen in het personeelsbeleid van VNOG.

Sterke informatiepositie
Nieuwe kansen en ontwikkelingen, zoals rondom (technische) innovatie en informatietechnologie, worden door VNOG aangegrepen. Daarbij heeft het onderwerp informatieveiligheid veel en blijvende aandacht. De informatiepositie wordt de komende jaren verder versterkt, onder door een extra structurele bijdrage vanuit het Rijk.

Gezonde bedrijfsvoering
Onze taken zijn alleen uit te voeren als VNOG financieel gezond is en blijft en kan beschikken over voldoende betrokken medewerkers. De ondersteunende diensten voor de primaire taken moeten goed georganiseerd zijn, zoals personeelszaken, financiën, inkoop, communicatie, beleid, administratie, informatievoorziening, archief en huisvesting. VNOG zorgt er ook in en na 2024 voor dat deze ondersteunende diensten optimaal leveren.

Samenwerking
VNOG kan haar Opgaven niet uitvoeren zonder haar partners, zoals gemeenten, GGD, politie, OM, defensie, waterschappen, omgevingsdiensten, zorgpartijen en Duitse overheden. We werken intensief samen met veel verschillende partijen en bouwen aan partnerships; regionaal, interregionaal, nationaal en internationaal; met mede-overheden en het bedrijfsleven. We dragen actief bij in overleggen en zorgen dat wij dé veiligheidsexpert zijn voor netwerkpartners en brancheorganisaties in onze regio, zoals de recreatiesector en de agrarische sector. Het is daarbij cruciaal om aan te (blijven) sluiten op wat onze inwoners, gemeenten en veiligheidspartners nodig hebben.

Duurzaamheid
Een belangrijk thema dat wereldwijd speelt, is duurzaamheid. VNOG voldoet aan de minimale vereisten en heeft de ambitie om waar mogelijk verdere stappen te zetten. We stimuleren duurzaam gebruik van middelen en materialen. Dit doen we in onze advisering en onze operationele inzet. Ook houden we hiermee rekening bij bijvoorbeeld de bouw van nieuwe kazernes / verbouw van bestaande kazernes en het gebruik van de kazernes (dat alles in overleg met de gemeenten die gebouweigenaar zijn). Verder realiseren we op het onderwerp ‘mobiliteit’ verduurzaming met een positief ecologisch, maar mogelijk ook financieel effect.

Realiseren en bijsturen waar nodig
Via de reguliere periodieke rapportages volgen we de voortgang op onze Opgaven. De groeiende onzekerheid in de wereld op allerlei vlakken, zoals grondstoffen, energiekosten, stijgende prijzen en rente, klimaatverandering, cybercriminaliteit, (geopolitieke) instabiliteit, etc. heeft en zal grote effecten hebben op de taakuitvoering van VNOG en op de realisatie en de kostenontwikkeling van de begroting en komende begrotingen, die niemand op dit moment exact kan overzien of voorspellen. Wij volgen deze ontwikkelingen nauwgezet en sturen bij indien nodig.

Tenslotte zal er in 2024, net als in voorgaande jaren, weer nauw contact zijn met de raden, als belangrijkste dragers van onze organisatie. Er spelen in 2024 bovendien twee trajecten die extra betrokkenheid van de raden zullen vragen. Ten eerste moet de gemeenschappelijke regeling van VNOG worden bijgewerkt naar aanleiding van de aangepaste Wet gemeenschappelijke regelingen. Ten tweede loopt het huidige regionaal beleidsplan in 2024 af. In 2024 zullen we dan ook in nauw overleg met de raden aan een nieuw beleidsplan gaan werken dat per 2025 zal ingaan. In deze begroting 2024 worden alvast ontwikkelingen en trends geschetst die in het traject van het nieuwe beleidsplan worden meegenomen.

Namens het dagelijks bestuur VNOG,

H.J. van Schaik
portefeuillehouder Middelen

Medewerkers van VNOG staan dag en nacht klaar om te kunnen optreden bij noodsituaties. Bij heftige incidenten, ongevallen, branden en protestacties. Daarbij laten de collega’s van de brandweer, de crisisorganisatie en GHOR zich van hun professionele kant zien. Ook leveren we een stevige bijdrage aan langdurige crises. Daarbij vervullen we steeds vaker een centrale en verbindende rol. In het online magazine Voorop in Veiligheid lees je hoe we samen werken aan veiligheid! Scan de QR code om het magazine te lezen.

1. Inleiding

Ook in 2024 zal VNOG antwoord geven op de beide vragen die de samenleving aan haar stelt: hulp bieden bij nood en (helpen bij) voorkomen van gevaar. Daarvoor voert VNOG haar wettelijke taken uit, namelijk brandweerzorg, rampenbestrijding, risico- en crisisbeheersing, bevolkingszorg en geneeskundige hulpverlening. Om deze taken te kunnen uitvoeren verricht VNOG ook alle voorbereidende en administratieve werkzaamheden die hierbij horen. Daarbij zal VNOG, indachtig haar missie ('Samen werken aan veiligheid'), de samenwerking met de vele partners opzoeken.

Rode draad in deze begroting 2024-2027 zijn de Opgaven van VNOG uit het regionaal beleidsplan 2021-2024 en de hieronder liggende Toekomstvisie 2020-2026. De Opgaven vormen het concrete antwoord van VNOG op de vragen van de samenleving. Deze Opgaven zijn:

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises (maatschappelijke opdracht) (Incidentbestrijding en crisisorganisatie)
1. Zelfredzaam & risicobewust
2. Vakbekwaam & deskundig
3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde) (gezonde bedrijfsvoering)

De afgelopen jaren hebben grote uitdagingen met zich meegebracht voor de hele wereld en dus ook voor VNOG. Na de coronajaren volgden nieuwe crises, zoals de oorlog in Oekraïne, de asielcrises, etc. De veiligheidsregio's hebben hierbij een steeds grotere rol gekregen en zijn op allerlei fronten ingezet. Deels kwam het reguliere werk daardoor in de knel. Inmiddels zijn achterstanden waar mogelijk ingelopen. VNOG werd overigens, naast haar directe taakuitvoering, ook op andere manieren door de crises geraakt. Prijzen stegen en door grondstoffentekorten namen levertijden van leveranciers toe. Planningen moesten worden bijgesteld en voor gestegen kosten moesten oplossingen worden gevonden.

De onrust in de wereld houdt aan. Er zijn vele onzekerheden, snelle ontwikkelingen en uitdagingen op allerlei vlakken, zoals klimaat, energie, prijzen, polarisatie en (wereldwijde) instabiliteit. Niemand kan overzien of voorspellen waar deze ontwikkelingen toe zullen leiden; voorstelbaar is dat deze een effect gaan hebben op de veiligheid. De ontwikkelingen zullen hoe dan ook effect hebben op de uitvoering en kostenontwikkeling van deze en nog komende begrotingen. Het is lastig om de risico's en gevolgen exact in te schatten, omdat zaken elkaar snel opvolgen.

Het Rijk voorziet dat komende crises langduriger zullen zijn, met een grote maatschappelijke impact en dat de veiligheidsregio's hierbij een belangrijke rol gaan spelen. Dit wordt op termijn ook meegenomen in de aangepaste Wet veiligheidsregio's. Het Rijk wil daarom de crisisbeheersing en informatiepositie van de veiligheidsregio's versterken en hun flexibiliteit om in te spelen op actuele crises. In de periode 2023 t/m 2026 verhoogt het Rijk daarom stapsgewijs structureel haar bijdrage aan de veiligheidsregio's (de BDUR, Brede Doeluitkering Rampenbestrijding).

VNOG heeft in 2023 de besteding van de eerste tranche ingezet op basis van een meerjarig bestedingsplan om zo te voldoen aan de verwachtingen van het Rijk en de nieuwe vragen waar de samenleving mee komt. In deze begroting 2024 wordt de besteding van de tweede tranche in een separate paragraaf toegelicht.

Overige belangrijke thema's voor 2024 vormen:

- Het regionaal beleidsplan 2021-2024 loopt af. Per 2025 moet er een nieuw vierjarig regionaal beleidsplan zijn. In 2024 zal VNOG met de gemeenten het traject voor het nieuwe beleidsplan doorlopen, waaronder ook de wettelijke consultatie van de raden;
- Naar aanleiding van de aangepaste Wet gemeenschappelijke regelingen moet de gemeenschappelijke regeling van VNOG worden bijgewerkt en in 2024 worden vastgesteld. De raden moeten de colleges toestemming geven om de bijgewerkte regeling aan te gaan;
- VNOG moet voldoen aan overige veranderende wetgeving en goede aansluiting daarop regelen (bijvoorbeeld Omgevingswet, inrichting vrijwillig brandweerbestel, etc.);
- De samenwerking en verbinding met partners en stakeholders worden versterkt, dichtbij (zoals met de deelnemende gemeenten als dragers van de organisatie), maar ook verder weg (regionaal, interregionaal, landelijk, internationaal);
- VNOG gaat verdere stappen zetten op het gebied van duurzaamheid en energietransitie;
- Innovatie staat op de agenda: verder onderzoeken, uittesten en invoeren van nieuwe innovatieve mogelijkheden, ter ondersteuning van de uitvoering van de Opgaven;
- VNOG blijft het eigen personeel door ontwikkelen, zowel repressief als ondersteunend, qua kennis en vaardigheden, opdat VNOG de vragen van de samenleving blijvend kan beantwoorden en duurzame inzetbaarheid, met oog voor vitaliteit voor medewerkers, wordt gerealiseerd;
- VNOG voert de, als gevolg van de wereldmarktsituatie, bijgestelde planningen uit voor de aanschaf van materieel en materiaal, opdat het eindbeeld van de Toekomstvisie in 2026 wordt gehaald;
- VNOG heeft blijvende aandacht voor veiligheidsvraagstukken omtrent informatie, gegevensbeheer en privacy om zo te voldoen aan wettelijke vereisten en verder door te groeien naar een hoger volwassenheidsniveau op dit terrein.

Financieel beeld op hoofdlijnen

Het financiële effect van de op 15 december 2022 door het AB vastgestelde Kadernota 2024-2027 (waaronder de toegepaste ramingsgrondslagen en loon- en prijsindex), alsmede het effect van de toen separaat vastgestelde begrotingswijziging 'demarcatie' is verwerkt in deze begroting. In hoofdstuk 4 wordt dit uitgebreid toegelicht.

In voorgaande kadernota's en begrotingen is reeds aangegeven dat de kapitaallasten dusdanig zullen stijgen dat deze op enig moment niet meer gedekt kunnen worden door een onttrekking aan de beschikbare egalisatiereserve[1]. Hierdoor wordt een verhoging van de gemeentelijke bijdrage op termijn noodzakelijk. In voorgaande kadernota's kon hiervan al een voorlopige berekening gepresenteerd worden. In de Kadernota 2024 is de voorlopige berekening verder doorgerekend, waarbij de resultaten van recent succesvol doorlopen aanbestedingen zijn meegenomen. Prijzen zijn en blijven naar verwachting wereldwijd sterk in beweging. Bovendien krijgt VNOG te maken met een stijgende rente. Dit heeft een groot effect en werkt door in hogere kapitaallasten, een snellere uitputting van de egalisatiereserve en dus in een eerdere en hogere stijging van de gemeentelijke bijdrage. Deze stijging van de bijdrage als gevolg van de kapitaallasten wordt nu voorzien in 2026 en 2027. Voor 2026 en 2027 wordt een reële stijging van de gemeentelijke bijdrage met 3 respectievelijk 2 miljoen (cumulatief 5 miljoen structureel) voorzien.

[1] Uiteraard is het afhankelijk van (het tempo van) de voorgenomen investeringen en van de verkoop van af te stoten materieel, wanneer de reserve daadwerkelijk zal zijn uitgeput.

Tenslotte zijn in deze begroting de risico's herijkt in vervolg op hetgeen daaromtrent is opgenomen in de jaarrekening 2022. Het weerstandsvermogen van VNOG bevindt zich binnen de hiertoe door het AB vastgestelde bandbreedte.

VNOG moet, met alle ontwikkelingen om haar heen, de gezondheid van haar bedrijfsvoering bewaken en ervoor zorgen dat zij haar Opgaven kan blijven uitvoeren. Hiervoor heeft VNOG ook de gemeenten nodig. Gemeenten staan echter ook voor grote, deels dezelfde, (financiële) uitdagingen die naar verwachting ook komende jaren verdere invloed gaan krijgen. VNOG wil hier oog voor hebben. In onderling overleg en met begrip voor elkaars positie wil VNOG hierin samen met de gemeenten optrekken.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de koers van de VNOG, vertaald in de missie, (Toekomst)visie en Opgaven. In hoofdstuk 3 staan de programma's en welke activiteiten in 2024 worden uitgevoerd met welke middelen, alsook de indicatoren waarmee de voortgang op de Opgaven periodiek wordt gemeten. Hoofdstuk 4 bevat het overzicht van baten en lasten en de toegepaste ramingsgrondslagen uit de Kadernota 2024. Hierin is de Kadernota 2024 e.v. verwerkt. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de verplichte paragrafen. Daarna volgen bijlagen met diverse (onder andere financiële) overzichten.

2. Missie, visie, opgaven

Vragen van de samenleving en Missie
De samenleving stelt grofweg twee vragen aan VNOG:

- Ik heb hulp nodig (bij brand, ongevallen, rampen, crises).
- Leer mij gevaar te voorkomen (veilig wonen, werken en recreëren).

Burgers, bedrijven, instellingen en andere overheden stellen deze vragen aan VNOG. VNOG moet, op grond van haar wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit de Wet veiligheidsregio's, deze vragen beantwoorden. De missie van VNOG daarbij is: **"Samen werken aan veiligheid"**.

Visie en Opgaven
Op 15 januari 2020 heeft het algemeen bestuur van VNOG in de Toekomstvisie vastgelegd hoe VNOG de vragen van de samenleving beantwoordt en haar missie gestalte geeft, namelijk:

- VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid. Het is een operationele organisatie, die bij een crisissituatie of ramp nu en in de toekomst garant staat voor professionele hulpverlening aan de inwoners en bezoekers van de regio.
- Noord- en Oost-Gelderland is een regio waar veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. VNOG speelt in op demografische, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op hedendaagse en toekomstige veiligheidsrisico's. VNOG is een toekomstbestendige veiligheidsregio.
- VNOG heeft de volgende **Opgaven**, als antwoord op de beide vragen van de samenleving**:**

    - **Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht)**
    - **Opgave 1. Zelfredzaam & risicobewust**
    - **Opgave 2. Vakbekwaam & deskundig**
    - **Opgave 3. Sterke informatiepositie**
    - **Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde)**

- VNOG werkt met compacte en slagvaardige posten met goed getrainde vrijwilligers vanuit een versterkte informatiepositie.
- Dit alles moet leiden tot een solide veiligheidsregio voor de lange termijn.
- De Toekomstvisie loopt tot en met 2026. Het bestuur monitort periodiek de voortgang van de bij de Toekomstvisie behorende Opdrachten tijdens de reguliere P&C-cyclus. De Toekomstvisie vormt de basis van elke komende begroting en is daarin integraal verwerkt.

Beleidsplan
De Toekomstvisie is verder uitgewerkt in het regionaal beleidsplan; dit is het strategisch beleidskader van VNOG. Het beleidsplan is vastgesteld in december 2020 en beschrijft de koers voor een periode van vier jaar (2021-2024). In het regionaal beleidsplan is de ambitie per Opgave nader beschreven. In de nu voorliggende programmabegroting staat wat VNOG in 2024 doet om deze ambities te realiseren en welke middelen hiervoor beschikbaar zijn. De Opgaven komen als rode draad telkens weer in deze programmabegroting terug.

Er is nagedacht over de periode nà het aflopen van de Toekomstvisie in 2026. Er is gekeken naar maatschappelijke ontwikkelingen en trends. Eerste ideeën over met welke (nieuwe) uitdagingen VNOG te maken krijgt, wat de samenleving gaat verwachten en hoe VNOG zich hierbij kan positioneren, zijn verkend (zie hierna). De uitkomsten uit deze verkenning worden in 2024 meegenomen in het traject van het nieuwe regionaal beleidsplan. Immers, eind 2024 dient er een nieuw regionaal

beleidsplan te verschijnen voor de periode 2025-2028. Als onderdeel van dit traject naar het nieuwe beleidsplan zullen in 2024 conform de Wet de raden ook eerst weer worden geconsulteerd.

Trends en ontwikkelingen komende jaren

Algemeen

- Het risicoprofiel verandert door klimaatverandering, schaarste aan grondstoffen/energie en de noodzakelijke energietransitie, etc. De wereld is instabiel: politiek, sociaal, economisch. Nieuwe risico's en nieuwe typen crisis vragen om een nieuwe/andere inzet van VNOG als brandweer, GHOR en crisisorganisatie.
- Technologische ontwikkelingen en innovaties bieden hierbij kansen. De afhankelijkheid van (informatie) technologie is echter evenzeer een risico (storingen, crimineel gebruik of terrorisme).
- De uitkomsten van alle ontwikkelingen zijn moeilijk voorspelbaar. Naar verwachting zullen toekomstige crises langduriger zijn, met een grote impact voor de maatschappij.
- Er wordt steeds meer naar veiligheidsregio's gekeken bij deze langduriger crises. Zo faciliteert het Rijk de komende jaren een versterking van de crisisbeheersing en informatiepositie door een stapsgewijze substantiële ophoging van de rijksbijdrage (BDUR) aan de veiligheidsregio's. De veiligheidsregio's moeten dan wel aan nieuwe verwachtingen vanuit het Rijk gaan voldoen.
- Het veranderend risicoprofiel vraagt dat de organisatie zich voorbereidt op langduriger multi crises. Getrainde medewerkers, bredere functies en flexibele organisatievormen en werkwijzen zijn de sleutel. Doelstelling is dat VNOG nu en in de toekomst de medewerkers een helder handelingsperspectief blijft bieden. VNOG kiest binnen de veiligheid één of meer thema's, waarin het op kop gaat en een breed erkende expert-regio is.
- Het versterken van de democratische legitimatie voor het optreden van veiligheidsregio's tijdens crises is daarbij ook belangrijk. Dit geldt eens te meer, nu in algemene zin het vertrouwen van de burger in de overheid onder druk staat. VNOG wil daarom de verbinding met de raden / gemeenten en andere stakeholders verder versterken.

Medewerkers

- Om in te kunnen spelen op bovenstaande ontwikkelingen zal VNOG als organisatie zich op een goede manier moeten laten zien op de krappe arbeidsmarkt, om zo (nieuw) talent binnen te halen / te behouden. Dit geldt in het bijzonder voor professionals in de (informatie)technologie.
- Duurzame inzetbaarheid van medewerkers wordt tevens blijvend bevorderd; VNOG zoekt naar passende en nieuwe manieren om medewerkers hierin te stimuleren.
- VNOG heeft nadrukkelijk aandacht voor de vakbekwaamheid van al haar medewerkers, met accent op persoonlijke ontwikkeling en mogelijkheden voor scholing, training en opleiding.
- Informatietechnologie zal zich in snel tempo ontwikkelen. Voor het benutten van de mogelijkheden is permanente scholing essentieel.

Advisering en voorlichting

- VNOG stimuleert burgers, instellingen en bedrijven tot zelf- en samenredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid bij incidenten, rampen en crisis en het voorkomen daarvan.
- VNOG wil een betrouwbare leverancier van kwalitatief hoogwaardige adviesdiensten en voorlichting zijn voor burgers, bedrijven, ketenpartners en gemeenten, op basis van gemaakte afspraken over de dienstverlening. VNOG ambieert hierin een positie als koploper en expert, onder andere door allianties te sluiten met het bedrijfsleven en maatschappelijke partners.
- Er is sprake van een aantal maatschappelijke ontwikkelingen die de aandacht voor (brand)veiligheid zeer noodzakelijk maken, zoals verarming, vergrijzing, het toenemen van het aantal andere talen, de terugtredende overheid, etc. Er worden nieuwe adviesvaardigheden en bekwaamheden gevraagd van VNOG medewerkers. VNOG zal haar medewerkers hierop scholen en trainen.

Informatie

- Gegeven het veranderende risicoprofiel is de doelstelling dat er voor en tijdens crises een continu en actueel risicobeeld bestaat, dat geduid wordt ten behoeve van bestuurlijke besluitvorming en operationeel handelen.
- Besluitvorming o.a. tijdens crises moet steunen op een goede informatiepositie; de noodzaak van landelijke standaarden en uniformiteit wordt onderkend, terwijl binnen en tussen regio's investeringen in mensen en middelen nodig zijn.
- VNOG ontwikkelt een Veiligheidsinformatie en coördinatiecentrum (VICC). Het hebben van een dergelijk knooppunt is een landelijke verplichting, alsook de aansluiting op de landelijke voorziening KCR-2 (Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk). De genoemde ophoging van de rijksbijdrage (BDUR) is mede bestemd om de informatievoorziening en -aansluiting te versterken.
- Om als VNOG een betrouwbare leverancier van data te zijn is de informatieveiligheid en goede interne informatie over de bedrijfsvoering en het gebruik van business intelligence cruciaal. Binnen dit vakgebied wordt bezien of VNOG een volgende of een meer leidende positie inneemt.
- Veiligheidsregio's gaan opgenomen worden in de vitale infrastructuur. Dit vergt extra inspanningen op het gebied van Privacy en Security om aan de daarbij horende eisen te voldoen.

Overig: innovatie, duurzaamheid, veranderende wetgeving en samenwerking

- Innovatie is een belangrijk thema. Overal in VNOG vinden innovaties plaats zoals rondom dashboarding, scenario denken, informatie, samenwerkingen (bijv. met startups en bedrijfsleven), meer inzet van gedragswetenschap, nieuw materieel en inzettechnieken (bijv. drones), etc.
- De wereld staat voor een grote opgave voor de leefbaarheid op onze planeet. De ambitie van VNOG is om de landelijke eisen te volgen en daar waar zich kansen voordoen, nog een stap verder te zetten, mits de (financiële) mogelijkheden dat toestaan en VNOG haar wettelijke kerntaken kan blijven uitvoeren. De hoofdbestanddelen in de duurzaamheidsstrategie zijn: vastgoed, inkoop, mobiliteit, bewustwording en gedrag. VNOG trekt voor dit onderwerp nauw samen op met haar partners. Voor bepaalde belangrijke onderdelen is VNOG afhankelijk van keuzes van anderen, bijvoorbeeld van de gebouweigenaren (de gemeenten) wat betreft duurzaamheidsmaatregelen in de panden.
- Belangrijke wetgeving gaat veranderen. VNOG heeft zaken in beeld en neemt waar nodig actie: Wet veiligheidsregio's (n.a.v. wetsevaluatie), Omgevingswet, Energiewet, Herziening staatsnoodrecht, Wijziging Wet publieke gezondheid, Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA), Nieuwe inrichting vrijwillig brandweerbestel, Aanpassing wet gemeenschappelijke regelingen (uiterlijk 1 juli 2024 moet er een geactualiseerde gemeenschappelijke regeling VNOG zijn), veranderende financiële wetgeving (rechtmatigheidsverklaring door DB), Verzamelwet gegevensbescherming, diverse uitwerkingen van de Wet digitale overheid, Invoering e-privacy verordening.
- Vanuit het bestaande vertrouwen bij de deelnemende gemeenten en bij ketenpartners in en om onze regio, werkt VNOG lokaal met haar gemeenten, bovenregionaal (Oost-5 (vijf veiligheidsregio's in het oosten van het land), landelijk (NIPV, Nederlands Instituut Publieke Veiligheid) en internationaal (Duitsland) samen. Crises beperkten zich immers nooit vanzelfsprekend tot bestuurlijke grenzen en zullen dat in een veranderend risicoprofiel in nog mindere mate doen.

Samenvatting VNOG in 2024

De vragen van de samenleving en het antwoord van VNOG daarop:

Opgaven - VNOG:

- **Beperkt en bestrijdt (Opgave 0.)**
- **Is vakbekwaam en deskundig (Opgave 2.)**
- **Werkt vanuit een sterke informatiepositie (Opgave 3.)**

- **Voorkomt risico's (Opgave 0.)**
- **Stimuleert zelfredzaamheid en risicobewustzijn (Opgave 1.)**
- **Is deskundig (Opgave 2.)**
- **Werkt vanuit een sterke informatiepositie (Opgave 3)**

VNOG levert:

Brandweer

GHOR

Voorlichting

Risico-analyse /-duiding

Crisisbeheersing

Advisering

Informatie en systemen

VNOG heeft:

- Een compacte en slagvaardige brandweer, GHOR en multidisciplinaire crisisorganisatie.
- Passend materieel met bijbehorend goed opgeleide en getrainde medewerkers.
- Duidelijke informatie, die VNOG verzamelt, duidt en verspreidt waardoor zorg en hulp verbeteren.

VNOG:

- Informeert en stimuleert inwoners, bedrijven en organisaties.
- Biedt handelingsperspectief (wat kan ik zelf doen).
- Verzamelt, duidt en verspreidt informatie.

Missie: Samen werken aan veiligheid | Kernwaarden: Daadkrachtig – Deskundig - Gepassioneerd

Opgavegericht
Deze begroting 2024 is, zoals aangegeven, opgavegericht opgebouwd, dus conform de Opgaven van VNOG. Op de volgende pagina's is een samenvattend totaaloverzicht opgenomen van de beleidsdoelen voor 2024 per Opgave. Per beleidsdoel is tevens te zien welk programma (welke afdeling) verantwoordelijk is voor de uitvoering van de doelstelling.

Hoofdstuk 3 is vervolgens ingedeeld volgens de programma's. De beleidsdoelen per Opgave uit het totaaloverzicht komen hierin weer terug (de vraag: "wat willen we bereiken") en worden verder uitgewerkt, door per beleidsdoel de concrete activiteiten van het programma voor 2024 te beschrijven (vraag: "wat gaan we ervoor doen"). Vervolgens zijn er per Opgave indicatoren (vraag: "hoe gaan we dat meten"). Tenslotte zijn per programma de beschikbare middelen weergegeven (vraag: "welke middelen hebben we daarvoor beschikbaar").

Door opgavegericht te werken, wordt beoogd doelgerichter keuzes te kunnen maken en (bij) te kunnen sturen. De organisatiestructuur (de programma's en afdelingen) blijft leidend bij het opstellen van de begroting. Voor verantwoording zijn per Opgave indicatoren opgenomen. Met de indicatoren wordt periodiek de voortgang gemeten. Daarnaast zijn in de diverse paragrafen van deze begroting ook kengetallen, ratio's, toelichtingen op berekeningsmethoden en (ramings)grondslagen opgenomen:
- paragraaf 5.2. 'Weerstandvermogen en risicomanagement': ratio weerstandsvermogen, netto schuldquote, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte;
- paragraaf 5.4. 'Financiering & treasury': kasgeldlimiet, renterisiconorm;

Tenslotte zijn, als gebruikelijk, ook de verplichte beleidsindicatoren vanuit het BBV opgenomen:
- Bijlage 5 'Beleidsindicatoren': formatie en bezetting (in aantal fte per 1.000 inwoners), apparaatskosten per 1.000 inwoners, externe inhuur en overhead als percentage van de totale lasten.

Met behulp van de indicatoren, kengetallen, ratio's en grondslagen kan doelgerichter worden gerapporteerd en gestuurd.

Samenvattend totaaloverzicht van de beleidsdoelen voor 2024 per Opgave, gerelateerd aan de programma's

Mssie: "Samen werken aan veiligheid"							
	Opgave:	0. Voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises	1. Zelfredzaam & Risicobewust	2. Vakbekwaam & deskundig	3. Sterke informatiepositie	4. Gezonde financiële basis en betrokken medewerkers	Overkoepelend / Overig
1	RCB	In samenwerking met partners voorkomen, beperken, bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige crises) door informatiegestuurd en risicogericht te werken; slagvaardig en flexibel optreden.	Met behulp van (innovatieve) risico- en crisiscommunicatie en advisering de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van inwoners, bedrijven en instellingen vergroten.	Als netwerkpartner toegerust zijn om tijdig (integrale) veiligheidsadvisering te verlenen aan de gemeenten en andere partners.	Risico's en potentiële veiligheidswinst identificeren en duiden, aan de hand van het verzame-len, koppelen en analyseren van gegevens. Dit dient als basis voor risicogerichte advisering		
1	RCB			Deelnemers aan de multidisciplinaire crisisorganisatie zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend	VNOG acteert zowel in de voorbereiding op als gedurende inzetten op basis van een actueel informatiebeeld en scenario's		
2	BWZ	Het zo snel mogelijk bieden van hulp aan burgers, dieren, bedrijven en instellingen door het leveren van effectieve en kwalitatieve brandweerzorg, die is afgestemd op de risico's in het gebied van VNOG.		Personeel is vakbekwaam om operationeel op te treden.	Inzicht in gegevens door te onderzoeken, verzamelen, koppelen en analyseren.		
2	BWZ	Materieel en materiaal is functioneel en doelmatig en is 24/7 beschikbaar voor uitruk en vakbekwaam worden én blijven conform het dekkings- en spreidingsplan.		Processen en procedures zijn afgestemd op de aanwezige risico's in het gebied.	Verbinding in gegevens.		
2	BWZ			Adequate nazorg wordt geleverd aan de repressieve medewerkers.	Achteraf evalueren en bijstellen van het functioneren.		
3	GHOR	Het zoveel mogelijk voorkomen van slachtoffers en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare geneeskundige en psychosociale zorg te (laten) bieden	Volgen van ontwikkelingen en bij elkaar brengen van diverse organisaties en actoren (binnen en buiten veiligheid en zorg) rondom zelfredzaamheid, met als doel gezamenlijk voorbereid te zijn op dit maatschappelijke thema.	De GHOR heeft 24/7 een crisisorganisatie beschikbaar bestaande uit opgeleide en getrainde functionarissen (OVDG, ACGZ, Hin en DPG) die samenwerken met de netwerkpartners.	Verder versterken van de netcentrische werkwijze binnen de witte kolom.		
3	GHOR	Voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid	Starten met invulling geven aan burgerhulpverlening bij crises, rampen en incidentbestrijding, ter versterking van de slagkracht van de geneeskundige crisisorganisatie, samen met keten-, kolom- en zorgpartners.		De GHOR groeit naar een strategisch/ tactische rol als informatieknooppunt.		
3	GHOR	Het borgen van keten continuïteit in de zorg.	Implementeren van verbeterpunten vanuit het regionaal zorgrisicoprofiel.				

	Opgave:	0. Voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises	1. Zelfredzaam & Risicobewust	2. Vakbekwaam & deskundig	3. Sterke informatiepositie	4. Gezonde financiële basis en betrokken medewerkers	Overkoepelend / Overig
4	MKON-MKBM	De wettelijke kerntaak is leidend: het 24/7 aannemen, verwerken en begeleiden van noodmeldingen uiteenlopend van kleine incidenten tot rampen en crises.		Vergroting van de kennis en vaardigheden van de medewerkers MKBM.	Hoogwaardige informatievoorziening vanuit de meldkamer om de inzet van de hulpdiensten op straat zo goed mogelijk te laten verlopen.		Een actieve bijdrage leveren aan de totstandkomng van de nieuwe MKON; het centrale werkgeverschap voor de brandweer- en multicentralisten uitvoeren.
4	MKON-MKBM	De keten van melding, alarmering en begeleiding is snel en betrouwbaar en de continuïteit is gegarandeerd.			Een bijdrage leveren aan het actuele veiligheidsbeeld van de veiligheidsregio's.		
4	MKON-MKBM	De beschikbaarheid 24/7 van de operationele taak van Calamiteitencoördinator (Caco) is gegarandeerd.			Inspelen op de landelijke ontwikkeling van de meldkamers naar informatieknooppunten, door het ontwikkelen en verbeteren van (nieuwe) informatiestromen.		
5	DC&S						Het behalen, behouden en monitoren van het in de Toekomstvisie-Opdrachten vastgestelde dienstverleningsniveau binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.
5	DC&S						Het informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie.
5	DC&S						In control blijven stimuleren door middel van visitaties, het uitvoeren van audits, het toetsen van voorstellen resp. besluiten op uitvoerbaarheid resp. uitvoering en het adviseren van directie en bestuur.
6	BV				Een goede informatiepositie van alle belanghebbenden (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht.	Een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding.	
6	BV					Optimale facilitering van organisatie en medewerkers op gebied van huisvesting, services en projecten.	
6	BV					Onze mensen richting, ruimte, vertrouwen geven om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen, die burgers, bestuur en partners van de VNOG vragen.	
	BDUR: RCB GHOR BV	VNOG is beter in staat om zich voor te bereiden op toekomstige (langdurige) rampen en crises en om deze te managen als ze zich voordoen, doordat de betrokken teams op sterkte zijn ge-bracht.	Vergroten van de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van inwoners, bedrijven en instellingen met behulp van (innovatieve) risico- en crisiscommunicatie.	Vergroten van de kennis en vaardigheden van de betrokken medewerkers, door te investeren in capaciteiten, opleiden, trainen en oefenen.	Inrichten van een gegarandeerd Veiligheids Informatie en Coördinatiecentrum (VICC) met 24/7 inzicht in een dynamisch risicobeeld dat de besluitvorming voor en tijdens crises ondersteunt en informatie uitwisselt met netwerkpartners (zowel bemensing VICC, als bemensing (technische) ondersteuning daarvan, als de onderliggende informatiesystemen).		
	BDUR: RCB GHOR BV	Burgers, bedrijven, mede-overheden en partners krijgen een handelingsperspectief voor, tijdens en na (langdurige) rampen en crises.			Bijdragen aan de landelijke gezamenlijke informatiepositie, waarvan de inrichting is neergelegd bij het NIPV (Nederlands Instituut Publieke Veiligheid) en het Rijk.		
	BDUR: RCB GHOR BV				Bijdragen aan de inrichting van 24/7 landelijke ondersteuning in coördinatie en informatiema-nagement tussen veiligheidsregio's, Rijk en crisispartners, waarvan de inrichting is belegd bij het landelijke Knooppunt Coördinatie Regio's Rijk (KCR-2).		

3. Programma's

Programma: 1. Risico- en Crisisbeheersing

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvoort

Welke Opgaven voert Risico- en Crisisbeheersing primair uit?
0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De afdeling Risico- en Crisisbeheersing (RCB) heeft een breed takenpakket en is betrokken in verschillende fasen van 'plan tot plof'. Daarbij gaat het onder andere over het analyseren van risico's, het adviseren op omgevingsvisie, -plannen en -vergunningen, het adviseren van inwoners in het kader van zelfredzaamheid en risicobewustwording, het onderhouden van het netwerk van crisispartners, het voorbereiden van de crisisorganisatie op mogelijke incidenten, rampen en (langdurige)crises en het bieden van operationele informatie voor de operationele functionarissen.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?
0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises
a. In samenwerking met partners voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises door informatiegestuurd en risicogericht te werken. Bij incidenten, rampen en (langdurige) crises is VNOG in staat om flexibel en slagvaardig op te treden.
b. De afdeling werkt, naar aanleiding van landelijke afspraken, samen met andere afdelingen aan de versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDUR. Zie hiervoor de separate paragraaf hierover.

1. Zelfredzaam en risicobewust
Met behulp van (innovatieve) risico- en crisiscommunicatie en advisering de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van inwoners, bedrijven en instellingen vergroten.

2. Vakbekwaam en deskundig
a. Als netwerkpartner toegerust zijn om tijdig (integrale) veiligheidsadvisering te verlenen aan de gemeenten en andere partners.
b. Deelnemers aan de multidisciplinaire crisisorganisatie zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend.

3. Sterke informatiepositie
a. Risico's en potentiële veiligheidswinst identificeren en duiden, aan de hand van het verzamelen, koppelen en analyseren van gegevens. Dit dient als basis voor risicogerichte advisering.
b. VNOG acteert zowel in de voorbereiding op als gedurende inzetten op basis van een actueel informatiebeeld en scenario's.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?
0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises. RCB:
- geeft uitvoering aan het regionaal crisisplan, beleidsplan en regionaal risicoprofiel;
- begeleidt het proces om te komen tot een nieuw regionaal risicoprofiel dat per 2025 ingaat;

- werkt, naar aanleiding van landelijke afspraken, aan versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDUR. Zie hiervoor de separate paragraaf hierover;
- faciliteert en regisseert een breed regionaal platform waar kennis vanuit de samenleving op specifieke terreinen wordt samengebracht en crisispartners bijeenkomen ter bevordering van het zelf-organiserend vermogen;
- bouwt verder aan goede samenwerkingsrelaties met onze 22 gemeenten, de omgevingsdiensten, GGD en het samenwerkingsverband van veiligheidsregio's "Oost-5" en werkt aan nieuwe allianties om daarmee een basis te leggen voor integrale veiligheidsadvisering (o.a. gezondheid-, water-, milieu-, evenementen- en brandveiligheid) aan gemeenten;
- beheert de afsprakenlijsten bij de convenanten en onderhoudt de verbinding met het netwerk aan crisispartners;
- ondersteunt de VNOG gemeenten in hun crisistaken op het gebied van bevolkingszorg en crisiscommunicatie;
- versterkt de samenwerking in Oost Nederland, met het Rijk en Duitsland op het gebied van onder andere onze gezamenlijke informatiepositie en vakbekwaamheid.

1. Zelfredzaam en risicobewust. RCB:
- draagt zorg voor een afgebakende rol- en taakverdeling op risico- en crisiscommunicatie;
- verstevigt het netwerk rondom gedrag en veiligheid en benut kansen om meer partners aan te laten haken in campagnes;
- implementeert het nieuwe dienstverleningsconcept binnen en in samenwerking met de gemeenten;
- versterkt het proces gedrag en veilige leefomgeving, passend bij de ambitie van de VNOG;
- analyseert risico- en doelgroepen en organiseert (publieks)campagnes op basis van de regionale gedragstrategie;
- ondersteunt en bevordert innovatieve projecten in het kader van veilig wonen;
- levert een bijdrage aan het risicobewustzijn van stakeholders in de natuurlijke omgeving in het kader van de gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing;
- adviseert risicogericht vanuit de overtuiging dat dit bijdraagt aan een veiligere leefomgeving
- past bij bedrijfsbezoeken het principe van het risicogericht werken toe. Op basis van de risico's kan praktisch worden nagedacht over de aspecten waar de veiligheidsregio zich proactief op voor kan bereiden en welke handelingsperspectieven er geboden kunnen worden.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Als netwerkpartner toegerust zijn om tijdig (integrale) veiligheidsadvisering te verlenen. RCB:
- geeft uitvoering aan het in 2023 opgestelde opleidingsplan RCB 'vakbekwaam worden en blijven';
- ontwikkelt het risicogericht werken aan de hand van de herijkte routekaart;
- blijft investeren in het versterken van de vaardigheden van adviseurs, gericht op het toepassen van de risicogerichte advisering;
- levert een bijdrage aan het proces 'Lerend vermogen' van VNOG;
- implementeert het in 2023 ontwikkelde beleidskader nieuwe risico's (waaronder klimaatadaptatie en veilige energietransitie);
- waarborgt de kwaliteit van advisering externe- en industriële veiligheid door intern voldoende continuïteit te organiseren.

b. Deelnemers multidisciplinaire crisisorganisatie zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend. RCB:
- implementeert de in 2023 afgebakende rol- en taakverdeling op Bevolkingszorg;
- werkt aan de herziening van het Regionaal Risicoprofiel en het Regionaal Beleidsplan 2025-2028;

- implementeert het in 2023 herziene Regionaal Crisisplan;
- werkt verder aan de doorontwikkeling naar een moderne MOTO-organisatie;
- ontwikkelt een multidisciplinaire kennisbank ter ondersteuning van de diverse operationele crisisfunctionarissen;
- onderhoudt regionale poules voor operationele informatievoorziening (informatiemanagers, beleidsondersteuners, loggers, plotters en andere ontkleurde functionarissen) en de faciliteiten die hiervoor nodig zijn.

3. Sterke informatiepositie

a. Risicogerichte advisering. RCB:

- gebruikt de Risico Analyse Monitor – Kenmerkenschema (RAM), binnen de kaders van de VNOG Routekaart Risicogericht werken, als hulpmiddel bij de advisering en het risicogesprek met burgers, instellingen en bedrijven;
- levert een bijdrage aan het opstellen van de functionele eisen voor het zaaksysteem waarmee de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet geborgd blijft;
- brengt gevraagd en ongevraagd advies uit op basis van de risico's uit de periodiek herijkte risicoprofielen, zowel in de ontwerp- als de gebruiksfase van de publieke/fysieke leefomgeving.

b. VNOG acteert op basis van een actueel informatiebeeld. RCB:

- verzamelt, koppelt, analyseert en gebruikt gegevens t.b.v. regionaal risicoprofiel en werkt aan (en met) een dynamisch en actueel risicobeeld (Veiligheidsinformatie en Coördinatiecentrum, VICC);
- zorgt ervoor dat de risico's en dreigingen continu gemonitord en dynamisch beschikbaar gesteld worden aan de operationele organisatie (inclusief de netwerkpartners);
- past het scenariodenken, in lijn met de daartoe ontworpen methodiek, toe bij (dreigende) crisis/crises;
- onderhoudt de crisisruimten en vervangt tijdig de technische hulpmiddelen om aan te blijven sluiten bij interregionale en nationale standaarden en het informatiegestuurd werken;
- realiseert dat object- en omgevingsinformatie vanuit verschillende databronnen beschikbaar is in een informatieplatform (R!SQ) en gebruikt kan worden voor adviseren, informeren en operationele voorbereiding.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Personele kosten	Baten	38.598	260.000				
	Lasten	6.675.724	6.777.400	7.076.200	6.927.200	6.887.200	6.857.200
	Saldo	**-6.637.127**	**-6.517.400**	**-7.076.200**	**-6.927.200**	**-6.887.200**	**-6.857.200**
Regionaal Brandmeldsysteem	Baten	1.327.747	0	0	0	0	0
	Lasten	944.322	0	0	0	0	0
	Saldo	**383.424**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overig	Baten		0	0	0	0	0
	Lasten	859.849	1.602.400	1.730.700	2.270.800	2.506.500	2.506.500
	Saldo	**-859.849**	**-1.602.400**	**-1.730.700**	**-2.270.800**	**-2.506.500**	**-2.506.500**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	32.616	41.000	27.300	26.900	29.100	58.800
	Saldo	**-32.616**	**-41.000**	**-27.300**	**-26.900**	**-29.100**	**-58.800**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-7.146.167**	**-8.160.800**	**-8.834.200**	**-9.224.900**	**-9.422.800**	**-9.422.500**

Mutaties reserves

1.0 Risico- en crisisbeheersing	Baten	541.573	152.000	125.000			
	Lasten	15.384					
	Saldo	**526.189**	**152.000**	**125.000**			
Saldo reserves		**526.189**	**152.000**	**125.000**			

Resultaat		**-6.710.795**	**-8.008.800**	**-8.709.200**	**-9.224.900**	**-9.422.800**	**-9.422.500**

Programma: 2. Brandweerzorg

Programmahouder: dhr. M. Boumans

Welke Opgaven voert Brandweerzorg primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De afdeling Brandweerzorg (BWZ) staat 24 uur per dag, 7 dagen in de week paraat om incidenten af te handelen. Deze taak wordt op een doeltreffende en veilige wijze voorbereid en ondersteund door aandacht te hebben voor Materieel & Logistiek, Vakbekwaamheid en Nazorg. Tevens heeft BWZ de juiste informatie op de juiste wijze en op het juiste moment beschikbaar, zodat voorafgaand en ten tijde van een incident adequaat kan worden opgetreden.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. Het beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Het zo snel mogelijk bieden van hulp aan burgers, dieren, bedrijven en instellingen door het leveren van effectieve en kwalitatieve brandweerzorg die is afgestemd op de risico's in het gebied van VNOG;
b. Materieel en materiaal is functioneel en doelmatig en is 24/7 beschikbaar voor uitruk en vakbekwaam worden én blijven conform het dekkings- en spreidingsplan.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Personeel is vakbekwaam om operationeel op te treden;
b. Processen en procedures zijn afgestemd op de aanwezige risico's in het gebied;
c. Adequate nazorg wordt geleverd aan de repressieve medewerkers.

3. Sterke informatiepositie

a. Inzicht in gegevens door te onderzoeken, verzamelen, koppelen en analyseren;
b. Verbinding in gegevens;
c. Achteraf evalueren en bijstellen van het functioneren.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Bieden van zo snel mogelijke hulp. De afdeling BWZ:

- levert brandweerzorg vanuit een compact, slagvaardig en fijnmazig netwerk van brandweerposten met repressieve medewerkers die veilig en doeltreffend (bekwaam) optreden, waarbij het optimum wordt gevonden aan de hand van het slagkrachtmodel en de spreiding (risicogericht werken). Hierbij worden innovaties zoals dynamisch alarmeren meegenomen en waar mogelijk geïmplementeerd en wordt Uitruk op Maat (TS-Flex) verder uitgerold;
- maakt een eerste tussenevaluatie van de nieuwe Regeling Kazerne dagdiensten voor de posten Doetinchem en Zutphen;
- investeert verder in een toekomstbestendig duikteam en uniform uitgeruste oppervlakteredders;
- zet verdere stappen in de samenwerking Gendringen – Silvolde (opvolgen van onderzoeken naar de toekomstige bedrijfszekerheid in het verzorgingsgebied), het samenvoegen van de posten in het stedelijk gebied Apeldoorn en bij grensoverstijgende samenwerking (zoals Crossfire).

b. Materieel en materiaal. De afdeling BWZ:
- zorgt dat het materieel om incidenten te bestrijden – en om op te leiden en te oefenen – beschikbaar is en dat daarmee doeltreffend en veilig kan worden gewerkt;
- werkt aan de aanschaf van 145 nieuwe eenheden en draagt zorg voor het afstoten van bestaande voertuigen conform een transparant levering- en afstootschema;
- start op werklocaties met een aantal dienstbussen en -auto's op alternatieve brandstoffen;
- werkt aan de aanschaf van nieuwe bepakking volgens de laatste inzichten waaronder innovatieve blusmiddelen voor een groter en effectiever koelend vermogen;
- werkt aan de verdere uitrol van het Operationeel uniform.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Opgeleid en geoefend personeel. De afdeling BWZ:
- voert een oefenprogramma uit conform het beleidsplan Vakbekwaamheid waarin verbeterpunten en nieuwe ontwikkelingen zijn verwerkt. Hierbij is extra aandacht voor grote projecten (blusvoertuigen & bepakking) en specifieke oefenthema's per post (maatwerk) op basis van risico's in het eigen verzorgingsgebied;
- gaat door op de ingeslagen weg van het meten van de huidige kwaliteit van repressieve medewerkers;
- gaat starten met de uitvoering van een nieuwe cyclus van het realistisch oefenprogramma waarbij de scenario's (meer) aansluiten bij landelijke ontwikkelingen;
- investeert in de ontwikkeling van postcommandanten (toekomstbestendig);
- organiseert oefeningen in het publieke domein.

b. Processen en procedures. De afdeling BWZ zorgt ervoor dat:
- processen en procedures actueel zijn en aansluiten op het risicoprofiel en op elkaar;
- procedures zodanig zijn ingericht dat zij informatie verstrekken tijdens het bestrijden van incidenten en zorgen voor verbinding met externe partners;
- belangrijke informatie middels een briefing app wordt gedeeld met de operationele organisatie.

c. Nazorg. De afdeling BWZ:
- ondersteunt eigen personeel bij o.a. traumatische ervaringen die zijn opgedaan tijdens het bestrijden van incidenten;
- voert evaluaties van incidenten uit in het kader van leren van incidenten;
- geeft uitvoering aan de blauwdruk Nazorg wat aansluit bij de wensen en ervaringen uit eerdere trainingen en bijeenkomsten.

3. Sterke informatiepositie. De afdeling BWZ:
- draagt informatie uit onderzoek aan voor risicobewustwording, ter bevordering van het lerend vermogen en voor verdere data-analyse. Hierbij is brandonderzoek verbreed tot incident-onderzoek waarbij er ook aandacht is voor Veilige Energietransitie en gevaarlijke stoffen;
- gebruikt innovatieve Business-Intelligence (BI)-tools die aansluiten bij landelijke databases. Deze en andere gegevens uit de eigen organisatie en van netwerkpartners worden onderzocht, verzameld, gekoppeld en geanalyseerd en zichtbaar gemaakt in dashboards voor leidinggevenden;
- participeert in diverse landelijke- en regionale werkgroepen, onder andere op actuele thema's, zoals energietransitie, het netwerk vrijwilligheid, de bouwsteen Verplichtend karakter en natuurbrandbeheersing.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de

jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Personele kosten	Baten						
	Lasten	10.300.886	9.503.700	9.732.100	9.732.100	9.732.100	9.732.100
	Saldo	**-10.300.886**	**-9.503.700**	**-9.732.100**	**-9.732.100**	**-9.732.100**	**-9.732.100**
Vrijwilligers vergoedingen	Baten	9.077					
	Lasten	7.911.376	7.824.000	8.077.600	8.075.600	8.069.600	8.069.600
	Saldo	**-7.902.299**	**-7.824.000**	**-8.077.600**	**-8.075.600**	**-8.069.600**	**-8.069.600**
Vrijwilligers overig	Baten						
	Lasten	226.496	230.000	226.800	226.800	226.800	226.800
	Saldo	**-226.496**	**-230.000**	**-226.800**	**-226.800**	**-226.800**	**-226.800**
Operationele voorbereiding	Baten						
	Lasten	8.329	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Saldo	**-8.329**	**-30.000**	**-30.000**	**-30.000**	**-30.000**	**-30.000**
Materieel en logistiek	Baten	1.263					
	Lasten	2.727.924	2.773.905	2.873.905	2.773.905	2.744.005	2.744.005
	Saldo	**-2.726.660**	**-2.773.905**	**-2.873.905**	**-2.773.905**	**-2.744.005**	**-2.744.005**
Vakbekwaam worden en blijven	Baten						
	Lasten	2.828.592	3.081.960	3.109.160	3.125.160	3.349.410	3.349.410
	Saldo	**-2.828.592**	**-3.081.960**	**-3.109.160**	**-3.125.160**	**-3.349.410**	**-3.349.410**
Overig	Baten	195.868	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
	Lasten	183.710	110.040	125.240	125.240	125.240	125.240
	Saldo	**12.159**	**-96.040**	**-111.240**	**-111.240**	**-111.240**	**-111.240**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	4.195.609	4.840.155	6.283.200	7.516.300	9.334.800	10.813.700
	Saldo	**-4.195.609**	**-4.840.155**	**-6.283.200**	**-7.516.300**	**-9.334.800**	**-10.813.700**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-28.176.714**	**-28.379.760**	**-30.444.005**	**-31.591.105**	**-33.597.955**	**-35.076.855**

Mutaties reserves

2.0 Brandweerzorg	Baten	733.818					
	Lasten	1.292.394					
	Saldo	**-558.575**					
Saldo reserves		**-558.575**					

Resultaat		**-28.735.289**	**-28.379.760**	**-30.444.005**	**-31.591.105**	**-33.597.955**	**-35.076.855**

Programma: 3. Geneeskundige Hulpverlenings-Organisatie in de Regio (GHOR)

Programmahouder: mevr. M. Besselink

Welke Opgaven voert de GHOR primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) coördineert - op basis van de Wet publieke gezondheid en de Wet veiligheidsregio's - de geneeskundige zorg bij incidenten, crises en rampen. Het doel is om zoveel mogelijk slachtoffers te voorkomen en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare zorg te bieden. Dit gebeurt door de hulpverlening tijdens incidenten te laten functioneren als één (witte) keten. De GHOR draagt bij aan de voorbereiding van deze geneeskundige hulpverleningsorganisatie. Dit vereist veel afstemming met ketenpartners uit de zorgsector, zoals ambulancedienst, de GGD, ziekenhuizen en huisartsen. Onder regie van het openbaar bestuur werkt de GHOR ook nauw samen met gemeenten en andere diensten en zorginstellingen.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Het zoveel mogelijk voorkomen van slachtoffers en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare geneeskundige en psychosociale zorg te (laten) bieden.
b. Voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid.
c. Het borgen van keten continuïteit in de zorg.
d. De GHOR werkt, naar aanleiding van landelijke afspraken, samen met andere afdelingen aan de versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDUR. Zie hiervoor de separate paragraaf hierover.

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Volgen van ontwikkelingen en bij elkaar brengen van diverse organisaties en actoren (binnen en buiten veiligheid en zorg) rondom zelfredzaamheid en risicobeheersing, met als doel gezamenlijk voorbereid te zijn op dit maatschappelijke thema.
b. Starten met invulling geven aan burgerhulpverlening bij crises, rampen en incidentbestrijding, ter versterking van de slagkracht van de geneeskundige crisisorganisatie, samen met keten-, kolom- en zorgpartners.
c. Implementeren van verbeterpunten vanuit het regionaal zorgrisicoprofiel.

2. Vakbekwaam en deskundig

De GHOR heeft 24/7 een crisisorganisatie beschikbaar bestaande uit opgeleide en getrainde functionarissen (OVDG, ACGZ, Hin en DPG) die samenwerken met de netwerkpartners.

3. Sterke informatiepositie

a. Verder versterken van de netcentrische werkwijze binnen de witte kolom.
b. De GHOR groeit naar een strategisch/ tactische rol als informatieknooppunt.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Voorkomen slachtoffers/bieden van zorg. De GHOR:
- voorziet in een flexibele operationele organisatie (24/7);
- werkt samen met zorgorganisaties en multidisciplinaire partners;
- voorziet, samen met GGD/netwerkpartners, in psychosociale hulp na incidenten.

b. Advisering. De GHOR:
- adviseert onder andere bij (grote) evenementen, omgevingsveiligheid, zorgcontinuïteit, ingrijpende gebeurtenissen en sociale veiligheid;
- geeft uitvoering aan het in 2019 vastgestelde beleidsplan advisering GHOR.

c. Het borgen van keten continuïteit in de zorg. De GHOR:
- monitort en duidt de regionale drukte in de zorg;
- initieert en faciliteert het (sub-) regionaal overleg in de zorg.

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Volgen ontwikkelingen en bij elkaar brengen actoren.
De GHOR geeft uitvoering aan haar beleidsplan ('help uzelf en anderen') over zelfredzaamheid en burgerparticipatie.

b. Invulling geven aan burgerhulpverlening.
De GHOR inventariseert en volgt initiatieven t.b.v. burgerhulpverlening, samen met partners worden competenties, handelingsperspectieven en inzetscenario's ontwikkeld.

c. Het regionaal zorgrisicoprofiel.
In samenwerking met ketenpartners wordt een vervolgproject gestart voor de implementatie van verbeterpunten.

2. Vakbekwaam en deskundig
- De GHOR investeert samen met de regionale ambulancevoorziening (RAV) en het Nederlandse Rode Kruis in het opleiden, trainen en oefenen van alle functionarissen in hun rol binnen de GGB (Grootschalige Geneeskundige Bijstand).
- Er wordt ingezet op de doorontwikkeling van digitale, innovatieve werkvormen zoals het actief delen van kennis met de operationele functionarissen in b.v. kennissessies.
- Door het aanbieden van individuele leertrajecten, inzetevaluatie en registratie van oefeningen en trainingen wordt de vakbekwaamheid van operationele functionarissen en teams bevorderd en geborgd.
- Er wordt ingezet op activiteiten gericht op zelfredzaamheid en burgerparticipatie.
- Participatie en samenwerking met partners in de witte keten en de veiligheidsregio's op Oost 5 niveau vinden plaats.
- Het volgen van ontwikkelingen voor de crisisorganisatie van de meldkamer MKON.
- Het ontwikkelen en implementeren van een nieuw model voor de OVDG functie.

3. Sterke informatiepositie. De GHOR:
- volgt de positionering en inrichting van de witte meldkamer(s) in de Landelijke Meldkamer (LMS) op de voet, vanwege de invloed daarvan op de aansturing, opschaling en informatievoorziening binnen de witte kolom;
- draagt bij aan de verdere versterking van de netcentrische werkwijze binnen de witte kolom door middel van opleiden, trainen en oefenen met ketenpartners in het gebruik van LCMS-GZ;

- neemt deel aan het project Witte Informatiebron Oost-5, waarmee permanente monitoring van het geneeskundig beeld en van de actuele beschikbaarheid van acute zorg mogelijk wordt;
- sluit aan bij andere regionale initiatieven van ketenpartners rondom informatievoorziening ten behoeve van een sterke informatiepositie;
- werkt samen met GHOR afdelingen en Acute Zorgregio's aan de doorontwikkeling op schaal-grootte Oost-5;
- draagt bij aan de doorontwikkeling van het VICC (Veiligheids Informatie en Coördinatiecentrum) binnen VNOG;
- Implementatie Toekomstvisie: De GHOR faciliteert het op incidentlocatie beschikbaar hebben van informatie uit de witte kolom en zoekt daarbij de samenwerking binnen de VNOG.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Personele kosten	Baten						
	Lasten	1.076.745	1.221.800	1.264.600	1.264.600	1.264.600	1.264.600
	Saldo	**-1.076.745**	**-1.221.800**	**-1.264.600**	**-1.264.600**	**-1.264.600**	**-1.264.600**
Overig	Baten	30.519	48.000	48.000	48.000	48.000	48.000
	Lasten	662.298	731.000	776.000	776.000	776.000	776.000
	Saldo	**-631.779**	**-683.000**	**-728.000**	**-728.000**	**-728.000**	**-728.000**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten		0	19.100	26.900	26.600	26.300
	Saldo		**0**	**-19.100**	**-26.900**	**-26.600**	**-26.300**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-1.708.525**	**-1.904.800**	**-2.011.700**	**-2.019.500**	**-2.019.200**	**-2.018.900**
Mutaties reserves							
3.0 GHOR	Baten	21.000					
	Lasten						
	Saldo	**21.000**					
Saldo reserves		**21.000**					
Resultaat		**-1.687.525**	**-1.904.800**	**-2.011.700**	**-2.019.500**	**-2.019.200**	**-2.018.900**

Programma: 4. Meldkamer Oost-Nederland (MKON) – Meldkamer Brandweer / Multidisciplinaire samenwerking (MKON-MKBM)

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MKON-MKBM primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De meldkamer is dé betrouwbare verbinding tussen de hulpverlening en de bevolking en werkt als meld-, regel- en coördinatiecentrum, waar alle meldingen van brandweer, politie en geneeskundige zorg binnen komen. De meldkamer alarmeert de hulpverleningsdiensten, stuurt deze aan en verzorgt de multidisciplinaire opschaling.

De Meldkamer Oost-Nederland (MKON) bedient Gelderland en Overijssel en is actief sinds eind maart 2023. De MKON is gevestigd in Apeldoorn. De MKON functioneert binnen de Landelijke Meldkamersamenwerking (LMS), die de meldkamervoorzieningen levert, namelijk het gebouw en de ICT-infrastructuur. De ondersteunende taken op het gebied van Facilitair en IV/ICT zijn ook bij LMS georganiseerd.

Een zelfstandig organisatieonderdeel binnen de MKON is de Meldkamer Brandweer/Multidisciplinaire samenwerking (MKBM). Deze MKBM valt onder verantwoordelijkheid van de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel. De MKBM verzorgt de meldkamerfunctie van de brandweertaak en ten behoeve van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de GHOR.

Het centrale werkgeverschap voor de MKBM is door de vijf veiligheidsregio's belegd bij VNOG; de medewerkers zijn dan ook bij VNOG in dienst en uitgaven verlopen via de VNOG-begroting. Hoewel georganiseerd binnen VNOG als werkgever van het meldkamerpersoneel, bepalen de vijf veiligheidsregio's wat er door de MKBM geleverd wordt. Het functioneren van de MKBM valt onder hun gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Naast het werkgeverschap voert VNOG als werkgever bepaalde bedrijfsvoeringtaken voor de MKBM uit, waaronder financiën, HRM, administratie en secretariële ondersteuning (die bij VNOG binnen de afdeling Bedrijfsvoering georganiseerd zijn), opleidingen, bijscholingen, bepaalde oefeningen, persoonlijke aangelegenheden, arbo, verzekeringen, persoonlijke ICT-middelen en licenties.

De vijf algemeen besturen van de betrokken veiligheidsregio's hebben een Organisatieplan voor hun MKBM vastgesteld, waarin doelen, taken, activiteiten, structuur, governance, financiën, etc. zijn beschreven. Daarnaast is ook een convenant afgesloten tussen de veiligheidsregio's, zoals de Wet voorschrijft. De navolgende beleidstekst put uit het vastgestelde Organisatieplan.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De wettelijke kerntaak is leidend: het 24/7 aannemen, verwerken en begeleiden van noodmeldingen uiteenlopend van kleine incidenten tot rampen en crises.
- De keten van melding, alarmering en begeleiding is snel en betrouwbaar en de continuïteit is gegarandeerd.

- De beschikbaarheid 24/7 van de operationele taak van Calamiteitencoördinator (Caco) is gegarandeerd.

2. Vakbekwaam en deskundig
Vergroting van de kennis en vaardigheden van de medewerkers MKBM.

3. Sterke informatiepositie
- Hoogwaardige informatievoorziening vanuit de meldkamer om de inzet van de hulpdiensten op straat zo goed mogelijk te laten verlopen.
- Een bijdrage leveren aan het actuele veiligheidsbeeld van de veiligheidsregio's.
- Inspelen op de landelijke ontwikkeling van de meldkamers naar informatieknooppunten, door het ontwikkelen en verbeteren van (nieuwe) informatiestromen.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?
0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
- De centralist meldkamer is verantwoordelijk voor het aannemen, verwerken, uitgeven en afhandelen van alle meldingen voor de vijf veiligheidsregio's.
- Er wordt voorzien in een rooster (beheer en bewaking).
- De functie van Calamiteitencoördinator wordt ingevuld door vrijgestelde CaCo's. De taken van de CaCo zijn wettelijk bepaald als functioneel coördinerend op de meldkamer bij (dreigende) grootschalige alarmering/opschaling met twee kerntaken: coördineren van de multidisciplinaire samenwerking en het multidisciplinair afstemmen en delen van informatie. Daarnaast heeft de CaCo een rol in de bewaking van de continuïteit van de meldkamer als geheel.

2. Vakbekwaam en deskundig
Er wordt voorzien in ondersteunende functies voor opleiden/oefenen, operationele voorbereiding en kwaliteitszorg; deze worden uitgevoerd als vrijgestelde medewerkers. De volgende activiteiten worden uitgevoerd:
- (Mede) ontwikkelen van beleid en voeren van regie op het mono- en multidisciplinair oefenen;
- Opstellen en uitvoeren van het oefenplan;
- Verbinding hebben met het (inter)regionaal netwerk van vakbekwaamheid;
- Bijdragen aan het leren van incidenten en doen van evaluaties voor de meldkamer;
- Vertalen/ mede opstellen van planvorming voor gebruik op de meldkamer in geval van evenementen en rampen (implementeren en actualiseren);
- Vertalen van de leerpunten uit evaluaties naar procedures en plannen, incl. implementatie;
- Implementeren en actualiseren planvorming in GMS;
- Zorgen voor goede afstemming en wisselwerking tussen de meldkamer en veiligheidsregio's ten behoeve van de planvorming;
- Evalueren van incidenten;
- Afhandelen van klachten.

3. Sterke informatiepositie
- De CaCo vervult op de meldkamer de rol van informatiemanager.
- De informatievoorziening van de meldkamer komt tot stand in wisselwerking met de vijf veiligheidsregio's, op basis van hun bekendheid met het verzorgingsgebied en het inzetpotentieel.
- Medewerkers nemen niet louter meldingen aan en alarmeren eenheden, maar voorzien burgers en hulpverleners van handelingsperspectieven en andere relevante informatie.
- Interne en externe communicatie over uitrukken en incidenten wordt door de veiligheidsregio's zelf uitgevoerd.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Alle kosten van de primaire meldkamerorganisatie MKON-MKBM en de daarvoor benodigde bedrijfsvoering door VNOG worden gedragen door alle vijf de veiligheidsregio's op basis van het inwoneraantal als objectieve verdeelmethodiek. De bijdrage van de veiligheidsregio's en de kosten verlopen via de VNOG-begroting. De financiële risico's worden op basis van de gehanteerde verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende partijen. Met VNOG zijn afspraken gemaakt voor de verwerking in de begroting en daarmee voor de verrekening van de (structurele en incidentele) kosten van ondersteunende taken op het gebied van onder andere HRM en Financiën.

Onderstaande tabel laat voor 2022 en 2023 de gegevens van de "oude meldkamer" MON zien. Voor 2024 en verder betreft het de gegevens van de "nieuwe meldkamer" MKON.

Product	L/B	Realisatie 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Personele kosten	Baten	710.677	705.000				
	Lasten	1.695.961	1.708.650	4.276.400	4.276.400	4.276.400	4.276.400
	Saldo	**-985.284**	**-1.003.650**	**-4.276.400**	**-4.276.400**	**-4.276.400**	**-4.276.400**
Overig	Baten			3.533.000	3.533.000	3.533.000	3.533.000
	Lasten	50.816	89.650	435.600	436.200	436.400	435.800
	Saldo	**-50.816**	**-89.650**	**3.097.400**	**3.096.800**	**3.096.600**	**3.097.200**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten			27.000	26.400	26.200	26.800
	Saldo			**-27.000**	**-26.400**	**-26.200**	**-26.800**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-1.036.100**	**-1.093.300**	**-1.206.000**	**-1.206.000**	**-1.206.000**	**-1.206.000**
Mutaties reserves							
4.0 MON	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Saldo reserves							
Resultaat		**-1.036.100**	**-1.093.300**	**-1.206.000**	**-1.206.000**	**-1.206.000**	**-1.206.000**

Programma: 5. Directie, Control en Staf

Programmahouder: dhr. A.J.M. Heerts

Welke Opgaven voeren Directie, Control en Staf primair uit?

Directie, Control en Staf zijn verantwoordelijk voor alle Opgaven van de VNOG en dragen zorg voor de ondersteuning van bestuur, directie en management. Dit betreft met name strategisch beleidsadvies, controle op het proces van planning en control, kwaliteit van besluitvorming en advisering over interne en externe communicatie.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

Opgaven 0. t/m 4. (alle opgaven)

a. Het behalen, behouden en monitoren van het in de Toekomstvisie-Opdrachten vastgestelde dienstverleningsniveau binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.
b. Het informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie.
c. Het versterken van de relatie en samenwerking met de gemeenteraden en de colleges.
d. Het verder werken aan een verbeterde (financiële) transparantie.
e. In control blijven stimuleren door middel van visitaties, het uitvoeren van audits, het toetsen van voorstellen resp. besluiten op uitvoerbaarheid resp. uitvoering en het adviseren van directie en bestuur.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

Directie:

- stuurt op de ontwikkeling van de organisatie;
- stuurt op de realisatie van de Toekomstvisie-Opdrachten;
- stimuleert innovatie;
  Nieuwe risico's en de snel veranderende werkelijkheid stellen andere eisen aan VNOG en vragen om flexibiliteit, veerkracht, nieuwe (advies) vaardigheden en innovatieve oplossingen. Er valt hierbij te denken aan de klimaatverandering, energietransitie, digitale veiligheid, nieuwe vereisten uit de Omgevingswet. VNOG bereidt haar medewerkers hierop voor door training en opleiding. En door nieuwe samenwerkingen te zoeken, zoals met het landelijke NIPV, andere veiligheidsregio's, gemeenten, private partijen. Hierbij worden innovatieve ideeën uitgewerkt, uitgetest en toegepast, zie bij de diverse programma's in dit hoofdstuk 3 en paragraaf 5.5.
- stemt verwachtingen tussen de medewerkers, posten, het MT en het bestuur af, door:
  - zichtbaarheid van de directeur en het management;
  - tijdig informeren over ontwikkelingen;
  - een transparant besluitvormingsproces;
  - nieuwe overzichten en dashboards die in één oogopslag inzicht geven;
  - het inrichten van heldere werkprocessen;
  - ondersteuning van de voorzitter NIPV, dhr. Heerts;
  - te investeren in relatiebeheer, door o.a. extra te investeren in het (inhoudelijk) goed informeren van de raden en de samenwerking met de raden verder te bevorderen; ook in afwachting op verdere mogelijkheden hiervoor in het traject van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling VNOG.
- monitort de beheersing en (bij)sturing hierop:
  - inhoudelijke beheersing door bewaking van het dienstverleningsniveau;
  - financiële beheersing door monitoring van de planning en control cyclus;
  - personele beheersing door het nemen van uitvoeringsbesluiten over de formatie en door monitoring van het personeelsbestand (binnen dit programma worden kosten van

bovenformatieve medewerkers en in sommige specifieke gevallen inhuur verantwoord. Deze worden gecompenseerd binnen het geheel van de personele lasten.).

- bouwt en behoudt sterke relaties met de multidisciplinaire partners, buurregio's en internationale samenwerkingsverbanden van de veiligheidsregio. Hierbij is speciale aandacht voor samenwerking op Oost 5-niveau en met Duitse buurregio's;
- begeleidt het traject om te komen tot een aangepaste gemeenschappelijke regeling VNOG, nodig vanwege de aangepaste Wet gemeenschappelijke regelingen;
- begeleidt het traject om te komen tot een nieuw Regionaal Beleidsplan 2025-2028, met daarin het strategisch VNOG-beleid. In dit traject volgt in 2024 o.a. de wettelijk bepaalde consultatie van de raden.

Control:

- stelt het (rechtmatigheids)normen- en toetsingskader op en biedt ondersteuning bij de uitvoering van deze toetsende werkzaamheden door de lijn. Dit kader vloeit voort uit de rechtmatigheidsverklaring die het dagelijks bestuur moet opstellen vanaf 2023;
- coördineert visitaties aan VNOG in het kader van de wet op de veiligheidsregio's;
- verricht onderzoeken en audits;
- adviseert over de uitvoerbaarheid van voorstellen aan het MT en bestuursorganen en ziet toe op de uitvoering van de genomen besluiten. Adviseert hieromtrent de directie en het bestuur gevraagd en ongevraagd;
- stimuleert de vastlegging van relevante processen en de beoordeling van de geleverde kwaliteit van de organisatie door het lijnmanagement.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Personele kosten	Baten	111.819					
	Lasten	685.596	501.100	518.500	518.500	518.500	518.500
	Saldo	**-573.777**	**-501.100**	**-518.500**	**-518.500**	**-518.500**	**-518.500**
Bestuur	Baten						
	Lasten	14.719	30.000	10.000	30.000	10.000	30.000
	Saldo	**-14.719**	**-30.000**	**-10.000**	**-30.000**	**-10.000**	**-30.000**
Directie overig	Baten	343.959					
	Lasten	763.845	259.000	389.000	389.000	889.000	389.000
	Saldo	**-419.886**	**-259.000**	**-389.000**	**-389.000**	**-889.000**	**-389.000**
Control	Baten						
	Lasten	35.332	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
	Saldo	**-35.332**	**-55.000**	**-55.000**	**-55.000**	**-55.000**	**-55.000**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-1.043.714**	**-845.100**	**-972.500**	**-992.500**	**-1.472.500**	**-992.500**
Mutaties reserves							
5.0 Directie en control	Baten					500.000	
	Lasten						
	Saldo					**500.000**	
Saldo reserves						**500.000**	
Resultaat		**-1.043.714**	**-845.100**	**-972.500**	**-992.500**	**-972.500**	**-992.500**

Programma: 6. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Welke Opgaven voert Bedrijfsvoering primair uit?

3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

De afdeling Bedrijfsvoering (BV) ondersteunt het werk van bestuur, management en medewerkers. Uitgangspunt is: eenvoud en gemak te organiseren voor de afdelingen en de districten en de posten. Dialoog met de te ondersteunen collega's staat daarom voorop. Informatieveiligheid is randvoorwaarde. Dat geldt ook voor goed geoutilleerde werkplekken en kazernes. Eénheid van werken met een minimum aan kaders. Richting organisatie, bestuur en gemeenten staat VNOG voor transparantie en een rechtmatige bedrijfsvoering. Effectieve communicatie met alle interne en externe doelgroepen wordt ondersteund met moderne hulpmiddelen in een eigentijdse vormgeving. Motivatie van onze medewerkers is alles, daarom wordt geïnvesteerd in training en ontwikkeling van mensen en kunnen collega's bij VNOG zelf werken aan hun fysieke en mentale fitheid.

Taken van de afdeling zijn: beleids- en juridisch advies, communicatie, financiën, inkoop, verzekeringen en praktische ondersteuning, vastgoed, services en projecten, HRM en ARBO, informatisering, archief (DIV) en privacy. De afdeling BV levert een bijdrage aan innovatieve werkwijzen van VNOG, onder andere door het gebruik van hoogwaardige informatietechnologie.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

3. Sterke informatiepositie
Een goede informatiepositie van alle belanghebbenden (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

a. Een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding.
b. Optimale facilitering van organisatie en medewerkers op gebied van huisvesting, services en projecten.
c. Onze medewerkers richting, ruimte en vertrouwen geven om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen, die burgers, bestuur en partners van VNOG vragen.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

3. Sterke informatiepositie. BV:

- zorgt voor een betrouwbare, integrale informatievoorziening en richt deze in conform de VeRA (Veiligheidsregio's Referentie Architectuur) en voert ICT-beheersprocessen in conform BISL (Business Information Services Library);
- zorgt voor informatiebeveiliging en continuïteit conform de landelijke standaard van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid); hiertoe worden de volgende projecten uitgevoerd:
  - Inrichting van een Twin-Datacenter waar data op twee plaatsen staat, zodat bij uitval bedrijfscontinuïteit gegarandeerd is;
  - Implementatie van een zgn. dark-fiber ring, waarmee een provider onafhankelijke verbinding mogelijk is, zodat bij uitval van de provider de ring intact blijft;
  - Implementatie van IAM (Identity Acces Management) en RBAC (Role-based access control, waarmee individuen uitsluitend rechten krijgen op basis van hun rol).

- implementeert en ondersteunt dashboards en breder: informatiegestuurd werken; hiertoe wordt gebruik gemaakt van:
  - Business Intelligence;
  - Beheert en gebruikt een goed ingericht datawarehouse;
- zorgt voor een goede archivering van stukken;
- draagt bij aan de integraliteit en kwaliteit van beleids- en bestuursvoorstellen;
- bouwt verder aan de versterking van de raadsbetrokkenheid door initiatieven hieromtrent uit eerder jaren, n.a.v. raadsverzoeken, verder te implementeren, zoals vroegtijdige aanlevering planningen, deling basisgegevens via gemakkelijk leesbare overzichten ('dashboard'), etc.
- zorgt voor (juridische) advisering;
- coördineert en verzorgt 24/7 de in- en externe communicatie (ten aanzien van de reguliere activiteiten van de VNOG en bij incidenten, rampen, crises);
- ontwikkelt en beheert content en communicatiemiddelen en waakt over uitstraling, huisstijl en relevantie van boodschappen voor de diverse doelgroepen;
- ontwikkelt nieuwe (digitale) communicatiemiddelen (verder), zoals het digitaal magazine dat voor meerdere doeleinden ingezet kan worden;
- neemt deel aan regionale en landelijke netwerken en overlegt actief met ketenpartners om te investeren in kennis en contacten;
- houdt toezicht op-, adviseert over- en verzorgt de privacy- en gegevensbescherming;
- werkt, naar aanleiding van landelijke afspraken, samen met andere afdelingen aan de versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDUR. Zie hiervoor de separate paragraaf hierover.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers.

a. Een solide financiële positie en control. BV:

- zorgt voor de financiële-, contracten- en polis-administratie en adviseert over financiën, verzekeringen, inkoop en aanbesteden en coördineert het risicomanagement;
- zorgt voor bestuurlijke informatievoorziening hierover die transparant en tijdig is;
- organiseert en coördineert de P&C cyclus en de totstandkoming van kadernota, meerjarenbegroting, halfjaarrapportage en jaarstukken (-verslag en -rekening);
- stelt een intern beheersingsplan op en versterkt de uitvoering van verbijzonderde interne controle, onder meer in het kader van de rechtmatigheidsverklaring die het DB afgeeft aan het AB; onderhoudt contact met de accountant.

b. Optimale facilitering van de organisatie en de medewerkers. BV:

- overlegt periodiek met gebouwbeheerders en gemeentelijke financieel ambtenaren (in het Financieel Ambtenarenoverleg, FAO) over beheer en gebruik brandweerkazernes;
- beheert de locaties vanuit de gebruikersrol conform vastgestelde demarcatieregeling;
- doet voorstellen voor invoering van een uniform toegangsbeheer posten;
- doet voorstellen voor invoering van een uniform inbraakbeveiliging posten;
- optimaliseert de werklocaties passend bij het nieuwe werken;
- optimaliseert training- en oefenlocaties in afstemming met afdeling Brandweerzorg;
- voert de aanbesteding en implementatie uit van een nieuw Facilitair Management Informatie Systeem (FMIS);
- adviseert gemeenten over verduurzaming van brandweerkazernes;
- stelt de CO_2 prestatieladder op en komt met voorstellen voor verduurzaming a.d.h.v. implementatieplan verduurzaming VNOG (Klimaatplan);

- bewaakt, begeleidt en adviseert gemeenten over het oplossen RI&E knelpunten in brandweerkazernes;
- levert input (voor Programma's van Eisen, etc.) aan de gemeenten, begeleidt en adviseert ten aanzien van nieuw- en verbouwprojecten van brandweerkazernes;
- adviseert over de veilige energietransitie en de gevolgen voor VNOG als crisisorganisatie (extern) en bevordert een duurzame bedrijfsvoering (intern).

c. Onze mensen richting, ruimte en vertrouwen geven om zich te ontwikkelen. BV:
- investeert in de professionele (door)ontwikkeling van VNOG;
- helpt medewerkers zelf regie voeren op hun vitaliteit, loopbaan en mobiliteit in het kader van 'werken aan duurzame inzetbaarheid' o.a. via het goede gesprek, training en opleiden;
- ontwikkelt het instrumentarium voor de verdere inrichting van de HR-werkplaats;
- faciliteert programma's voor vrijwilligers, samen met afdeling Brandweerzorg;
- faciliteert het Arbobeleid, mede op basis van de RI&E;
- zorgt voor doorontwikkeling van e-HRM dat bijdraagt aan meer efficiency en kwaliteit in de interne werkprocessen, het gebruiksgemak en de registratie en rapportage van/over personele gegevens/data en de formatie;
- verzorgt de ondersteunende werkzaamheden voor personeelszorg, en -administratie.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Personele kosten	Baten	63.759	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
	Lasten	8.109.491	7.778.600	7.971.600	7.896.600	7.896.600	7.896.600
	Saldo	**-8.045.732**	**-7.773.600**	**-7.966.600**	**-7.891.600**	**-7.891.600**	**-7.891.600**
Facilitair	Baten						
	Lasten	246.013	266.500	266.500	266.500	266.500	266.500
	Saldo	**-246.013**	**-266.500**	**-266.500**	**-266.500**	**-266.500**	**-266.500**
Huisvesting	Baten						
	Lasten	1.414.761	1.902.500	1.687.500	1.687.500	1.687.500	1.687.500
	Saldo	**-1.414.761**	**-1.902.500**	**-1.687.500**	**-1.687.500**	**-1.687.500**	**-1.687.500**
Communicatie	Baten						
	Lasten	55.781	59.500	59.500	59.500	59.500	59.500
	Saldo	**-55.781**	**-59.500**	**-59.500**	**-59.500**	**-59.500**	**-59.500**
Middelen	Baten						
	Lasten	100.502	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
	Saldo	**-100.502**	**-80.000**	**-80.000**	**-80.000**	**-80.000**	**-80.000**
Verzekeringen	Baten						
	Lasten	714.710	762.000	762.000	762.000	757.800	757.800
	Saldo	**-714.710**	**-762.000**	**-762.000**	**-762.000**	**-757.800**	**-757.800**
Personeelszaken	Baten	5.000					
	Lasten	512.926	863.168	683.000	726.000	726.000	726.000
	Saldo	**-507.926**	**-863.168**	**-683.000**	**-726.000**	**-726.000**	**-726.000**
Informatie	Baten						
	Lasten	2.185.788	2.852.270	2.576.770	2.576.770	2.576.770	2.576.770
	Saldo	**-2.185.788**	**-2.852.270**	**-2.576.770**	**-2.576.770**	**-2.576.770**	**-2.576.770**
Arbo	Baten						
	Lasten	216.582	154.500	134.500	134.500	134.500	134.500
	Saldo	**-216.582**	**-154.500**	**-134.500**	**-134.500**	**-134.500**	**-134.500**
Overig	Baten	2.500					
	Lasten	621.653	606.700	606.700	596.700	596.700	596.700
	Saldo	**-619.153**	**-606.700**	**-606.700**	**-596.700**	**-596.700**	**-596.700**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	754.839	1.036.210	1.068.600	1.076.600	1.309.500	1.466.100
	Saldo	**-754.839**	**-1.036.210**	**-1.068.600**	**-1.076.600**	**-1.309.500**	**-1.466.100**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-14.861.787**	**-16.356.948**	**-15.891.670**	**-15.857.670**	**-16.086.370**	**-16.242.970**
Mutaties reserves							
6.0 Bedrijfsvoering	Baten	918.214	1.176.868	130.000	65.000	90.000	100.000
	Lasten	648.811					
	Saldo	**269.404**	**1.176.868**	**130.000**	**65.000**	**90.000**	**100.000**
Saldo reserves		**269.404**	**1.176.868**	**130.000**	**65.000**	**90.000**	**100.000**
Resultaat		**-14.592.383**	**-15.180.080**	**-15.761.670**	**-15.792.670**	**-15.996.370**	**-16.142.970**

Programma: 7. Algemene dekkingsmiddelen

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Op het programma 7 'Algemene dekkingsmiddelen' staan de middelen die betrekking hebben op de gemeentelijke bijdragen en de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding vanuit het Rijk. De gemeentelijke bijdrage voor 2024 is conform de Kadernota 2024-2027 en de begrotingswijziging 'demarcatie'. Voor de hoogte van de bijdrage wordt verwezen naar bijlage 2. De middelen in dit programma worden ingezet om via de andere programma's de Opgaven van de organisatie uit te voeren. Verder is in dit programma een post opgenomen voor onvoorziene uitgaven en staat hier de nog over de andere programma's te verdelen post loon- en prijscompensatie.

De mutatie in de reserves betreft de toevoegingen en onttrekkingen aan de egalisatiereserve afschrijvingen. Zie voor een toelichting hierop bijlage 4.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Personele kosten	Baten						
	Lasten		767.400	444.000	444.000	444.000	444.000
	Saldo		**-767.400**	**-444.000**	**-444.000**	**-444.000**	**-444.000**
Treasury	Baten	505.445	425.965	1.049.700	1.462.300	1.929.000	2.085.700
	Lasten	248.989	426.265	1.049.700	1.463.300	1.929.000	2.085.700
	Saldo	**256.456**	**-300**	**0**	**-1.000**	**0**	**0**
Loon- en prijscompensatie	Baten						
	Lasten		2.452.458	4.311.758	4.311.758	4.311.758	4.311.758
	Saldo		**-2.452.458**	**-4.311.758**	**-4.311.758**	**-4.311.758**	**-4.311.758**
Bijdragen rijk en gemeenten	Baten	56.185.620	59.499.000	63.143.540	63.726.640	66.962.340	68.962.340
	Lasten	598.940					
	Saldo	**55.586.680**	**59.499.000**	**63.143.540**	**63.726.640**	**66.962.340**	**68.962.340**
Algemeen	Baten	13.950					
	Lasten	225.685	697.152	485.692	628.572	576.632	596.752
	Saldo	**-211.734**	**-697.152**	**-485.692**	**-628.572**	**-576.632**	**-596.752**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**55.631.401**	**55.581.690**	**57.902.090**	**58.341.310**	**61.629.950**	**63.609.830**
Mutaties reserves							
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	598.940		1.202.985	2.485.365	4.584.875	6.249.895
	Lasten	155.000	169.850			3.000.000	5.000.000
	Saldo	**443.940**	**-169.850**	**1.202.985**	**2.485.365**	**1.584.875**	**1.249.895**
Saldo reserves		**443.940**	**-169.850**	**1.202.985**	**2.485.365**	**1.584.875**	**1.249.895**
Resultaat		**56.075.341**	**55.411.840**	**59.105.075**	**60.826.675**	**63.214.825**	**64.859.725**

Programma: 8. Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Het programma 8 betreft onderwerpen die één op één met alleen de betrokken gemeente worden verrekend. De volgende onderwerpen worden individueel verrekend:

- Het onderdeel 'facilitaire kosten' van de demarcatie kazernes (zie toelichting in hoofdstuk 4 en paragraaf 5.5.) conform de Regeling demarcatie.
- De kosten die voortvloeien uit de aanvullende overeenkomst in het verlengde van de Regeling Demarcatie die met gemeente Apeldoorn is afgesloten omtrent het beheer van de kazernes van Apeldoorn.
- De kazerne die (nog) in tijdelijk eigendom van VNOG is (Apeldoorn-Saba). Op termijn wordt deze kazerne weer terug aan de gemeente Apeldoorn overgedragen.
- De afwikkeling met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht.

Verschillen tussen de in rekening gebrachte voorschotten en de uiteindelijke kosten blijken bij de jaarrekening en worden dan met de desbetreffende gemeente verrekend.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken?

- Goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en er werkzaamheden kunnen worden verricht.
- Een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

Kazernes

- De afdeling Bedrijfsvoering (team Vastgoed, Services en Projecten, VSP) zorgt voor / coördineert het onderhoud en de facilitaire diensten, in nauw overleg met de gemeentelijke gebouwbeheerders en conform de afspraken in de Regeling Demarcatie. Tevens zorgt deze afdeling voor de verrekening van de kosten met de desbetreffende gemeenten.

Overgangsrecht

- VNOG zorgt voor een juiste uitvoering van het FLO / overgangsrecht en voor verrekening van de kosten met de betreffende gemeenten.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

De facilitaire kosten van de kazernes, etc. en het overgangsrecht worden een op een met de betreffende gemeenten verrekend. Zie voor een specificatie bijlage 3.

Product	L/B	Realisatie 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Aalten	Baten		33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten		33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Apeldoorn	Baten		372.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
	Lasten		372.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Apeldoorn (overgangsrecht)	Baten	595.904	590.000	590.000	590.000	590.000	590.000
	Lasten	595.904	590.000	590.000	590.000	590.000	590.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Berkelland	Baten		56.000	56.000	56.000	56.000	56.000
	Lasten		56.000	56.000	56.000	56.000	56.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bronckhorst	Baten		58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
	Lasten		58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Brummen	Baten		25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	Lasten		25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Doetinchem	Baten		183.000	183.000	183.000	183.000	183.000
	Lasten		183.000	183.000	183.000	183.000	183.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Doetinchem (overgangsrecht)	Baten	173.988	159.000	159.000	159.000	159.000	159.000
	Lasten	173.988	159.000	159.000	159.000	159.000	159.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Elburg	Baten		41.000	41.000	41.000	41.000	41.000
	Lasten		41.000	41.000	41.000	41.000	41.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Epe	Baten		49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
	Lasten		49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Ermelo	Baten		20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	Lasten		20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Harderwijk	Baten		125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Lasten		125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Hattem	Baten		14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
	Lasten		14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Heerde	Baten		27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
	Lasten		27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lochem	Baten		65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
	Lasten		65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Montferland	Baten		30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Lasten		30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nunspeet	Baten		34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
	Lasten		34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Oldebroek	Baten		33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten		33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Oost Gelre	Baten		71.000	71.000	71.000	71.000	71.000
	Lasten		71.000	71.000	71.000	71.000	71.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Oude IJsselstreek	Baten		47.000	47.000	47.000	47.000	47.000
	Lasten		47.000	47.000	47.000	47.000	47.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Putten	Baten		19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
	Lasten		19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Voorst	Baten		33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten		33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Winterswijk	Baten		21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
	Lasten		21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Zutphen	Baten		125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Lasten		125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves							
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Saldo reserves							
Resultaat		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

4. Overzicht baten & lasten en financieel-technische uitgangspunten 2024

Overzicht baten en lasten

Programma	2024				2025				2026				2027			
	begroting				begroting				begroting				begroting			
	lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten	
	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.
Risico- en crisisbeheersing	8.609.200	225.000			9.124.900	100.000			9.422.800				9.422.500			
Brandweerzorg	30.458.005		14.000		31.605.105		14.000		33.611.955		14.000		35.090.855		14.000	
Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio	2.059.700		48.000		2.067.500		48.000		2.067.200		48.000		2.066.900		48.000	
Meldkamer Oost Nederland (brandweer)	4.739.000		3.533.000		4.739.000		3.533.000		4.739.000		3.533.000		4.739.000		3.533.000	
Directie en control	972.500				992.500				1.472.500				992.500			
Bedrijfsvoering	15.781.670	115.000	5.000		15.832.670	30.000	5.000		16.061.370	30.000	5.000		16.217.970	30.000	5.000	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	6.291.150		64.193.240		6.847.630		65.188.940		7.261.390		68.891.340		7.438.210		71.048.040	
Kazernes en overgangsrecht	3.058.000		3.058.000		3.058.000		3.058.000		3.058.000		3.058.000		3.058.000		3.058.000	
	71.969.225	340.000	70.851.240	0	74.267.305	130.000	71.846.940	0	77.694.215	30.000	75.549.340	0	79.025.935	30.000	77.706.040	0
Onttrekking aan reserves				1.457.985				2.550.365				5.174.875				6.349.895
Toevoeging aan reserves									3.000.000				5.000.000			
	71.969.225	340.000	70.851.240	1.457.985	74.267.305	130.000	71.846.940	2.550.365	80.694.215	30.000	75.549.340	5.174.875	84.025.935	30.000	77.706.040	6.349.895
Totaal lasten en baten	72.309.225		72.309.225		74.397.305		74.397.305		80.724.215		80.724.215		84.055.935		84.055.935	
Saldo	0				0				0				0			

Financieel-technische uitgangspunten
Het algemeen bestuur heeft op 15 december 2023 de Kadernota 2024-2027 vastgesteld. In de Kadernota staan de financieel-technische uitgangspunten voor de begroting 2024. De volgende uitgangspunten zijn toegepast:

Kaders systematiek loon- en prijscompensatie
De systematiek voor de begroting 2024 verschilt niet van degene die is toegepast voor de begroting 2022 en 2023. Deze is als volgt:

1. Looncompensatie:
   De looncompensatie voor 2024 wordt berekend op basis van het percentage, dat wordt genoemd in de septembercirculaire 2022 van het Gemeentefonds. Daarnaast wordt gekeken of de ontvangen compensatie over voorgaande jaren voldoende was om de stijging van de lonen als gevolg van de afgesloten CAO en als gevolg van wijzigingen in de belastingen en premies te dekken. Als dit afwijkt, wordt dit in de betreffende jaarrekening gemeld. Zowel afwijkingen naar boven als naar beneden worden voor de nieuwe begroting verrekend met de gemeentelijke bijdragen (correctie).
2. Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR):
   Voor de raming van de Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR) die de VNOG van het Rijk ontvangt, wordt uitgegaan van de laatste beschikking. Voor de begroting voor 2024 is dit de beschikking die de VNOG ontvangt in december 2022 voor 2023. De BDUR bedraagt ongeveer 16% van de inkomsten van de VNOG. Als de uitkering in 2023 en 2024 (in juni wordt dit bekendgemaakt door het ministerie van Justitie en Veiligheid) wordt verhoogd voor loon- en prijscompensatie, wordt dit onderdeel van het betreffende jaarrekeningresultaat en kan bij bestemming van het jaarrekeningresultaat bijvoorbeeld terugvloeien naar de gemeenten of er wordt een voorstel voorgelegd voor bestemming.
3. Prijscompensatie:
   Voor de prijscompensatie wordt ook uitgegaan van het percentage in de septembercirculaire 2022 van het Gemeentefonds. Hier vindt geen verrekening met voorgaande jaren plaats.

Financiële kaders
1. Voor de formatie wordt uitgegaan van de vastgestelde formatie per 1 januari 2023. Hierin zijn begrepen de mutaties uit de Toekomstvisie. Uitbreiding en inkrimping van de formatie verloopt, voor zover dit niet gedekt kan worden binnen de begroting, via de Kadernota.
2. De loonkosten worden gebaseerd op de onder 1 genoemde formatie, rekening houdend met:
   a. de daarbij behorende functieschalen op de hoogste anciënniteit;
   b. incidentele en persoonsgebonden beloningscomponenten (gratificaties, arbeidsmarkt / functioneringstoelagen, extra periodieken e.d.) worden niet begroot, deze moeten worden opgevangen binnen het genormeerde formatiebudget;
   c. de laatst bekende cao-afspraken 2022;
   d. het loonindexcijfer uit de septembercirculaire 2022 van het gemeentefonds “loonvoet sector overheid” (4,2%). Voor 2024 is dit, na correctie, 7,0%;
   e. het gemiddelde percentage voor de werkgeverslasten (o.a. sociale verzekerings- en pensioenpremies) voor 2022. Over 2023 en 2024 zijn de percentages voor de werkgeverslasten nog niet bekend;
   f. gedurende het begrotingsjaar 2024 wordt bij de financiële verkenningen en de jaarrekening een begrotings-brede toelichting gegeven op de afwijkingen van bovengenoemde aannames. Tevens worden de verschillen door onder- en/of overbezetting toegelicht;
   g. het opleidingsbudget beweegt mee met de loonsom (2% minus € 100.000)

   h. de begroting 2024 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaires.
3. Voor de raming van de vrijwilligersvergoedingen:
   a. wordt het bedrag voor 2023 genomen vermeerderd met de gevolgen van de laatste cao-afspraken;
   b. het loonindexcijfer uit de septembercirculaire 2022 van het gemeentefonds “loonvoet sector overheid” (4,2%). Voor 2024 is dit, na correctie, 7,0%;
   c. voor het aantal repressieve vrijwilligers wordt uitgegaan van het vertrekpunt van de Toekomstvisie t.w. 1.355. Hierop worden de aanpassingen uit de Toekomstvisie voor de betreffende jaren in mindering gebracht;
   d. de begroting 2024 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaires voor 2024.
4. Voor de exploitatielasten wordt:
   a. de vastgestelde begroting (2023) gebruikt inclusief de door het AB vastgestelde structurele wijzigingen uit 2022, die nog niet in de primitieve begroting 2023 waren opgenomen;
   b. autonome ontwikkelingen worden meegenomen voor zover opgenomen in de Kadernota 2024;
   c. uitgegaan wordt van het prijsindexcijfer uit de septembercirculaire 2022 van het gemeentefonds “prijs overheidsconsumptie, netto materieel”, voor het jaar 2024: 2,4%;
   d. de begroting 2024 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaires.
5. Voor de kapitaallasten wordt rekening gehouden met investeringen conform de Toekomstvisie, die zijn verwerkt in het jongste Meerjaren Investeringsprogramma (MJIP) plus de reguliere vervangingen die geen onderdeel uitmaken van het vernieuwde dekkings- en spreidingsplan, bijvoorbeeld ICT. Voor investeren en activeren zijn de uitgangspunten:
   a. disagio wordt niet geactiveerd;
   b. verkrijgings- of vervaardigingsprijs, waarbij geen rente wordt toegerekend tijdens het vervaardigingsproces;
   c. lineair afschrijven. Uitzondering: op gebouwen wordt annuïtair afgeschreven;
   d. componenten worden zo nodig apart geactiveerd;
   e. afschrijven tot boekwaarde nul. Indien een actief met winst of verlies wordt afgestoten, wordt het saldo hiervan ten gunste of ten laste van de egalisatiereserve kapitaallasten materieel gebracht;
   f. voor het jaar van investeren wordt alleen een half jaar rente gerekend, voor de jaren daarna rente en afschrijving (100%).
6. Bij de berekening van het rente-omslagpercentage is uitgegaan van 3% voor de nog af te sluiten leningen voor de toekomstige investeringen voor met name de voertuigen in de periode 2024-2030. Het omslagpercentage zou dan uitkomen op 2,34% gemiddeld over de komende jaren. Voor de berekening van de kapitaallasten voor de overgenomen kazerne(s) wordt uitgegaan van de percentages van de voor de financiering afgesloten geldleningen. Een aantal kazernes wordt in de komende jaren terug overgedragen aan de gemeenten (Harderwijk / Doetinchem).
7. Voor de producten dienstverlening wordt uitgegaan van kostendekkende tarieven.
8. Bij de verdeling van de gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten wordt het verdeelmodel gebruikt. Dit verdeelmodel is conform de Gemeenschappelijke Regeling VNOG voor 2021 geactualiseerd. Het geldt voor vier jaren.

Effect Kadernota: loon- en prijscompensatie
De loon- en prijscompensaties voor het jaar 2024 zijn, na toepassing van de hiervoor beschreven systematiek en kaders als volgt: € 2.400.000 looncompensatie en € 490.000 prijscompensatie.

Loon- en prijscompensatie 2024				
	looncompensatie			prijscompensatie
	septembercirculaire 2021	septembercirculaire 2022	verschil	septembercirculaire 2022
2022	2,50%	4,30%	1,80%	
2023	2,30%	3,30%	1,00%	
2024		4,20%	4,20%	2,40%
opnemen voor 2024 inclusief bijstelling 2022 en 2023			7,00%	
Loon- en prijscompensatie 2024			2.400.000	490.000

Deze loon- en prijsstijging (totaal samen € 2.890.000) is verwerkt als een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Over de jaren 2022 en 2023 kwam volgens de gemeentefondsbeheerders de nacalculatie van de prijsontwikkeling uit op 4,1% respectievelijk 5,9%, samen 10%. In de begroting was voor beide jaren gerekend met 1,5%, samen 3%. In de vastgestelde systematiek wordt, zoals hierboven aangegeven, niet nagecalculeerd, destijds vanuit de ervaring dat de verschillen tussen voor- en nacalculatie van de prijsindex niet hoog zijn. De huidige werkelijkheid is echter anders. Het verschil over 2022 en 2023 bedraagt 7% van de exploitatie uitgaven van 18 miljoen, dit maakt € 1.260.000. Het AB heeft op 15 december 2022 besloten om voor 2022 en 2023 de gestegen prijzen op dat moment niet na te calculeren; de prijsontwikkeling te monitoren en indien nodig nadere voorstellen te doen bij de jaarrekening 2022 en 2023 (over de jaren 2022 en 2023) en bij de Halfjaarrapportage 2023 respectievelijk de Kadernota 2025-2028 (over de jaren 2024 en verder). Inmiddels is bekend dat er een nieuwe principe CAO is afgesloten voor de periode 1 januari 2023 tot 1 mei 2024. De gevolgen hiervan zijn nog niet in deze programmabegroting verwerkt.

Eindeffect Kadernota op de gemeentelijke bijdrage 2024
In de Kadernota stonden voorts, naast de loon- en prijscompensatie, overige financiële ontwikkelingen, beleidsontwikkelingen, besparingen en autonome ontwikkelingen voor 2024. Deze zijn verwerkt in de voorliggende meerjarenbegroting met als dekking een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Het eindeffect van de Kadernota voor de gemeentelijke bijdrage 2024 is daarmee als volgt:

Kadernota 2024-2027	**2024**
Loon- en prijsindex	2.890.000
Overige financiële ontwikkelingen	-15.000
Beleidsontwikkelingen	850.000
Besparingen	-587.000
Autonome ontwikkelingen	137.000
Saldo = effect op gemeentelijke bijdrage	**3.275.000**

*Bedragen t.o.v. begroting 2023

Effect Demarcatie kazernes op de gemeentelijke bijdrage 2024
Op 15 december 2022 heeft het AB, na zienswijzenprocedure bij de gemeenteraden, een begrotingswijziging voor de begroting 2023 vastgesteld omtrent de ‘demarcatie kazernes’. De begrotingswijziging is structureel en werkt daarom ook door op de begroting 2024. Daarom is deze ook in de nu voorliggende begroting verwerkt. Het effect van deze begrotingswijziging stond nog niet in de Kadernota 2024, die immers op diezelfde dag werd behandeld.

De demarcatie legt vast welke partij (gemeente of VNOG) welke facilitaire en onderhoudstaken uitvoert (en bekostigt) in de kazernes, die in eigendom zijn (en blijven) van de gemeenten. De exacte demarcatie-afspraken staan in de Regeling demarcatie die door de 22 colleges en het AB is

bekrachtigd. Bepaalde taken liggen voortaan bij VNOG; gemeenten hoeven ze niet meer uit te voeren en kunnen ze schrappen uit hun begroting. De bijdrage aan VNOG gaat omhoog, zodat VNOG deze overgedragen taken kan bekostigen. Dit wordt via twee verschillende financiële werkwijzen met de gemeenten verrekend: een deel van de kosten (van specifiek gemarkeerde taken) wordt bij de 22 gemeenten gezamenlijk in rekening gebracht via het reguliere verdeelmodel:

Demarcatie	**2024**
Kosten te verrekenen via verdeelmodel	€ 523.000
Effect op gemeentelijke bijdrage	**€ 523.000**

Het andere deel van de kosten (de facilitaire kosten, € 1.482.000) wordt vier jaar (2023 t/m 2026) per individuele gemeente afgerekend, waarbij de eindafrekening plaats vindt op basis van de werkelijke kosten. Dit is opgenomen in programma 8 van de begroting, dat gebruikt wordt voor individuele verrekeningen met gemeenten die geen effect hebben op de andere gemeenten.

Overzichten
In bijlage 2 staan de gemeentelijke bijdragen 2024.
In bijlage 3 staat een overzicht van programma 8.

5. Paragrafen

5.1. Beleidsregels en uitgangspunten reserves

Inleiding
Deze paragraaf beschrijft de beleidsregels en werkwijzen die worden toegepast voor de risico's, de reserves, de weerstandscapaciteit en het bepalen van de ratio weerstandscapaciteit, zoals opgenomen in de vastgestelde Kadernota 2024-2027. De beleidsregels zetten eerdere lijnen voort; ze zijn eerder al vastgelegd in de begroting 2023 in de betreffende paragrafen en die volgden op hun beurt de werkwijze uit 2022.

Risicomanagement
1. Het wettelijk kader voor risicobeheersing is artikel 9 en 13 van het BBV. Het betreft de in de begroting en rekening vereiste paragraaf 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing'.
2. De VNOG moet voorbereid zijn op de mogelijke (financiële) gevolgen van risico's die zich kunnen voordoen binnen de bedrijfsvoering. Het gaat bij risico's om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstellingen kunnen verstoren.
3. Het treffen van beheersingsmaatregelen ter vermijding en vermindering van risico's staat centraal. De te nemen maatregelen op risico's kunnen zijn: het *matigen* (door maatregelen); het *overdragen* (door bijv. verzekeren); het *vermijden* (door het schrappen van doelstellingen) en het *accepteren* ervan.
4. Het managen van risico's is een verantwoordelijkheid van het MT. De afdelingshoofden betrekken teamleiders en andere medewerkers bij het benoemen van relevante risico's en bij het treffen en uitvoeren van de maatregelen. De afdelingshoofden rapporteren hierover in de Financiële verkenningen en de Jaarstukken.
5. De geïnventariseerde risico's worden gekwantificeerd op basis van 5 percentages die de kans weergeven dat het risico zich kan voordoen. De percentages zijn: 10%, 30%, 50%, 70% en 90%. Bij een kans van 90% op het zich voordoen van een risico wordt overwogen hierop de begroting aan te passen, indien kan worden aangegeven (vanaf) wanneer het risico zich waarschijnlijk voordoet.
6. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit, worden de voor de maatregelen benodigde financiële middelen vermenigvuldigd met de genoemde percentages die de kans op het risico weergeven.
7. Structurele risico's worden voor maximaal 3 jaar berekend bij de benodigde weerstandscapaciteit. Daarna wordt geacht dat de effecten kunnen worden afgewend, begroot, dan wel anderszins kunnen worden opgevangen.
8. Financiële en niet-financiële risico's worden geïnventariseerd. Ook de beheersingsmaatregelen zijn zowel financieel als niet-financieel van aard.

Reserves
1. De VNOG beschikt over een Algemene Reserve, een Bedrijfsvoeringreserve, (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisatiereserves.
2. De Algemene reserve vormt het *weerstandsvermogen* en is voor afdekking van risico's en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit het jaarrekeningresultaat bij besluit van het AB over de resultaatsbestemming, of anderszins door AB besluiten. Bij een wijziging (bijv. een onttrekking) van de Algemene Reserve / het weerstandsvermogen dient er een zienswijze te worden gevraagd aan de deelnemende gemeenten, zoals bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling VNOG.

3. De Algemene Reserve en de Bedrijfsvoeringsreserve (zie hierna) en de post Onvoorzien vormen samen de *weerstandscapaciteit* (zie hierna).
4. De hoogte van de weerstandscapaciteit is zodanig, dat de weerstandsratio zich in een bandbreedte van 1,0 tot 1,4 bevindt. Indien deze ratio buiten deze bandbreedte is of dreigt te raken, volgt een AB-voorstel (bijv. bij kadernota) over de wijze waarop dit voorkomen of hersteld wordt.
5. De Bedrijfsvoeringreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit (telt mee voor de afdekking van risico's). De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal.
6. De bestemmingsreserves, waaronder egalisatiereserves zijn voor een specifiek doel ingesteld ("beklemd"); zij tellen niet mee voor afdekking van overige risico's en maken geen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit.
7. Er zijn bestemmingsreserves van onbepaalde duur en tijdelijke bestemmingsreserves.
8. Resultaatsonafhankelijke stortingen en onttrekkingen (gelijk aan reeds begrote stortingen en onttrekkingen) maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
9. Stortingen en onttrekkingen aan egalisatiereserves maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
10. De Financiële verordening VNOG bepaalt dat bij het instellen van bestemmingsreserves (door het AB) het doel, de (maximale) hoogte, de duur en de wijze van voeding en onttrekking worden aangegeven.

Een overzicht van de huidige reserves is opgenomen in bijlage 4.

Weerstandscapaciteit

1. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt, zoals hiervoor reeds aangegeven, gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve en de post Onvoorzien.
2. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet, zoals hiervoor reeds aangegeven, de (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisatiereserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden[2].

3. De weerstandsratio = $\frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$

4. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende")[3].
5. De beschikbare weerstandscapaciteit, de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen.
6. Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer te bereiken.

[2] BBV technisch behoren alle bestemmingsreserves tot het weerstandsvermogen, vanuit de gedachte dat het AB altijd kán besluiten om de bestemming (bestedingsdoel) van een reserve te halen. De accountant heeft informeel laten weten geen moeite te hebben met de VNOG werkwijze, mits dit in de jaarstukken transparant wordt toegelicht. Voorts spoort deze handelwijze met het door de provincie Gelderland vastgestelde financieel toezichtkader.

[3] Naast een minimum ratio is een maximum ratio toegevoegd. Deze ratio 1,0 tot 1,4 komt overeen met die van diverse deelnemende gemeenten en veel veiligheidsregio's. Dit onderstreept het eigenaarschap voor het reduceren van risico's van de VNOG. De bandbreedte is als richtsnoer bedoeld. Maatregelen om het vermogen te versterken of de gemeenten terug te betalen, zullen altijd gewogen worden in de beleidsinhoudelijke en financiële context van VNOG én gemeenten op enig moment.

5.2. Weerstandscapaciteit en risicomanagement

Inleiding
In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. Het gaat bij risico's om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstelling(en) van de organisatie kunnen verstoren. De te nemen maatregelen op risico's kunnen zijn: het matigen (door maatregelen); het overdragen (door bijv. verzekeren); het vermijden (door het schrappen van doelstellingen) en het accepteren ervan. Verder is het van belang te beseffen dat het inherent is aan risico's dat het onzeker is of deze plaats zullen vinden.

Bij de inventarisatie van risico's en de daarbij gemaakte doorrekeningen, vormen de bestuurlijk vastgestelde beleidsdoelen en normen (waaronder die uit de Toekomstvisie 2020-2026) het uitgangspunt. In de vastgestelde Kadernota 2024-2027, opgemaakt eind 2022, is een update van de risico-inventarisatie weergegeven met de berekende daarvoor benodigde weerstandscapaciteit.
Eerder is in de kadernota besloten om de nieuwe beleidslijnen omtrent vermogen en risico's in de betreffende paragrafen van de begroting en jaarrekening op te nemen.

De taken die in het kader van het risicomanagement worden uitgevoerd volgen de P&C-cyclus. Daarbij worden de verwachte en beoordeelde risico's geactualiseerd in de kadernota's en begrotingen en wordt verantwoording afgelegd over beheersing ervan in tussentijdse rapportages en jaarstukken. Het managen van risico's is een continu proces waarbij zich steeds weer andere risico's kunnen voordoen. Dit vereist voortdurende afstemming zowel met collega's intern als ook met de andere (aangrenzende) veiligheidsregio's. Dat geldt zowel de aanpak als de uitkomsten van de risico-inventarisatie.

Actuele voorbeelden die de noodzaak van het managen van risico's onderstrepen zijn:
- de inflatieontwikkeling met als gevolg stijging van prijzen m.n. van het (brandweer)materieel en materiaal maar ook de ontwikkelingen in het rentepeil;
- de vereiste om tijdig en goed te kunnen blijven inspelen op bestrijding van crises welke zich onverwachts (kunnen) voordoen. Naast de afgenomen aandacht voor de Covid-19 pandemie in 2022, manifesteert zich een volgende crisis namelijk de opvang van vluchtelingen;
- de genomen besluiten en de uitgevoerde – en gehandhaafde maatregelen ter bestrijding van crises w.o. Covid-19, zouden voor de VNOG kunnen leiden tot claims van betrokkenen.
  Dat risico laat zich nu niet kwantificeren.

In deze paragraaf wordt de actuele risico-inventarisatie voor de begroting 2024-2027 weergegeven met het daarbij benodigde weerstandsvermogen.

Risico-inventarisatie
<u>Algemeen</u>
Bij de uitvoering van het risicomanagement in 2022 zijn, in het kader van de P&C-cyclus, de risico's beoordeeld en (op)nieuw opgehaald t.b.v. het opstellen van de Kadernota 2024-2027. Voor deze begroting heeft nog een marginale toetsing plaatsgevonden van de in de kadernota weergegeven risico's.

<u>Inventarisatie</u>
In de kadernota 2024-2027 is een toelichting gegeven welke risico's, met de daarbij gegeven kwantificering, door uitvoering van maatregelen en (externe) ontwikkelingen zijn gewijzigd ten opzichte van

de vorige begroting en kadernota, periode 2023-2026. Na de hieronder weergegeven tabel worden enkele belangrijke risico's kort verder toegelicht.

Gekwantificeerde risico's				
Nr.	**Risico's** en oorzaken	**Kans in %**	**Effect in euro's**	**Weer-stands-capaciteit (euro's)**
			bedrag	
1	**Stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS),** risico niet kunnen inpassen medewerkers en (desinvesteringen) materieel i.c.m. het vraagstuk behoud informatiepositie vanuit het brandmeldsysteem.	50%	150.000	75.000
2	**Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet.** Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	50%	640.000	320.000
3	**Schaarste capaciteit repressieve inzet van vrijwilligers brandbestrijding.** door groter verloop/uitstroom en schaarste vrijwilligers.	70%	408.000	286.000
4	**Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding** (Arbeidstijden).	30%	50.000	15.000
5	**Hogere prijzen; boven prijsindex, exploitatie..** Wereldwijde ontwikkelingen (v.a. 2021) van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de grondstof- en materiaalprijzen stijgen**.**	70%	500.000	350.000
6	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020** t.a.v. materiele kosten door vertraging vervanging - en/of wijzigingen inzichten vervanging materieel.	50%	225.000	113.000
7	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020** t.a.v. *personele* kosten (vergoedingen/opleidingen/trainingen vrijwilligers) als gevolg van voortschrijdende inzichten benodigd aantal vrijwilligers in samenhang met (beschikbare) materieel (vorig punt).	70%	450.000	315.000
8	**Uitval materieel repressieve inzet brandbestrijding** door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.	30%	90.000	27.000
9	**Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie.** Extra prijsstijgingen nog aan te schaffen blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve.	50%	100.000	50.000
10	**Onvoldoende oefenmogelijkheden Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel.** Oefenmogelijkheden beperkt bij niet voldoen vakbekwaamheidspleinen eisen RI&E.	50%	25.000	13.000
11	**Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties** voortvloeiende uit afspraken en (wettelijke) eisen (w.o. RI&E).	50%	84.000	42.000
	Kosten (tijdelijke) huisvesting/ faciliteiten kantoorpersoneel.			
12	Onzekerheid kosten overbrugging na vertrek kantoorlocatie Europaweg.	50%	330.000	165.000
13	Aanpassingen werkplekfaciliteiten en (meer) thuiswerken (corona).	50%	75.000	38.000
14	**Hack systemen,** verhinderen uitvoering crisis en alle ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door uitval ICT- systemen.	30%	500.000	150.000
15	**Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers)** door onjuiste gegevens, - berekeningen en ontoereikende kennis en controles.	30%	350.000	105.000
16	**Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen)** door onjuist inkoopproces en demarcatie problematiek.	10%	150.000	15.000
17	**Onvoorziene kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen** door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking.	10%	600.000	60.000
18	**Stijging reële bijdrage aan IFV** door bijv. nieuwe taken.	30%	60.000	18.000
19	**Stijging financieringskosten bij aantrekken leningen (vreemd vermogen),** door stijging van het rentepercentage.	50%	2.250.000	1.125.000
20	**Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)).** Processen rond persoonsgerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd,	10%	300.000	30.000

	waardoor privacygevoelige gegvens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.			
21	**Hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig).** Na opzegging door het Witte Kruis van het (doorlopend) contract voor inhuur van OVDG'en ontstaat het risico dat de uitvoering van deze taak door de VNOG zelf, hogere kosten met zich brengt.	50%	375.000	188.000
				3.500.000

Niet kwantificeerde risico's				
Nr.	**Risico's** en oorzaken	**Kans in %**	**Effect in euro's**	**Weerstandscapaciteit (euro's)**
			bedrag	
1	**Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o.relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers).** Uitkomst project Taakdifferentiatie: afschaffing consignatie en kazernering vrijwilligers; mogelijke alternatieven (parttime aanstellingen) duurder.			
2	**Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding** door langer gebruik bestaand materieel.			
3	**Onzekerheid toekomstbestendige - en efficiënte uitvoering van repressieve taken bij het niet (tijdig) realiseren samenvoeging/-werking kazernes (Toekomstvisie bouwsteen 31 en 31a).** Door onzekerheid uitkomsten onderzoeken samenvoeging/-werking aangegeven regio's, nog geen duidelijkheid over verbeteringen uitvoering repressieve activiteiten.			
4	**Crises (w.o pandemie)** kwantificering c.q. opname in risicoprofiel gevolgen crises, zoals COVID-19. De consequenties voor de VNOG zijn nog niet te kwantificeren. De bestemmingsmogelijkheden van de, recent bekend geworden, extra BDuR middelen dient nog plaats te vinden.			
5	**Uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie.** De uitwerking/uitvoering van de demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers.			
6	**Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS.** Bij enkele in gebruik zijnde kazernes en oefenterreinen is mogelijk sprake van PFAS verontreiniging.			

Toelichting

De beoordeelde risico's die specifiek in het oog springen hebben in grote lijn te maken met de volgende onderwerpen:

- De dreiging van nog verdere stijgingen van prijzen dan waarmee gerekend. Dit geldt dan niet alleen voor energie, brandstofkosten en textiel maar ook voor diverse overige kosten van grondstoffen en daaruit vervaardigde materialen waar VNOG gebruik van maakt. De stijging van hout – en metaalprijzen vertaalt zich in hogere kosten voor de daaruit vervaardigde goederen als gereedschappen, onderhoudsmateriaal en verbruiksartikelen zoals pallets.
- De stijging van rente op de geld- en kapitaalmarkt raakt VNOG vanwege het geheel van investeringen welke voor de komende jaren op stapel staan of al zijn overeengekomen. Dit laatste geldt in ieder geval voor de (vervangings)investering in de komende jaren van 75 blusvoertuigen en het daarbij te financieren bedrag van € 40 mln.
- De uitwerking van de demarcatie-afspraken met de gemeenten kan bij de verdere uitvoering en de daarbij nog te maken afspraken, leiden tot onvoorziene situaties welke een risico vormen. Hierbij geldt immers dat 'tijdens de verbouwing de winkel wel open moet blijven'.
- Mogelijk hogere kosten bij het door VNOG zelf uitvoeren van OVDG-taken.

De belangrijkste aanpassing op basis van een marginale toetsing van de risico's, na het opstellen van de Kadernota 2024-2027, is het (nog) niet gekwantificeerde risico t.a.v.:

- de mogelijkheid dat VNOG voor (aanzienlijke) extra kosten komt te staan nu op een paar locaties, welke de VNOG in gebruik heeft, de omvang en mate van PFAS grond-/bodemverontreiniging wordt onderzocht.

Specifiek gekoppeld aan het gegeven dat VNOG de paraatheid organiseert met een relatief groot aantal vrijwilligers (vlg. benchmark 2019 Berenschot), ligt daarin een aantal risico's besloten, die VNOG bovengemiddeld kunnen raken:

- de financiële compensatie voor mogelijk stijgende werkgeverslasten via bijv. het gemeentefonds kan de VNOG een nadelig herverdeeleffect opleveren;
- de maatschappelijke trend van daling van de bereidheid om zich langdurig te binden aan vrijwilligerswerk, mogelijk gecombineerd met een gevoeld gebrek aan lokale identiteit van de posten;
- vertraging en voortschrijdend inzicht bij de implementatie van de Toekomstvisie kan leiden tot een verschil met de eerder geraamde daling van het aantal vrijwilligers.

Het berekende bedrag als (benodigde) weerstandscapaciteit is tot stand gekomen door rekening te houden met de kans dat het risico zich kan voordoen en het daarbij behorende financiële effect. Voor een deel van de risico's is het nog te vroeg of te onduidelijk om de financiële effecten ervan te (kunnen) berekenen (zie het overzicht 'Niet gekwantificeerde risico's'). Bij de inventarisatie van de risico's is ook gekeken naar de mogelijke oorzaken ervan en de te nemen maatregelen voor het matigen, overdragen, vermijden of accepteren ervan. Een uitgebreider overzicht van de gekwantificeerde - en niet-gekwantificeerde risico's, waarin ook de oorzaken, beheersmaatregelen en een mogelijke getalsmatige onderbouwing is opgenomen, is in bijlage 8 te vinden.

De bewaking van de (uitvoering van de) te nemen maatregelen zal opnieuw plaatsvinden gaande het (begrotings)jaar en zichtbaar (moeten) worden in de te presenteren financiële rapportages.

De gevolgen van bovenstaande voor het weerstandsvermogen en de benodigde weerstands-capaciteit, komen hierna in deze paragraaf aan de orde.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven (benodigde weerstandscapaciteit).

Het beschikbare - en de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen. De weerstandsratio wordt daarbij gedefinieerd als quotiënt (uitkomst van de deling) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende").

Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer kan worden bereikt.

<u>Benodigde weerstandscapaciteit</u>
De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag wat nodig is op basis van de financieel gekwantificeerde risico's.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om de risico's financieel af te dekken. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve en de (begrote) post Onvoorziene uitgaven. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet de (tijdelijke) bestemmingsreserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden.

De Algemene reserve is voor afdekking van risico's (artikel 12 van de Financiële verordening VNOG 2019) en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit AB besluiten, zoals daarvan o.a. sprake is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat.

De Bedrijfsvoeringsreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit en telt derhalve mee voor de afdekking van risico's.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit begroting 2024	€
Saldo Algemene reserve	1.135.114
Saldo Bedrijfsvoeringsreserve	2.603.735
Post onvoorzien	250.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	**3.988.849**

Berekening van de ratio weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen VNOG begroting 2024	€
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.988.849
Benodigde weerstandscapaciteit	3.500.000
Ratio	1,14

Toelichting

De berekende waarde van de weerstandsratio voor de begroting 2024-2027 komt uit op 1,14 en zit daarmee binnen de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4.

Financiële kengetallen VNOG

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	41%	61%	70%	97%	117%	104%
Solvabiliteitsratio	32%	22%	18%	12%	8%	7%
Exploitatieruimte	7,74%	0,34%	-1,54%	-3,25%	-2,65%	-1,57%

Toelichting op de kengetallen

Algemeen

Bestuurlijk zijn er voor de VNOG geen normen vastgesteld waaraan de berekende kengetallen moeten voldoen. Provincies hanteren als toezichthouders op gemeenten en ook gemeenschappelijke regelingen, de signaleringswaarden die het Rijk gebruik bij stresstesten om mede de financiële positie van de zgn. 100.000+ gemeenten te toetsen. Deze signaleringswaarden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Categorie		
	A= minste risico	B - gem. risico	C = meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%- 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	begr. > 0%	begr. = 0	begr.< 0%

De kengetallen geven alleen in relatie tot elkaar een beeld. Wanneer dit beeld verontrustend is kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en er dus maatregelen nodig zijn om deze situatie te verbeteren. Aan de hand van de voor de VNOG berekende positie valt op te maken wat de status is bij het opstellen van de (meerjaren)begroting 2024-2027.

Netto schuldquote
Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente/aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

Bij de begrote cijfers voor 2024-2027 is uitgegaan van een toename van de investeringen op basis van de Toekomstvisie. Ter financiering van deze investeringen wordt vreemd vermogen aangetrokken in de vorm van leningen met een looptijd van 10 tot 15 jaar. Verder is de overdracht aan de gemeenten van twee van de huidige bij de VNOG in eigendom zijnde kazernes en de daarbij komende effecten op de (overdracht van) financiering, verwerkt en doorgerekend (ook in het saldo aan liquide middelen). Dat geldt eveneens voor de effecten van onttrekkingen en toevoegingen op reserves (eigen vermogen) en voorzieningen.

Het effect van genoemde punten is verwerkt in de berekende netto schuldquote, deze valt voorlopig nog in de categorie 'minste risico'. In de loop van het meerjarenperspectief loopt dit risico op door een hogere schuldenlast als gevolg van een forse toename van de investeringen. Dit wordt veroorzaakt door de toename van de aflossingsverplichtingen met de daarbij behorende afname van de liquide middelen. Daarbij is - op basis van de uitgangspunten in de Kadernota 2024-2027 - vanaf 2026 gerekend met een hogere benodigde bijdrage van de gemeenten ter dekking van de gestegen kapitaalslasten.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen). Hierbij geldt hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de VNOG.

De berekende ratio bedraagt over 2024: 18% en valt daarmee net in de categorie: meeste risico. Dit kengetal neemt verder af in de loop van de weergegeven jaren. De oorzaak daarvan is dezelfde als toegelicht bij de netto schuldquote. Voor lokale overheden i.c. een gemeenschappelijke regeling moet deze ratio anders beoordeeld worden dan bij een bedrijf.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. Het gaat daarbij om de ruimte die wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

5.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het (brandweer)materieel en de kazerne Apeldoorn-Zuid (Saba) zijn in eigendom van VNOG. De overige kazernes worden om niet beschikbaar gesteld aan de VNOG, hetzij gehuurd.

De kazerne in Apeldoorn-Zuid (Saba) betreft een appartementsrecht. Het opbouwen van een voorziening groot onderhoud voor de kazerne Apeldoorn-Zuid (Saba) is daardoor een aangelegenheid van de Vereniging van Eigenaren Werkgebouw Zuid.

In 2013 heeft VNOG, in afstemming met de belastingdienst, de eigendom van de genoemde brandweerkazerne tijdelijk overgenomen. Dit in verband met de wijziging van de fiscale regels voor de brandweer als gevolg van de invoering van de Wet veiligheidsregio's. Er is een voornemen tot terug verkopen van de kazerne Apeldoorn-Zuid (Saba) aan de gemeente Apeldoorn. Het moment van overdracht kan echter nog beïnvloed worden door de ontwikkelingen rondom de 1 post gedachte in Apeldoorn.

De kapitaalgoederen voor rekening van VNOG zijn de voertuigen en overig materieel waarop wordt afgeschreven. Voor dit materieel wordt er regio-breed met één beheerssysteem gewerkt. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen.

5.4. Financiering en Treasury

Inleiding
De paragraaf treasury is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de begroting. Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Om te kunnen voldoen aan de eisen van de Wet Financiering decentrale overheden (wet fido) moet de Veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurystatuut en de treasuryparagraaf. Het treasurystatuut is op 10 december 2020 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. In de treasuryparagraaf wordt aangegeven welke de gestelde doelen zijn. De RUDDO (Regeling Uitzetting Derivaten Decentrale Overheden) is voor de VNOG niet van toepassing.

Algemene ontwikkelingen
Het gemeentelijk brandweermaterieel en een aantal kazernes zijn na wijziging van de Wet op de Veiligheidsregio's, eind 2013 in eigendom overgedragen aan de VNOG. De totale omvang van de vaste activa bedroeg eind 2022 circa € 44,9 miljoen.
De financieringsbehoefte is grotendeels gedekt door langlopende leningen, kasgeldleningen en bankkredieten en voor een deel door de inzet van reserves. In de komende jaren zal de VNOG voor vervanging van het brandweermaterieel en de herfinanciering van aflossingen regelmatig nieuwe leningen gaan aantrekken op de momenten dat dit nodig wordt geacht.
VNOG heeft daarbij te maken met fors gestegen rentepercentages op langlopende leningen wat, via de onttrekkingen uit de egalisatiereserve, ook een effect zal hebben op de gemeente bijdragen.

Schatkistbankieren
Decentrale overheden moeten schatkistbankieren. Schatkistbankieren houdt in dat financiële middelen die door VNOG worden aangehouden op bankrekeningen boven een bepaald bedrag worden afgeroomd en via een rekening-courant verhouding ten gunste van de Nederlandse schatkist worden gebracht. Hierdoor hoeft de Nederlandse staat minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld afnemen. Decentrale overheden krijgen op deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. De afgelopen jaren is er nauwelijks rente vergoed. Sinds 2022 wordt er weer een bescheiden vergoeding gegeven voor tegoeden in de schatkist. VNOG heeft over 2022 nog nagenoeg geen renteopbrengsten uit rekening courant verhouding ontvangen.
Voor 2024 zal het drempelbedrag voor het aanhouden van tegoeden buiten de schatkist voor VNOG rond de € 1.450.000 bedragen.

Risicobeheer
Om de risico's van financiering zoveel mogelijk te beperken zijn er twee normen die gerapporteerd moet worden: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet
Bij het behouden van liquiditeit en het financieren van activa wordt, zoveel als mogelijk is, gebruik gemaakt van kortlopende geldleningen. Dit heeft twee voordelen:
1. er kan snel worden ingespeeld op schommelingen in de financieringsbehoefte en
2. het is een relatief goedkope financieringsvorm.

Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid (renterisico). Om dat risico te beperken wordt in de wet FIDO aangegeven dat als uitgangspunt geldt dat langlopende

investeringen langlopend gefinancierd moeten worden. Hiermee wordt voorkomen dat als gevolg van renteontwikkelingen op de geldmarkt er problemen in de begroting zullen gaan ontstaan.

Daarnaast is er een kasgeldlimiet ingesteld. Daarmee worden de decentrale overheden gedwongen zich niet te veel te laten leiden door de voordelen van kortlopende financiering. De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag op bepaalde peildata maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de begroting van VNOG. De totale omvang van de programmabegroting van VNOG bedraagt in 2024 circa € 72 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond € 5,9 miljoen. Door tijdig en in voldoende mate langlopende leningen af te sluiten, zal voorkomen worden dat de kasgeldlimiet te lang, dat wil zeggen meer dan twee achtereenvolgende kwartalen, wordt overschreden.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beperkt het renterisico op de vaste schuld. Deze norm bepaalt dat maximaal 20% van de netto opgenomen vaste schuld jaarlijks in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. De vaste schulden die VNOG kent bestaat uit leningen ter financiering van de onroerende en roerende activa. Zij variëren in looptijd van 10 tot 15 jaar. VNOG zal ter financiering van vervangingsinvesteringen voor materieel, materiaal en apparatuur extra leningen gaan aantrekken. Bij de bepaling van de looptijd van de nieuw af te sluiten leningen en hun vaste aflossings- en renteherzieningsmomenten, zal met de renterisiconorm rekening worden gehouden.

Onderstaand is de informatie inzake het renterisico weergegeven zoals door de modelstaat B van de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden wordt vereist. Uit deze staat blijkt dat VNOG ruim binnen de kaders van de renterisiconorm blijft.

Jaar	***2024***	***2025***	***2026***	***2027***	
Berekening norm					
Begrotingstotaal 1)	72.400.000	74.500.000	80.800.000	84.100.000	
Percentage	20%	20%	20%	20%	
Renterisiconorm	14.480.000	14.900.000	16.160.000	16.820.000	
Renteherzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Aflossingen:					
Lening Berkelland	1.078.000	0	0	0	
BNG 40.109346	0	0	0	0	*
BNG 40.109345	0	0	0	0	*
BNG 40.109776	250.000	125.000	0	0	
BNG 40.110312	167.000	167.000	167.000	167.000	
BNG 40.110.517	250.000	250.000	250.000	0	
BNG 40.110.644	500.000	500.000	500.000	0	
BNG 40.110.766	500.000	500.000	500.000	0	
BNG 40.111.179	300.000	300.000	300.000	300.000	
BNG 40.111.678	600.000	600.000	600.000	600.000	
BNG 40.111.883	400.000	400.000	400.000	400.000	
BNG 40.112.457	400.000	400.000	400.000	400.000	
Aan te trekken in 2023 € 18 miljoen	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	
Aan te trekken in 2024 € 18 miljoen		1.200.000	1.200.000	1.200.000	
Aan te trekken in 2025 € 24 miljoen			1.600.000	1.600.000	
Aan te trekken in 2026 € 25 miljoen				1.700.000	
Renterisico	5.645.000	5.642.000	7.117.000	7.567.000	
Ruimte onder rente risiconorm	***8.835.000***	***9.258.000***	***9.043.000***	***9.253.000***	

* Deze leningen zijn gekoppeld aan de financiering van de kazerne Harderwijk en zullen bij de terugverkoop aan de gemeente Harderwijk in 2023 mee worden over gedragen.

Renteberekening begroting
Voor de kapitaalslasten wordt in 2024 voor de kazerne die nog in eigendom is van VNOG een rentepercentage toegerekend dat gelijk is aan het percentage van de aangetrokken lening. Voor alle overige investeringen wordt een (omslag)rentepercentage van 1,64% gehanteerd.
Elders is al vermeld dat VNOG kazerne Apeldoorn-Zuid (Saba) in eigendom heeft. De overige kazernes zullen in 2013 in eigendom teruggaan naar de gemeenten waar de kazernes staan. Voor de gemeente Harderwijk worden dan ook, conform de in 2014 gemaakte afspraken, de door VNOG ten behoeve van de financiering van de kazerne Harderwijk aangetrokken leningen overgedragen aan deze gemeente.

Rentetoerekening begroting 2024 * € 1.000		
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	831
De externe rentebaten	€	0
Saldo rentelasten en rentebaten	€	831
De rente, die toegerekend moet worden aan de overgenomen kazerne	€	-68
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	763
Aan taakvelden toegerekende rente, gemm.1,64%	€	-763
Renteresultaat op het taakveld Treasury	€	0

De geprognotiseerde boekwaarden van de activa die integraal zijn gefinancierd per 1 januari 2024 bedragen circa € 46.500.000. De aan de programma's toegerekende rente bedraagt 1,64% over genoemde boekwaarde en komt uit op circa € 763.000.

5.5. Bedrijfsvoering

Inleiding
De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG begroting is het separate programma 'Bedrijfsvoering' opgenomen, zie hoofdstuk 3. In hoofdstuk 3 staan de beleidsdoelen en (reguliere) activiteiten van de afdeling Bedrijfsvoering. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt ingegaan op diverse andere onderdelen van de bedrijfsvoering en ontwikkelingen hierop.

Vastgoed en Facilitair
Per 2023 voert VNOG bepaalde facilitaire taken in de kazernes uit, zoals vastgelegd in de 'Regeling Demarcatie' die is afgesloten tussen de colleges en het AB. De Regeling geeft aan welke partij (gemeente of VNOG) voor welke facilitaire c.q. huisvestingstaak in de kazernes verantwoordelijk is. De gemeente is (en blijft) de gebouweigenaar, terwijl de VNOG de opstal gebruikt. De kosten voor VNOG worden via twee verschillende financiële werkwijzen met de gemeenten verrekend: een deel van de kosten (van specifiek gemarkeerde taken) wordt bij de 22 gemeenten gezamenlijk in rekening gebracht via het reguliere verdeelmodel. Het andere deel van de kosten (de facilitaire kosten) wordt vier jaar (2023 t/m 2026) per individuele gemeente afgerekend, waarbij de eindafrekening plaatsvindt op basis van de werkelijke kosten. Deze individuele verrekening heeft dan geen effect op de andere gemeenten. De Regeling bevat naast de taakverdeling ook de werkafspraken, afspraken over de periodieke afstemming tussen gebouwbeheerders van gemeenten en VNOG, alsook de afspraak dat de gemeenten de panden uiterlijk 1 januari 2025 op orde brengen qua Arbo-vereisten en voorzieningen, waarbij wel rekening wordt gehouden met beschikbare faciliteiten in de buurt van de kazernes en eventuele al lopende/geplande nieuw- of verbouwtrajecten. Conform de Regeling is er een periodiek overleg met de gebouwbeheerders om zaken af te stemmen, zoals de algehele stand van zaken, de samenwerking, lopende kwesties, komend onderhoud, nieuw- en verbouw en duurzaamheidsmogelijkheden. Dit overleg wordt in 2024 voortgezet.

In december 2023 heeft VNOG haar hoofdkantoor op de verdiepingen aan de Europaweg in Apeldoorn grotendeels verlaten. De politie (eigenaar van het pand) heeft zelf de verdiepingen nodig. De teams/afdelingen zijn tijdelijk verspreid over bestaande andere kantoorlocaties van VNOG (door inschikken), medewerkers werken voor een deel vanuit huis en er wordt waar nodig gebruik gemaakt van externe locaties. Deze situatie is niet ideaal, maar voor een overzienbare periode acceptabel, in afwachting op de nieuwe één-post van Apeldoorn. Deze nieuwe brandweerpost vervangt drie andere posten in het stedelijk gebied van Apeldoorn en hier wordt de hoofdkantoorfunctie van VNOG in ondergebracht, als waar mogelijk ook andere functionaliteiten op het gebied van veiligheid, zodat een breed veiligheidscentrum kan ontstaan. De oplevering van de nieuwbouw is voorzien in 1^{e} helft 2027. In 2024 zal er speciale aandacht voor zijn of de taakuitvoering door deze tijdelijke huisvesting geen problemen ondervindt, alsmede voor het sociale aspect, nu de medewerkers her en der verspreid werken en daardoor mogelijk meer afstand ervaren.

Duurzaamheid
De wereld staat voor een grote opgave voor de leefbaarheid op onze planeet. De ambitie van VNOG is om de landelijke eisen te volgen en daar waar zich kansen voordoen, nog een stap verder te zetten, mits de (financiële) mogelijkheden dat toestaan en VNOG haar wettelijke kerntaken kan blijven uitvoeren. De hoofdbestanddelen in de duurzaamheidsstrategie zijn: vastgoed, inkoop, mobiliteit, bewustwording en gedrag. VNOG trekt voor dit onderwerp nauw samen op met haar partners. Via de Kadernota 2024-2027 heeft het AB per 2024 structureel middelen beschikbaar gesteld om periodiek de CO2-prestatiemeter in te vullen, zodat de effecten van de getroffen maatregelen kunnen worden gevolgd. Daarnaast heeft het AB eind 2022 een duurzaamheidsreserve ingesteld. Het

uitvoeringsplan voor deze reserve is in 2023 opgesteld en in uitvoering genomen, waaronder het opstellen van een Klimaatplan. In de Kadernota 2025 zullen de benodigde middelen voor de uitvoering van het Klimaatplan worden opgenomen. Het restant op de duurzaamheidsreserve zal in 2024 worden ingezet om waar mogelijk onderdelen van het Klimaatplan uit te voeren.

Vennootschapsbelasting
Voor de aangifte vennootschapsbelasting wordt de benodigde informatie aangeleverd aan het adviesbureau dat de VNOG hierin ondersteunt. Jaarlijks voert dit bureau voor een aantal veiligheidsregio's een check uit. Verwachting is dat de aangifte voor 2024 nihil is.

Ramingsgrondslagen budget kapitaallasten
Het budget voor kapitaallasten berust op de volgende ramingsgrondslagen:

- Het MJIP (meerjarig investeringsprogramma) voor de aan te vragen vervangingsinvesteringen.
- De staat van investeringen (investeringen die gereed zijn, waarop wordt afgeschreven).
- De overlopende investeringen uit voorgaande dienstjaren.
- De investeringen zijn onderscheiden naar vervanging en uitbreiding.
- De verdeling van investeringen over de jaarschijven 2024 tot en met 2027 is bepalend voor het jaar waarvoor (in de begroting) de kredieten worden aangevraagd. Na het beschikbaar stellen van het krediet worden verplichtingen aangegaan (bijvoorbeeld door het starten van een aanbestedingsprocedure).
- Er is gerekend met toevoegingen en onttrekkingen aan de egalisatiereserve conform het vastgestelde beleid.
- De afschrijvingstermijnen zijn opnieuw vastgesteld per 1 januari 2019. Over materieel/materiaal worden investeringen > € 10.000 lineair afgeschreven conform het beleid.
- Er wordt bij nieuwe investeringen 2,34% rente berekend over de boekwaarde aan het begin van het jaar plus de helft van de voorgenomen investeringen in het begrotingsjaar.
- De voorgenomen investeringen zijn geraamd inclusief prijsindex en BTW. Er wordt geen generieke indexering toegepast. Wel wordt rekening gehouden met reëel verwachte (toekomstige) prijsontwikkelingen.
- De kapitaallasten tenslotte, zijn geraamd na verwerking van bovenstaande punten, uitgaande van 100% van zowel de bestaande boekwaarden als de voorgenomen investeringen.

In de voorliggende meerjarenbegroting is het materieel spreidingsplan opgenomen voor wat betreft de huidige planning van de vervanging van de voertuigen. Na de aanbesteding van het in het kredietenoverzicht genoemde materiaal en materieel, kunnen de geraamde bedragen in het investeringsprogramma aan de uitkomsten van de aanbesteding worden aangepast. Navolgende tabel geeft de geraamde ontwikkeling van de kapitaallasten weer:

Programma	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Risico- en crisisbeheersing	27.300	26.900	29.100	58.800
Brandweerzorg	6.283.200	7.516.300	9.334.800	10.813.700
GHOR	19.100	26.900	26.600	26.300
Bedrijfsvoering	1.068.600	1.076.600	1.309.500	1.466.100
	7.398.200	8.646.700	10.700.000	12.364.900
Toevoeging egalisatiereserve				
Onttrekking egalisatiereserve	1.217.985	2.520.365	4.644.875	6.319.895
Totaal exclusief kazernes en MKON	6.180.215	6.126.335	6.055.125	6.045.005
Meldkamer Oost Nederland	27.000	26.400	26.200	26.800
Bijdrage 4 Veiligheidsregio's	20.200	19.700	19.600	20.000
Ten laste van de VNOG (25,45%)	6.800	6.700	6.600	6.800
Kazernes en overgangsrecht	172.600	172.500	172.600	172.600
Bijdragen van de individuele gemeenten	-172.600	-172.500	-172.600	-172.600
Kazernes	0	0	0	0

Ramingsgrondslag personeelskosten
De ramingsgrondslag voor de personeelsbegroting is de formatie, waarbij wordt gerekend met de laatste bekende gegevens over de CAO-gemeenten, werkgeverslasten e.d. en de laatste trede van de functionele schaal (prijspeil 1.4.2022). Op het moment van opstellen van deze begroting lag er een principe akkoord voor de veiligheidsregio's per 1 januari 2023. De effecten hiervan zijn nog niet doorgerekend in de formatie per 1 januari 2024. De totale personeelsbegroting is aangepast aan de wijzigingen uit de Toekomstvisie en het Implementatieplan; verschuivingen in de formatie tussen de afdelingen zijn verwerkt (budgettair neutraal).

Innovatie
Innovatie is een belangrijk onderwerp voor de VNOG en op alle afdelingen vinden innovatieve ontwikkelingen plaats, zie hiervoor ook hoofdstuk 3 bij de respectievelijke programma's. Een paar ontwikkelingen worden ter illustratie hieronder nader toegelicht.

Programma Zelfredzaam & Risicobewust
Dit programma is erop gericht om inwoners bewust te maken van mogelijke (brand)veiligheidsrisico's en te stimuleren preventieve maatregelen te nemen. Innovatieve methodes worden ingezet, zoals voorlichtingscampagnes op basis van gedragswetenschap, adviezen op maat (wijkgericht en adresspecifiek) en uitvoeren van nul- en eindmetingen om de resultaten meetbaar te krijgen.

Project R!SQ
Het innovatieve project R!SQ is een interactieve website voor inwoners, partners en eigen collega's. De gebruiker krijgt op basis van allerlei filters, die hij zelf kan aangeven, gerichte informatie over het brandrisiconiveau in de eigen omgeving en concrete tips. R!sq ging allereerst over brandrisico's in woningen en woongebouwen, maar VNOG gaat meer risicotypen uit het regionaal risicoprofiel aan R!sq toevoegen, ook in het kader van de landelijke versterkingsopgave voor crisisbeheersing en informatievoorziening (zie paragraaf 5.8. over de BDUR-ophoging). R!sq biedt burgers handelingsperspectief. De informatie in R!sq is van belang voor het Veiligheidsinformatie en -coördinatiecentrum (VICC) en R!sq helpt ook de brandweerposten en crisisorganisatie om risicogericht te oefenen, omdat zij met R!sq beter inzicht krijgen waar de specifieke risico's zitten om daar vervolgens gericht op te oefenen.

Publiek-private samenwerking
VNOG zoekt verder naar mogelijkheden voor publiek-private samenwerking, zoals de samenwerking met Interpolis die in 2022 is gestart voor de Brandbarometer. In 2024 en 2025 staat samenwerking met start-ups op de agenda via het programma Start-Up in Residence (SIR). SIR brengt Start-Ups en overheden met elkaar in contact om met gebruik van de innovatiekracht in de regio (complexe) maatschappelijke vraagstukken aan te pakken. Bij deze innovatieve werkwijze is de overheid de leverancier van maatschappelijke vraagstukken waar Start-Ups gedurende zes maanden mee aan de slag gaan. In Noord- en Oost-Gelderland is er een SIR in de Achterhoek. Daar is een infrastructuur en netwerk. VNOG zal in 2024/2025 aan SIR Achterhoek deelnemen. Voor VNOG is dit een pilot. Als de ervaringen goed zijn, kan dit (ook in andere delen van de regio) een vervolg krijgen.

De volgende mogelijke onderwerpen voor SIR zijn in 2022 geïnventariseerd:
- Omslag operationele informatie; van plat digitaal (kaartjes) naar echt informatiegestuurde gegevens (gebruik maken van brondata, informatie die ertoe doet); ontwikkeling digitale stad;
- Recycling oude uniformen (van inzameling, verwerking tot nieuw product);
- Haalbaarheidsplan samenwerking vakbekwaamheidspleinen met onderwijsinstellingen;
- Sensoring en digitalisering, verkenning naar mogelijkheden en besparingen;

- De vrijwilliger van de toekomst; van brandweerzorg naar crisisbeheersing (met als doel niet meer taken neer te leggen bij een kleiner wordend aantal vrijwilligers, maar juist op zoek naar verdeling van taken onder meer mensen).

In 2023 volgt een definitieve lijst om bij SIR in 2024 in te brengen.

Het is de insteek van VNOG dat de producten/oplossingen die voor de VNOG worden ingebracht, op regionale schaal worden uitgerold. Zo profiteren alle gemeenten in VNOG van de oplossingen die in SIR worden aangedragen.

Informatiegestuurd werken en datawarehouse
Eén van de Opgaven van VNOG is een sterke informatiepositie. Om dit te bereiken, zijn en worden bij de verschillende afdelingen binnen VNOG allerlei plannen opgesteld om beter informatiegestuurd te kunnen werken. Deze initiatieven worden goed aan elkaar geknoopt. Hiervoor heeft VNOG een datawarehouse dat zich zal blijven ontwikkelen. De gegevens in het datawarehouse zijn afkomstig van, en worden op geautomatiseerde wijze onttrokken aan, de bestaande bronsystemen/applicaties. Hierin onderscheidt een innovatief datawarehouse zich van een standaard database. Bij alle ontwikkelingen rondom informatie krijgt de informatieveiligheid steeds extra veel aandacht.

Privacy en security
In 2023 is VNOG gestart met de 2e fase van het versnellingsprogramma informatieveiligheid. Dit programma is landelijk door alle veiligheidsregio's omarmd en moet leiden tot de "basis op orde". In 2024 is het aan de regio zelf om te komen tot een verdere groei in volwassenheid van de informatieveiligheid. Dit is belangrijk omdat we in toenemende mate op landelijk niveau werken aan informatievoorziening ten aanzien van Incidentbestrijding, risico- en crisisbeheersing. De onderlinge afhankelijkheden groeien. Landelijk wordt ingezet op het nieuwe programma cyberweerbaarheid en op het opzetten van een objectieve audit systematiek. Afhankelijk van de besluitvorming rond het vitaal verklaren van veiligheidsregio's zal VNOG ook regionaal aanvullende maatregelen moeten nemen. Het eigen versnellingsprogramma BIO en AVG[4] blijft aansluiten bij de landelijke ontwikkelingen.

Ook op het gebied van Privacy zoekt VNOG nadrukkelijk de samenwerking met het land. In 2023 is de landelijke groep VR-FG (Veiligheidsregio's Functionarissen Gegevensbescherming) met dit doel opgericht. Ook intern zal VNOG in 2024 verder inzetten op het versterken van Privacy. Doordat in 2022 en 2023 de basis op orde is gebracht, kunnen we ons in 2024 meer gaan richten op het meedenken en meedoen in nieuwe ontwikkelingen. Het wordt steeds belangrijker om Privacy al in het ontwerpstadium mee te nemen door het toepassen van Privacy by Design. Hiermee worden risico's vooraf in beeld gebracht en hoeft achteraf geen reparatie plaats te vinden. De inzet van DPIA's (Data Protection Impact Analyse) hoort daarbij.

Door de interne samenwerking binnen VNOG van Privacy, Security, Juridisch en Control in de Security Board (die adviseert aan de directie), worden risico's op het gebied van informatiebeveiliging c.a. verkleind en beheerst.

[4] BIO: Baseline Informatiebeveiliging Overheid. AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming

5.6. Verbonden partijen

Inleiding
Een Verbonden Partij (VP) is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie waarin VNOG een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als VNOG aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als VNOG vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen.

Gelet op deze kwalificaties was de 'gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland' (MON) voor VNOG een verbonden partij. Deze GR is in 2023 geliquideerd in verband met de start van de nieuwe Meldkamer MKON.

Hiernaast heeft VNOG bestuurlijke of financiële belangen in de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV), de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, het Nederland Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), de Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO), het Veluws Bosbrandweer Comité (VBC) en de Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ).

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
De WVSV is een vereniging van de 25 veiligheidsregio's. De voorzitters van de veiligheidsregio's vormen de ledenvergadering. Het bestuur van de WVSV kent vijf zetels en bestaat uit bestuurders uit veiligheidsregio's. In 2021 zat in het eerste bestuur i.o. van de WVSV geen bestuurder uit VNOG. Het bestuur vormt tevens de onderhandelingsdelegatie, ondersteund door een vertegenwoordiging vanuit de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV). Onder anderen de directeur van VNOG en de ambtelijke secretaris. De WVSV wordt op het gebied van bedrijfsvoeringtaken ondersteund door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, NIPV.

De WVSV is vanaf januari 2022 aan de slag om namens de besturen van de veiligheidsregio's te onderhandelen met de werknemersorganisaties en afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. De WVSV heeft hiermee het werk van de brandweerkamer van de VNG overgenomen. De vereniging is verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarden van ca. 28.000 medewerkers, waaronder beroeps en vrijwillig brandweerpersoneel.

Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale brandweren, via nieuwe verzekeringspolissen samengevoegd. Onder meer door een versterkte onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak, is echter een toenemend bewustzijn ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg van ongevallen op het werk. In de loop van de tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden. Hiernaast kwam de verzekerbaarheid onder druk te staan doordat het aantal aanbieders afnam, de premies stegen en de voorwaarden versoberd werden. Daarnaast is gebleken dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Dit alles leidt tot (de wens tot) meer samenwerking op het verzekeringsdossier.

De samenwerking tussen de veiligheidsregio's krijgt vorm in twee stichtingen: de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, waarvan de oprichting 12 oktober 2022 heeft plaatsgevonden en de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's, waarvan de oprichting in de loop van 2023 zal volgen.

De Stichting Risicobeheer is een gezamenlijk expertisebureau waarmee de veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. De Stichting Waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. De stichtingen zijn met name van belang voor het meedenken in de complexe zaken, het uniformeren van alle aanspraken binnen alle veiligheidsregio's, begeleiden van aanbestedingen en het afdekken van risico's welke we niet willen of kunnen verzekeren.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)
Het NIPV (voorheen Instituut Fysieke Veiligheid - IFV), is een bij wet opgericht zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Een ZBO is een bestuursorgaan van de centrale overheid dat bij de wet, krachtens de wet bij algemene maatregel van bestuur of krachtens de wet bij ministeriële regeling met openbaar gezag is bekleed, en dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan een minister. De positie van het NIPV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. De 25 voorzitters van de veiligheidsregio's vormen samen het algemeen bestuur van het NIPV. Het bestuur is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het NIPV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting met bijbehorend jaarplan, de jaarrekening en het jaarverslag vast en eens per vier jaar een meerjarenbeleidsplan. Hiermee bepaalt het bestuur de ambitie van het NIPV. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor concrete zaken als het certificeren van aanbieders van brandweeropleidingen. In de kaderwet ZBO's wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de begroting de goedkeuring behoeft van de Minister. Eveneens wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de jaarrekening de goedkeuring van de Minister behoeft. Indien gedurende het jaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven, doet een ZBO daarvan onverwijld mededeling aan de Minister.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO)
De BOGO ontwikkelt en verzorgt brandweeropleidingen in opdracht van zes veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur bestaat uit drie burgemeesters en de zes regionaal commandanten / directeuren van de aangesloten veiligheidsregio's. In principe is de stichting zelf aansprakelijk voor de schulden die worden gemaakt. De bijdrage aan de BOGO is direct gekoppeld aan het soort en aantal afgenomen opleidingen.

Veluws Brandweer Comité (VBC)
De stichting het Veluws Brandweer Comité (VBC) is opgericht in 1951. Het VBC is een samenwerkingsverband van 20 gemeenten op de Veluwe met als doelstellingen:
- Het voorkomen en beperken van bos- en natuurbranden op de Veluwe;
- Het verrichten van alle verdere werkzaamheden die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het organiseren en coördineren van een systeem van detectie (onder meer via vliegtuigen, drones en meetapparatuur) van bos- en natuurbranden. De deelnemende gemeenten in het VBC behoren tot het werkgebied van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) en VNOG. De deelnemende gemeenten zijn: Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Voorst en Wageningen.

Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ)
SAMIJ staat voor Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied. De SAMIJ is een netwerk-samenwerking. Het doel van dit netwerk is het borgen van een adequaat functionerende incidentbestrijding in het IJsselmeergebied als samenhangend risicowatersysteem. In dit netwerk zijn veel partijen actief en betrokken. Partijen met allen een eigen rol en taak in de incidentbestrijding.

Daarom zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de veiligheidsregio's en waterschappen rondom het IJsselmeergebied en Rijkswaterstaat, de KNRM, Reddingsbrigade Nederland, de Kustwacht en de Nationale Politie. Het IJsselmeergebied bestaat uit het IJsselmeer en het Markermeer, IJmeer, de Gouwzee en de Randmeren, inclusief het Zwartemeer. De SAMIJ richt zich hierbij op de bovenregionale bestuurlijke- en operationele afstemming om een effectieve en efficiënte samenwerking te borgen voor incidentbestrijding in het IJsselmeergebied.

5.7. Openbaarheidsparagraaf

Inleiding
De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden en verplicht een bestuursorgaan tot actieve en passieve openbaarmaking van informatie. Op grond van artikel 3.5 (van de Woo) is een bestuursorgaan verplicht om jaarlijks in de begroting en de jaarrekening aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo. In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen een beschrijving gegeven van de activiteiten die worden uitgevoerd in 2024 op de thema's actieve en passieve openbaarmaking en verbetering van de informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking voor de verplichte categorieën documenten (artikel 3.3 Woo)
Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die worden ondernomen om de wettelijk verplichte informatie actief openbaar te maken en daarnaast een inspanningsverplichting om andere informatie (buiten de verplichte categorieën) op eigen initiatief openbaar te maken. Momenteel worden vanuit de verplichte categorieën de volgende gegevens gepubliceerd conform de wettelijke eisen: 1. Bereikbaarheidsgegevens van VNOG op de website; 2. Vergaderstukken van het algemeen bestuur op de website; 3. Officiële bekendmakingen in het Blad gemeenschappelijke regeling.

De inspanningsverplichting tot openbaarmaking voor andere documenten dan de verplichte categorieën (artikel 3.1 Woo)
Ten aanzien van de inspanningsverplichting om andere informatie actief openbaar te maken moet eerst helder worden welke ambitie VNOG daartoe heeft, en zullen de landelijke ontwikkelingen rond het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) gevolgd worden.

Verplicht platform voor actieve openbaarmaking (artikel 3.3.b Woo)
De openbaarmaking van de in de artikelen 3.3 en 3.3a genoemde documenten geschiedt elektronisch op een algemeen toegankelijke wijze via PLOOI, een door het ministerie van BZK ontwikkelde verwijsindex voor actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Daarmee zal een volledig overzicht moeten ontstaan van alle verplichte actief openbaar gemaakte documenten. Het voornemen landelijk is om de ontwikkeling van de verwijsindex in het tweede kwartaal van 2023 te starten. Ten aanzien van de aansluiting op Plooi volgt VNOG de landelijke lijn en de lijn van de VNG.

Passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek; hoofdstuk 4 Woo)
Onder passieve openbaarmaking wordt verstaan het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek. En verzoek om openbaarmaking zal volgens de daarvoor geldende regels uit de Woo worden afgehandeld.

De informatiehuishouding (Hoofdstuk 6 Woo)
Voor de verbetering van de informatiehuishouding worden de ontwikkelingen landelijk en binnen de VNG gevolgd. Bij dit laatste zal dit in het bijzonder aangesloten worden bij het meerjarenplan van VNG Realisatie 'Grip op Informatie'. Door middel van fasering en een stappenplan zal in een aantal jaar de overheidsinformatiehuishouding op orde gebracht worden. Het is de verwachting dat in 2023 een visie op informatiebeheer met bijbehorende scenario's ter besluitvorming wordt aangeboden aan het MT VNOG.

Aanwijzing van een Woo-contactpersoon (artikel 4.7 Woo)
De Woo schrijft voor dat ieder bestuursorgaan één of meer contactpersonen heeft om vragen van burgers te beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie. Per 1 mei 2022 is bij de VNOG een Woo- contactpersoon aangewezen.

5.8. Versterking crisisbeheersing en informatievoorziening (inzet BDUR-ophoging)

Inleiding
Het Rijk gaat de komende jaren stapsgewijs de bijdrage aan de veiligheidsregio's structureel verhogen. Dit betreft de BDUR (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding). De doelstellingen achter deze ophoging van de BDUR zijn: versterking van crisisbeheersing (inclusief inbouwen/vergroten flexibiliteit) en versterking informatievoorziening (inclusief informatie-uitwisseling). Het zwaartepunt van de aanpak van recente en toekomstige crises bevindt zich namelijk op het bovenregionale, landelijke en nationale niveau; daar dienen de veiligheidsregio's, het Rijk en andere partners zich gezamenlijk beter op voor te bereiden.

Dit is beschreven in de 'Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg' van het ministerie, als uitvloeisel van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Het Rijk heeft expliciet aangegeven dat de extra BDUR-middelen voor crisisbeheersing en informatievoorziening moeten worden ingezet en niet voor iets anders. Op termijn moet de Contourennota leiden tot een aanpassing van de Wet veiligheidsregio's en krijgt de versterkingsopgave een wettelijke status.

De verhoging komt in vier tranches; de eerste tranche is in 2023 uitgekeerd.

Uitvoering
VNOG heeft een meerjarig bestedingsplan opgesteld dat per 2023 is ingegaan. Het bestedingsplan pakt eerst die punten aan waar op dit moment doorontwikkeling nodig is en dus de meeste winst op te behalen valt. De onderwerpen in het bestedingsplan zijn over meerdere jaren opvolgend ingepland, zodat er een geleidelijke, op elkaar afgestemde opbouw plaatsvindt.

De acties in het kader van BDUR-ophoging worden in diverse afdelingen van VNOG uitgevoerd: in de afdeling RCB, in de afdeling GHOR en in de afdeling Bedrijfsvoering, alsmede wordt verbinding gelegd met de afdeling Brandweerzorg. Er is ingezet op synergie over afdelings- en teamgrenzen heen. Door de doelen, activiteiten en middelen in deze separate paragraaf van de begroting op te nemen, kan de voortgang de komende jaren worden gemonitord. Daartoe zijn ook evaluatiemomenten voorzien, onder andere gedurende de reguliere rapportagemomenten in de P&C-cyclus. Zo kunnen plannen waar nodig worden bijgesteld, mocht de actualiteit (bijvoorbeeld de langdurige crisis die zich dan voordoet) daarom vragen. Indien nodig kan via een begrotingswijziging dan de begroting 2024 worden bijgesteld.

De BDUR-ophoging versterkt de volgende Opgaven van VNOG:
0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Doelen van de BDUR-ophoging per Opgave
0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises
a. VNOG is beter in staat om zich voor te bereiden op toekomstige (langdurige) rampen en crises en om deze te managen als ze zich voordoen, doordat de betrokken teams op sterkte zijn gebracht.
b. Burgers, bedrijven, mede-overheden en partners krijgen een handelingsperspectief voor, tijdens en na (langdurige) rampen en crises.

1. Zelfredzaam en risicobewust
Vergroten van de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van inwoners, bedrijven en instellingen met behulp van (innovatieve) risico- en crisiscommunicatie.

2. Vakbekwaam en deskundig
Vergroten van de kennis en vaardigheden van de betrokken medewerkers, door te investeren in capaciteiten, opleiden, trainen en oefenen.

3. Sterke informatiepositie
a. Inrichten van een gegarandeerd Veiligheids Informatie en Coördinatiecentrum (VICC) met 24/7 inzicht in een dynamisch risicobeeld dat de besluitvorming voor en tijdens crises ondersteunt en informatie uitwisselt met netwerkpartners (zowel bemensing VICC, als bemensing (technische) ondersteuning daarvan, als de onderliggende informatiesystemen).
b. Bijdragen aan de landelijke gezamenlijke informatiepositie, waarvan de inrichting is neergelegd bij het NIPV (Nederlands Instituut Publieke Veiligheid) en het Rijk.
c. Bijdragen aan de inrichting van 24/7 landelijke ondersteuning in coördinatie en informatiemanagement tussen veiligheidsregio's, Rijk en crisispartners, waarvan de inrichting is belegd bij het landelijke Knooppunt Coördinatie Regio's Rijk (KCR-2).

Activiteiten
De besteding van de tweede tranche van de BDUR-ophoging in 2024 volgt uit het meerjarige bestedingsplan dat in 2023 is gestart; de besteding sluit aan op de trajecten die in 2023 zijn ingezet.

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
a. VNOG bereidt zich voor.
b. VNOG biedt handelingsperspectief.
RCB:
- breidt ondersteuning van gemeentelijke Bevolkingszorgprocessen verder uit (exacte inrichting hiervan afhankelijk van uitkomsten onderzoek hierover in 2023);
- versterkt de Multi Operationele crisisorganisatie verder, in aansluiting op de stappen die in 2023 hiervoor zijn gezet (o.a. doorontwikkeling scenariodenken en ontwikkeling kwaliteitszorgsysteem);
- versterkt de planvorming door een netwerk op te bouwen en in stand te houden, waaronder meer aandacht voor afstemming met buurregio's, landelijke afstemming maar ook grensoverschrijdend, bijv. in het kader van klimaatverandering, energietransitie en cyberveiligheid.

1. Zelfredzaam en risicobewust
RCB en Bedrijfsvoering verzorgen de (regie en verbinding van) risico- en crisiscommunicatie, in aansluiting op de stappen die in 2023 hiervoor zijn gezet.

2. Vakbekwaam en deskundig
RCB:
- breidt het aantal vakbekwaamheidsmomenten voor de crisisorganisatie verder uit, waaronder nieuwe innovatieve manieren van trainen en oefenen, in aansluiting op de stappen die in 2023 hiervoor zijn gezet;
- werkt samen met de GHOR, Brandweerzorg en met de gemeentelijke Bevolkingszorg om te komen tot synergie en verdere onderlinge versterking;
- voorziet in een ketenoefening om de interactie tussen de teams te beoefenen;
- voorziet in trainingsmogelijkheden voor de flexibele schil die bij langdurige crises zou kunnen worden ingezet;

- stemt af met partners om te komen tot interregionale, landelijke en internationale oefeningen;
- ontwikkelt de oefeningen door naar een innovatief opleidingsprogramma;
- richt een kennis- en oefenbank in en ontsluit en beheert deze.

3. Sterke informatiepositie
RCB en Bedrijfsvoering:
- werken verder aan de inrichting van het informatieknooppunt (VICC), in aansluiting op de stappen die in 2023 hiervoor zijn gezet;
- voorzien in de technische ondersteuning van het VICC en de onderliggende systemen (o.a. datawarehouse), in aansluiting op de stappen die in 2023 hiervoor zijn gezet;
- ontwikkelen de applicatie R!sq[5] verder door op de multi thema's (tool voor het informatieknooppunt VICC), in aansluiting op de stappen die in 2023 hiervoor zijn gezet, zodat het een multi-applicatie wordt (allereerst R!sq voor de eigen (crisis)organisatie, later uitgebreid naar andere doelgroepen, zoals partners en inwoners).

Middelen

	2024		2025		2026		2027	
	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten
Programma bedrijfsvoering								
Loonkosten (uitbreiding formatie) en bedrijfsvoeringskosten	238.300		238.300		238.300		238.300	
Programma risico- en crisisbeheersing								
Scenariodenken	15.000		15.000		15.000		15.000	
Crisiscommunicatie	30.000		30.000		30.000		30.000	
Vicc/Risq	150.000		150.000		150.000		150.000	
Loonkosten (uitbreiding formatie)	673.400		673.400		673.400		673.400	
Stelpost flexibel exploitatie budget	150.000		150.000		150.000		150.000	
Nog exact in te vullen	583.500		1.120.600		1.456.300		1.456.300	
Programma GHOR								
Vakbekwaamheid	25.000		25.000		25.000		25.000	
Loonkosten (uitbreiding formatie)	48.300		48.300		48.300		48.300	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien								
Verhoging Brede Doeluitkering Rampenbestrijding		1.913.500		2.450.600		2.786.300		2.786.300
totaal	1.913.500	1.913.500	2.450.600	2.450.600	2.786.300	2.786.300	2.786.300	2.786.300

[5] R!sq is een innovatieve interactieve website voor inwoners, partners en eigen collega's. De gebruiker krijgt op basis van allerlei filters, die hij zelf kan aangeven, gerichte informatie over het brandrisiconiveau in de eigen omgeving en concrete tips. R!sq gaat nu alleen nog over brandrisico's in woningen en woongebouwen.

Bijlage 1. Kerngegevens

Aantal inwoners (per 1 januari 2022)

	Gemeente	Inwoners
1	Aalten	27.100
2	Apeldoorn	165.611
3	Berkelland	43.850
4	Bronckhorst	36.077
5	Brummen	20.890
6	Doetinchem	58.546
7	Elburg	23.740
8	Epe	33.257
9	Ermelo	27.258
10	Harderwijk	48.857
11	Hattem	12.307
12	Heerde	18.976
13	Lochem	34.069
14	Montferland	36.359
15	Nunspeet	28.223
16	Oldebroek	23.930
17	Oost Gelre	29.603
18	Oude IJsselstreek	39.387
19	Putten	24.598
20	Voorst	24.994
21	Winterswijk	29.185
22	Zutphen	48.330
	Totaal	**835.147**

Deze cijfers zijn gebaseerd op de definitieve CBS-gegevens van 1 januari 2022.

Bijlage 2. Gemeentelijke bijdragen 2024

Bij de *verdeling* van de gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten wordt het verdeelmodel gebruikt. Dit verdeelmodel is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling VNOG. Als verdeelsleutel geldt de procentuele verdeling tussen de gemeenten die gebaseerd is op de verhouding per gemeente van het in de algemene uitkering van het gemeentefonds opgenomen bedrag voor het cluster openbare orde en veiligheid. Het verdeelmodel is ingegaan per 2017 en heeft een ingroeipad gekend. Per 2021 is het verdeelmodel volledig van kracht. Verder is het verdeelmodel per 2021, conform de gemeenschappelijke regeling VNOG, nog herijkt. Volgens de gemeenschappelijke regeling VNOG vindt een dergelijke herijking éénmaal per vier jaar plaats. De percentages van het verdeelmodel in navolgende tabel gelden dus vanaf 2021 voor vier jaren. In 2024 vindt weer een herijking plaats, zodat per 2025 het bijgestelde verdeelmodel van kracht kan worden. De bijdrage voor 2024 is gebaseerd op de bijdrage voor 2023 met daarbij opgeteld het effect van de Kadernota 2024 en van de begrotingswijziging demarcatie (onderdeel 'bijkomende kosten').

	Bedrag
Gemeentelijke bijdrage 2023 (begroting 2023)	49.478.000
Effect Kadernota 2024-2027	3.275.000
Effect demarcatie (bijkomende kosten)	523.000
Begroting 2024	**53.276.000**

Gemeente	Percentage	Bijdrage 2023	Kadernota 2024 - 2027	Bijkomende kosten (demarcatie)	Bijdrage 2024
Aalten	3,23%	1.598.000	105.800	17.000	1.721.000
Apeldoorn	21,17%	10.474.000	693.300	111.000	11.278.000
Berkelland	5,61%	2.775.000	183.700	29.000	2.988.000
Bronckhorst	4,80%	2.374.000	157.200	25.000	2.556.000
Brummen	2,42%	1.197.000	79.200	13.000	1.289.000
Doetinchem	6,60%	3.265.000	216.200	35.000	3.516.000
Elburg	2,60%	1.287.000	85.200	14.000	1.386.000
Epe	4,06%	2.008.000	133.000	21.000	2.162.000
Ermelo	3,35%	1.658.000	109.700	18.000	1.785.000
Harderwijk	5,13%	2.538.000	168.000	27.000	2.733.000
Hattem	1,23%	608.000	40.300	6.000	655.000
Heerde	2,02%	1.000.000	66.100	11.000	1.077.000
Lochem	4,69%	2.320.000	153.600	25.000	2.498.000
Montferland	4,27%	2.113.000	139.800	22.000	2.275.000
Nunspeet	3,13%	1.548.000	102.500	16.000	1.667.000
Oldebroek	2,65%	1.311.000	86.800	14.000	1.412.000
Oost Gelre	3,60%	1.781.000	117.900	19.000	1.918.000
Oude IJsselstreek	4,39%	2.172.000	143.800	23.000	2.339.000
Putten	2,71%	1.341.000	88.700	14.000	1.444.000
Voorst	3,05%	1.509.000	99.900	16.000	1.625.000
Winterswijk	3,62%	1.791.000	118.500	19.000	1.928.000
Zutphen	5,68%	2.810.000	186.000	30.000	3.026.000
	100,00%	**49.478.000**	**3.275.200**	**523.000**	**53.276.000**

Bijlage 3. Overzicht programma 8

Het programma 8 'Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)' wordt één op één met alleen de betrokken gemeenten verrekend. De volgende onderwerpen worden individueel verrekend:

- Het onderdeel 'facilitaire kosten' van de demarcatie kazernes (zie toelichting in hoofdstuk 4 en paragraaf 5.5.) conform de Regeling demarcatie.
- De kosten die voortvloeien uit de aanvullende overeenkomst in het verlengde van de Regeling Demarcatie die met gemeente Apeldoorn is afgesloten omtrent het beheer van de kazernes van Apeldoorn.
- De kazerne die (nog) in tijdelijk eigendom van VNOG is (Apeldoorn-Saba). Op termijn wordt deze kazerne weer terug aan de gemeente Apeldoorn overgedragen.
- De afwikkeling met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht.

Verschillen tussen de in rekening gebrachte voorschotten en de uiteindelijke kosten blijken bij de jaarrekening en worden dan met de desbetreffende gemeente verrekend.

Gemeente	Faciliaire kosten (demarcatie)	Kazernes Apeldoorn overig	Overgangsrecht	Totaal
Aalten	33.000			33.000
Apeldoorn	372.000	828.000	590.000	1.790.000
Berkelland	56.000			56.000
Bronckhorst	58.000			58.000
Brummen	25.000			25.000
Doetinchem	183.000		159.000	342.000
Elburg	41.000			41.000
Epe	49.000			49.000
Ermelo	20.000			20.000
Harderwijk	125.000			125.000
Hattem	14.000			14.000
Heerde	27.000			27.000
Lochem	65.000			65.000
Montferland	30.000			30.000
Nunspeet	34.000			34.000
Oldebroek	33.000			33.000
Oost Gelre	71.000			71.000
Oude IJsselstreek	47.000			47.000
Putten	19.000			19.000
Voorst	33.000			33.000
Winterswijk	21.000			21.000
Zutphen	125.000			125.000
	1.482.000	**828.000**	**749.000**	**3.059.000**

* Bedrag bij de gemeente Apeldoorn is voorlopig.

Bijlage 4. Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht reserves en voorzieningen	Voorlopige stand jaarrekening 2022	+ of -/- 2023	Geraamde stand begroting 2024 (1-1)	+ of -/- 2024	Geraamde stand begroting 2025 (1-1)	+ of -/- 2025	Geraamde stand begroting 2026 (1-1)	+ of -/- 2026	Geraamde stand begroting 2027 (1-1)	+ of -/- 2027	Geraamde stand begroting 2028 (1-1)
Voorlopig rekeningresultaat 2022	2.360.352										
Bestemmingsreserves											
Algemene Reserve	1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114
Jeugdbrandweer Oost-Gelre	5.436		5.436		5.436		5.436		5.436		5.436
Tijdelijke reserve	346.000	-346.000	0								
Egalisatiereserve afschrijvingen	7.864.177	84.950	7.949.127	-1.217.985	6.731.142	-2.520.365	4.210.777	-1.644.875	2.565.902	-1.319.895	1.246.007
Bestemmingsreserve Frictiekosten LMO	500.000		500.000		500.000		500.000	-500.000	0		
Reserve incidentele veranderkosten	276.161	-276.161	0								
Reserve frictiekosten risicobeheersing	245.000	-120.000	125.000	-125.000	0						
Reserve bijkomende kosten materieelspreidingsplan	252.375	-40.000	212.375	-40.000	172.375	-30.000	142.375	-30.000	112.375	-30.000	82.375
Reserve vervanging operationeel uniform	467.545		467.545		467.545		467.545		467.545		467.545
Egalisatiereserve 'inzetten (uitruk)'	197.456		197.456		197.456		197.456		197.456		197.456
Reserve zelfredzaamheid en risicobewust	218.035		218.035		218.035		218.035		218.035		218.035
Bestemmingsreserve frictiekosten RBS	200.000		200.000		200.000		200.000		200.000		200.000
Reserve duurzaamheid	100.000		100.000		100.000		100.000		100.000		100.000
Bedrijfsvoeringreserve	3.015.235	-336.500	2.678.735	-75.000	2.603.735		2.603.735		2.603.735		2.603.735
totaal bestemmingsreserves	*14.822.532*	*-1.033.711*	*13.788.822*	*-1.457.985*	*12.330.837*	*-2.550.365*	*9.780.472*	*-2.174.875*	*7.605.597*	*-1.349.895*	*6.255.702*
Totaal reserves	**17.182.885**		**13.788.822**		**12.330.837**		**9.780.472**		**7.605.597**		**6.255.702**
Voorzieningen voor risico's en verplichtingen											
FLO VNOG	50.000		50.000		50.000		50.000		50.000		50.000
Arbeidskostengerelateerde voorziening	55.000	-55.000	0								
Voorziening spaarverlof	112.116		112.116		112.116		112.116		112.116		112.116
Voorziening noodfonds crisisbeheersing		454.200	454.200		454.200		454.200		454.200		454.200
Voorziening onderhoud kazernes		150.000	150.000	150.000	300.000	150.000	450.000	150.000	600.000	150.000	750.000
Voorzieningen door derden beklemde middelen											
Voorziening onderhoud groot kazerne Doetinchem*	671.772	-671.772	0								
Voorziening groot onderhoud kazerne Harderwijk*	592.672	-592.672	0								
Totaal voorzieningen	**1.481.560**		**766.316**		**916.316**		**1.066.316**		**1.216.316**		**1.366.316**

* in 2022 eindigt de periode van 10 jaar, waarbij deze kazernes om fiscale redenen in eigendom van de VNOG zijn. Het eigendom gaat dan weer terug naar de betreffende gemeente.

1. Algemene Reserve

- Doel: afdekking van risico's. De Algemene Reserve vormt het *weerstandsvermogen*.
- Hoogte: de Algemene Reserve is een onderdeel van de *weerstandscapaciteit*, samen met de Bedrijfsvoeringsreserve en de Post Onvoorzien. Voor de benodigde weerstandscapaciteit geldt een weerstandsratio van 1 – 1,4.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten. Een mutatie in de Algemene Reserve dient conform de gemeenschappelijke regeling VNOG ter zienswijze aan de raden te worden voorgelegd.

2. Reserve Jeugdbrandweer Oost Gelre

- Doel: jeugdgroep Oost Gelre van de Jeugdbrandweer VNOG.
- Hoogte: € 5.436 (storting uit liquidatie Stichting).
- Duur: n.t.b.
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

3. Egalisatiereserve afschrijvingen (kapitaallasten)

- Doel: egaliseren van de realisatie versus de begrote kapitaallasten, storten en onttrekken van boekwinsten resp. –verliezen a.g.v. afstoten van materieel[6] (= bestaand beleid). Het renteresultaat verloopt niet via de egalisatiereserve kapitaallasten.
- Hoogte: geen minimum, geen maximum.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij begroting, begrotingswijziging of in de jaarrekening als onderdeel van de resultaatsbepaling.

[6] verkoopsom -/- afwaardering + uitkering polis

4. Bestemmingsreserve frictiekosten Landelijke meldkamer (LMO)
- Doel: dekking frictiekosten vorming Landelijke meldkamer (AB 27-6-2019).
- Hoogte: € 500.000 (uitkering Rijk).
- Duur: 2020-2026.
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

5. Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten (organisatieontwikkeling)
- Doel: ter dekking van programma "De Expeditie" (organisatieontwikkeling VNOG), zie Toekomstvisie (AB 15-1-2020).
- Hoogte: € 500.000 (AB 12-12-2019) + € 540.000 (AB 25-6-2020) = € 1.040.000.
- Duur: tot eind 2023.
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

6. Reserve frictiekosten Risicobeheersing (frictiekosten Omgevingswet / RB)
- Doel: dekken personele frictiekosten transitie Risicobeheersing i.r.t. Omgevingswet.
- Hoogte: € 485.000, uit overschot p-budget RB 2020.
- Duur: 2021-2024, onttrekking voor inhuur ter vervanging gedurende opleidingen en tijdelijke overbezetting van nieuwe medewerkers, in te werken door vertrekkende medewerkers.
- Mutaties: via AB-besluit door vaststelling van de begroting 2021-2024, waarin voor vier jaar een onttrekking van € 121.000 is opgenomen.

7. Tijdelijke reserve flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan
- Doel: ter dekking van 'flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan' (AB 25-6-2020).
- Hoogte: € 360.000.
- Duur: tot eind 2027.
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

8. Reserve vervanging operationeel uniform (dienstkleding)
- Doel: dekking vervanging dienstkleding.
- Hoogte: € 400.000, uit overschot 2020-2021.
- Duur: 2022-2024.
- Mutaties: AB besluit bij de jaarrekening, verschil begroting en realisatie.

9. Egalisatiereserve inzetten (uitruk)
- Doel: egaliseren van kosten van de uitruk (jaren met weinig en met veel (grote) incidenten worden verevend), bestendig begrotingsbeeld, rustig verloop gemeentelijke bijdrage (AB 25-6-2020).
- Hoogte: max. € 400.000.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij de jaarrekening, verschil begroting en realisatie van het budget uitruk *binnen* het vrijwilligersbudget, als onderdeel van de resultaatsbepaling.

10. Reserve programma Zelfredzaam & Risicobewust
- Doel: De grondslag van het programma is de pijler 'Zelfredzaam en Risicobewust' uit de Toekomstvisie. Het doel is om de zelf- en samenredzaamheid te vergroten door het risicobewustzijn van burgers, instellingen en bedrijven te beïnvloeden en hen te stimuleren tot het nemen van

beheersmaatregelen die veiliger gedrag bewerkstelligen. Een ander belangrijk doel is om daar te acteren en te interveniëren waar de risico's zich bevinden.
- Hoogte: € 550.000, uit jaarrekeningresultaat 2020.
- Duur: 2021-2023.
- Mutaties: AB besluit.

11. Bestemmingsreserve frictiekosten RBS
- Doel: dekking frictiekosten vanwege landelijke regelgeving die verplicht om de activiteiten voor het Regionaal Brandmeldsysteem (RBS) stop te zetten en over te dragen aan commerciële markt-partijen.
- Hoogte: € 200.000, eenmalig gevoed uit jaarrekeningresultaat 2021, AB-besluit 23 juni 2022.
- Duur: tot eind 2023.
- Mutaties: AB besluit.

12. Reserve Duurzaamheid
- Doel: dekking van duurzaamheidsmaatregelen in de bedrijfsvoering van VNOG.
- Hoogte: € 100.000, eenmalig gevoed uit Post Onvoorzien, AB-besluit 15 december 2022.
- Duur: t/m eind 2026.
- Mutaties: AB besluit.

13. Bedrijfsvoeringsreserve
- Doel: algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. Is onderdeel van de *weerstandscapaciteit*.
- Hoogte: De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB-besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten.

Bijlage 5. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren

		2023		2024	
taakvelden	omschrijving	lasten	baten	lasten	baten
0.1	bestuur	20.000		0	
0.10	reserves	169.850	1.414.575		1.457.985
0.4	overhead	13.957.990	178.000	13.276.462	14.000
0.5	treasury	420.300	420.000	1.049.700	1.049.700
0.8	overige baten en lasten	2.541.068		4.311.758	
1.1	crisisbeheersing en brandweer	44.773.367	59.870.000	53.671.305	69.787.540
		61.882.575	61.882.575	72.309.225	72.309.225

De transitie binnen de VNOG in nog niet geheel afgerond. Ook moet van alle functies opnieuw bepaald worden of deze volgens de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording onder het taakveld 0.4 Overhead vallen of onder het taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer. Dit wordt ter hand genomen als de transitie is afgerond. De verdeling van kosten tussen de taakvelden overhead en crisisbeheersing en brandweer zullen hierdoor veranderen.

Beleidsindicatoren
In de voorschriften van het BBV is een basisset van 39 beleidsindicatoren opgenomen. De beleidsindicatoren zijn niet genormeerd door het rijk. De volgende indicatoren moet de VNOG opnemen:

Indicator	begroting 2023	begroting 2024
Formatie: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,40	0,40
Bezetting: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,37	0,40
Apparaatskosten: kosten per inwoner	€ 16,58	€ 15,88
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externe	0,84%	0,50%
Overhead: % van totale lasten	22,33%	22,44%

Ook hier zal het percentage overhead wijzigen door de verdeling van salarissen tussen overhead en crisisbeheersing en brandweer.

Bijlage 6. Geprognotiseerde meerjarenbalans

In het BBV is opgenomen dat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans moet worden opgenomen in de begroting (artikel 22 en 23 – BBV):

Begrotingsjaar T **2024**

bedrag x 1000	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
Activa	**31-12-2022**	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**	**31-12-2027**
(im) Materiële vaste activa	44.922	50.821	63.091	80.948	97.518	88.605
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen						
Financiële vaste activa: Leningen						
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar						
Totaal Vaste Activa	**44.922**	**50.821**	**63.091**	**80.948**	**97.518**	**88.605**
Uitzettingen <1 jaar	5.038	4.502	3.269	1.359	634	797
Liquide middelen	14	14	14	14	14	14
Overlopende activa	2.924	2.924	2.924	2.924	2.924	2.924
Totaal Vlottende Activa	**7.976**	**7.440**	**6.207**	**4.297**	**3.572**	**3.735**
Totaal Activa	**52.898**	**58.261**	**69.299**	**85.245**	**101.090**	**92.341**
Passiva	**31-12-2022**	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**	**31-12-2027**
Eigen vermogen	17.183	14.149	12.691	10.141	7.966	6.616
Voorzieningen	1.482	766	916	1066	1216	1366
Vaste schuld	23.452	32.563	44.909	63.256	81.126	73.576
Totaal Vaste Passiva	**42.116**	**47.479**	**58.517**	**74.463**	**90.308**	**81.559**
Vlottende schuld	5.564	5.564	5.564	5.564	5.564	5.564
Overlopende passiva	5.218	5.218	5.218	5.218	5.218	5.218
Totaal Vlottende Passiva	**10.782**	**10.782**	**10.782**	**10.782**	**10.782**	**10.782**
Totaal Passiva	**52.898**	**58.261**	**69.299**	**85.245**	**101.090**	**92.341**

Bijlage 7. Meerjarenoverzicht gemeentelijke bijdrage (prognose)

Het meerjarenoverzicht is opgesteld op basis van het **huidige** verdeelmodel. Zoals aangegeven in bijlage 2 is een herijking van het verdeelmodel voorzien in 2024, ingaande per begroting 2025. Eventuele effecten van de herijking zijn in onderstaande tabel **niet** meegenomen.

In het meerjarenoverzicht is **geen** rekening gehouden met de effecten van de nog komende jaarlijkse Kadernota's (dat kan ook niet, want ze zijn nog niet verschenen). Dus onder andere de gebruikelijke nog komende jaarlijkse loon- en prijsindexen (die in de Kadernota's staan) zijn **niet** verwerkt in het meerjarenoverzicht.

Het meerjarenoverzicht toont **niet** de ontwikkeling van programma 8 (zie bijlage 3); programma 8 komt nog separaat per gemeente erbij.

			Kadernota 2024-2027 procentuele verdeling 2023		
Gemeente	**Percentage**	**Bijdrage 2024**	**Bijdrage 2025**	**Bijdrage 2026**	**Bijdrage 2027**
Aalten	3,23%	1.721.000	1.722.000	1.816.000	1.881.000
Apeldoorn	21,17%	11.278.000	11.288.000	11.902.000	12.326.000
Berkelland	5,61%	2.988.000	2.991.000	3.154.000	3.266.000
Bronckhorst	4,80%	2.556.000	2.559.000	2.699.000	2.795.000
Brummen	2,42%	1.289.000	1.290.000	1.361.000	1.409.000
Doetinchem	6,60%	3.516.000	3.519.000	3.711.000	3.843.000
Elburg	2,60%	1.386.000	1.386.000	1.462.000	1.514.000
Epe	4,06%	2.162.000	2.165.000	2.283.000	2.364.000
Ermelo	3,35%	1.785.000	1.786.000	1.883.000	1.950.000
Harderwijk	5,13%	2.733.000	2.735.000	2.884.000	2.987.000
Hattem	1,23%	655.000	656.000	692.000	716.000
Heerde	2,02%	1.077.000	1.077.000	1.136.000	1.176.000
Lochem	4,69%	2.498.000	2.501.000	2.637.000	2.731.000
Montferland	4,27%	2.275.000	2.277.000	2.401.000	2.486.000
Nunspeet	3,13%	1.667.000	1.669.000	1.760.000	1.822.000
Oldebroek	2,65%	1.412.000	1.413.000	1.490.000	1.543.000
Oost Gelre	3,60%	1.918.000	1.920.000	2.024.000	2.096.000
Oude IJsselstreek	4,39%	2.339.000	2.341.000	2.468.000	2.556.000
Putten	2,71%	1.444.000	1.445.000	1.524.000	1.578.000
Voorst	3,05%	1.625.000	1.626.000	1.715.000	1.776.000
Winterswijk	3,62%	1.928.000	1.930.000	2.035.000	2.108.000
Zutphen	5,68%	3.026.000	3.029.000	3.193.000	3.307.000
	100,00%	**53.276.000**	**53.322.000**	**56.222.000**	**58.222.000**

Bijlage 8. Kredieten 2024-2027

			bedrag in €				
Soort activa		Kredietomschrijving	jaar 2024	jaar 2025	jaar 2026	jaar 2027	totaal
Materieel	Paraat	Voertuigen, aanhangers en boten	14.140.200	20.002.150	21.210.800	107.200	55.460.350
	Piket	Voertuigen AC/OIV/AGS/FBO/TBO/(H)OvD/CvD	62.000	0	37.000	45.000	144.000
	Dienst	Voertuigen en aanhangers (aggregaten)	840.000	551.000	574.000	0	1.965.000
	Overig	Logistieke hulpmiddelen	0	118.000	0	0	118.000
Inventaris	Tankautospuit HV	(Red)gereedschappen, apparatuur, armaturen e.d.	906.200	1.949.700	1.248.000	0	4.103.900
	(H)OvD, CvD, AGS, FBO, TBO	Inventaris AGS, apparatuur	19.000	0	0	0	19.000
	WVD/Vakbekw.heid	Apparatuur	0	0	0	0	0
	PPMO baan	PPMO	0	142.000	0	16.500	158.500
PBM	Personeel	Pakken, laarzen, helmen	232.000	701.000	49.000	43.000	1.025.000
	WO	Duikuitrusting en -apparatuur	21.000	0	19.000	63.000	103.000
Comm.	C2000	Verbindingsapparatuur, schermen e.d.	1.145.000	27.000	614.000	27.000	1.813.000
Werkplaats	Auto/ techniek/ metaal	Compressoren, hefbrug, diagnose apparatuur	63.000	16.000	15.000	0	94.000
	PBM	Ademlucht(apparatuur), was-/droogapparatuur	29.000	0	0	0	29.000
	Watervoeren-de armaturen	Slangen(apparatuur)	19.000	0	0	0	19.000
Comm. / ICT	Werkstat. (w.o.MON)	Gebruikersmiddelen ICT	56.000	56.000	56.000	757.000	925.000
	Gis.comp.	Apparatuur	24.000	30.000	18.000	0	72.000
	Infrastruc./Server/Netwerk	ICT: infrastructuur, applicatiesoftware e.d.	114.000	788.000	1.190.500	633.000	2.725.500
	GHOR appl.syst.	GHOR voertuigen (Citty Giss)	30.000	0	0	0	30.000
	Telefonie (w.o.MON)	ICT Smartphones GBM	85.500	85.500	111.000	85.500	367.500
	GHOR C2000	Verbindings(apparatuur)	0	0	0	0	0
Huisvesting	Bouw/renovatie	Aanpassing gebouwen, zeecontainers	626.000	0	155.000	0	781.000
	Demarcatie	Inrichting/meubilair kazarnes, toegangsbeheer	260.000	280.000	600.000	297.000	1.437.000
	Tech.install.	Aanpassing installaties	37.000	0	0	0	37.000
Facilitair	Audio.V.M.	Krediet jaarlijkse vervanging	31.000	31.000	31.000	31.000	124.000
	Meubilair	Jaarlijkse vervanging en overig meubileir	50.000	414.000	72.000	40.000	576.000
Totaal kredietaanvraag			**18.789.900**	**25.191.350**	**26.000.300**	**2.145.200**	**72.126.750**

Bijlage 9. Overzicht gekwantificeerde en niet-gekwantificeerde risico's

Gekwantificeerde risico's						
				Effect in euro's		Weer-
Nr.	Risico's en oorzaken	Beheersmaatregelen	Kans in %	bedrag	toelichting berekening	stands- capaciteit €
1	**Stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS) met gevaar voor discontinuïteit meldingen.** De VNOG raakt de huidige taak en systemen kwijt. Het risico is dat twee tot drie medewerkers niet ingepast kunnen worden in de formatie. De zekerheid dat deze winstgevende activiteit uit de begroting valt is structureel opgenomen bij de autonome ontwikkelingen.	Tijdig anticiperen, door de medewerkers een plek te geven in de formatie. De kans dat dat niet lukt (zonder meerkosten) neemt met de jaren af en wordt ingeschat op gemiddeld 50%. Tegelijk wordt daarbij gekeken naar het mogelijk behoud van de informatiepositie vanuit het brandmeldsysteem.	50%	150.000	Personele - en materiële kosten afbouw jaren: € 450.000, rekening houdend met reservering frictiekosten, opnemen € 150.000	75.000
2	**Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet.** Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	Voldoende aandacht geven aan afstemming tussen de VNOG en de gemeenten t.a.v. de uit te voeren dienstverlening (tempo en inhoudelijk). Inhuur extra personeel om (tijdelijk) synchroom oude - (preventist) en nieuwe taken uit te voeren en met gemeenten af te stemmen over afbouw/overgang taken.	50%	640.000	Inhuur 4 fte (à € 80.000) voor uitvoering synchroon van taken oud en nieuw bij invoering Omgevingswet, voor 2 jaar.	320.000
3	**Schaarste capaciteit repressieve inzet van vrijwilligers brandbestrijding.** Door vergrijzing is uitstroom van vrijwilligers te verwachten. Daarnaast is er meer verloop onder brandweervrijwilligers, aangezien zij minder lang aan een brandweerkorps verbonden zijn (dit is een maatschappelijke trend bij vrijwilligers in het algemeen). Ook is er sprake van schaarste bij het vinden van nieuwe vrijwilligers door (algehele) krapte op de arbeidsmarkt, met als gevolg alternatieve keuze mogelijkheden en - druk voor de mensen.	Naast organiseren en participeren in activiteiten en acties die de binding van vrijwilligers bevorderen, is het opstellen en uitvoeren van strategisch personeelsplanning (leeftijdsopbouw, gespreks-cyclus, opleidingsplan), per district en per post, van belang.	70%	408.000	Kosten opleiden 10% meer te werven vrijwilligers: 8 per jaar. Opleidings- en bijkomende kosten € 17.000 per jaar, voor 3 jaar.	286.000
4	**Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding, geeft risico op fouten, uitval en sancties (Arbeidstijden).** Bij een aantal kazernes (w.o. bij kazernering) is sprake van onvoldoende personele repressieve capaciteit (m.n.vrijwilligers).	Naast sturing op voldoende inzet repressieve capaciteit (vrijwilligers); optimaliseren roosteren beroepsmedewerkers (dagdienst). Ontwikkeling risico houdt verband met uitwerking bouwsteen Verplichtend Karakter (vrijwilligers).	30%	50.000	Mogelijke boete i.h.k.v. de arbeidstijdenwet. Berek.: max. 50 medew. , boete € 200 per dag (max. 5 dagen).	15.000
5	**Prijsstijgingen (boven reguliere aanpassing) en vooral m.b.t. brandweermaterieel en -materiaal.** Wereldwijde ontwikkelingen (v.a. 2021) van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de (grondstof)prijzen w.o. die van energie en katoen, stijgen. Hogere kosten blijven dan voor de VNOG, omdat er een geen mogelijkheid is van nacalculatie. De prijsstijgingen kunnen worden versterkt door een gebrekkige marktwerking voor (specifiek) brandweermaterieel en -materiaal.	Doorrekenen financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) van mogelijke prijsstijgingen van (gebruiks)goederen (w.o. brandstof en kleding). Mogelijke prijsstijgingen van te vervangen (blus)voertuigen zijn separaat opgenomen. Bij grotere volumes en eigen eisen, kan de VNOG zelfstandig aanbesteden i.p.v. in IFV verband.	70%	500.000	Stijging prijzen goederen en materialen (w.o. energie-, brandstofkosten en kleding) boven reguliere index. Kosten per jaar 10 mln., onderscheiden naar stijgingsperc. van 10%, 4% en 2,5% voor resp. 2,5 mln., 4mln. en 3,5 mln.	350.000
6	**Niet tijdig realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 e.v. jaren, opdracht materieelspreidingsplan (MSP) brandbestrijding t.a.v. *materiële* kosten.** Vervangingen in het kader MSP worden vertraagd m.n. door prijsstijgingen en schaarste van grondstoffen. Vertraging vervanging - en voortschrijdende inzichten bij vervanging materieel leiden tot latere besparingen op de exploitatiekosten.	Doorrekenen incidentele financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) t.a.v.uitgestelde realisatie besparingsmogelijkheden materiële kosten bij vertraging uitvoering MSP.	50%	225.000	Besparingen op materiële kosten ontstaan later bij opschuiving vervangingsplan materieel van 2022-2025 naar 2024-2027. Eenmalig niet gerealiseerde besparing (onderhoudskosten) in 2024-2026.	113.000
7	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 e.v. jaren t.a.v. *aantallen vrijwilligers.*** De krimp van het repressief beroepspersoneel en/of de vrijwilligers is minder groot door voorschrijdende inzichten betreffende de benodigde bezetting (vrijwilligers) op de brandweerposten in samenhang met de inzet van het beschikbare materieel.	Nagaan/volgen of de minder grote krimp van de vrijwilligersbezetting kan worden opgevangen binnen de lopende budgetten/begrotingen.	70%	450.000	Berekening extra kosten vrijwilligers bij minder grote krimp aantal (76 i.p.v. 118) . Kosten vergoedingen, opleidingen en trainingen voor 3 jaar.	315.000
8	**Uitval voor repressieve inzet brandbestrijding door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.** Defect materieel kan niet tijdig gerepareerd worden, omdat onderdelen niet voorradig zijn. Heeft verband met schaarste grondstoffen en een beperkt aantal (overgebleven) leveranciers van brandweermaterieel en -materiaal.	Op voorraad zetten/houden en alloceren van extra (vervangend) materieel (w.o. onderdelen) voor brandbestrijding.	30%	90.000	Berekening inhuurkosten (voor 3 jaar) benodigd voor vervangend materieel €. 30.000 per jaar.	27.000
9	**Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie.** Extra prijsstijgingen van blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve.	Naast de financiële gevolgen (voor de egalisatiereserve) van de huidige (najaar '22) bekende en verwachte prijsstijgingen - welke zijn verwerkt in de Kadernota-/ Begroting 2024 - extra prijstijgingen voor nog aan te schaffen materieel, als risico doorrekenen (voor weerstandscapaciteit).	50%	100.000	Berekening kapitaalslasten voor 3 jaar bij een (extra) stijging van 5% van de prijzen voor de vervangingen (10 mln.) van nog aan te schaffen materieel.	50.000

10	**Onvoldoende oefenmogelijkheden voor oefenen onder realistischer omstandigheden voor Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel.** Oefenmogelijkheden op VNOG-vakbekwaamheidspleinen worden beperkt bij het niet voldoen aan eisen van RI&E (omissies vastgesteld voor ASK). Bij onvoldoende mogelijkheden om met eigen faciliteiten de vakbekwaamheid op peil te houden, zou gekeken kunnen/moeten worden naar het gebruik externe locaties. Dit brengt extra kosten met zich.	Doorvoeren maatregelen waardoor de vakbekwaamheidspleinen voldoen aan de eisen. Waar nodig (tijdelijk) gebruik maken van (andere) externe locaties.	50%	25.000	Incidenteel extra kosten ter overbrugging i.v.m. voldoen vakbekwaamheidslocaties aan eisen.	13.000
11	**Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties voortvloeiende uit afspraken en/of (wettelijke) eisen (w.o. de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E)).** De status van de (uitvoering van de) wettelijk/noodzakelijk vereiste aanpassingen aan de (gemeentelijke) kazernes is onduidelijk, daarbij is onzeker wie de kosten voor deze (spoedeisende) aanpassingen gaat betalen.	Conform bestuurlijke besluitvorming (dec.'21) afspraken maken met gemeenten in het kader van demarcatie. Voor mogelijke spoedeisen kosten, financiële middelen opnemen.	50%	84.000	Kapitaalslasten: vereiste aanpassingen (alarm)installaties en overige aanpassingen voor 3 jaar.	42.000
	Extra verhuiskosten tijdelijke huisvesting) en faciliteiten kantoorpersoneel.					
12	Onzekerheid termijn en kosten overbrugging na vertrek Europaweg ultimo 2023.	In 2022 plannen uitgewerkt voor overbrugging huisvesting medewerkers, na vertrek Europaweg ultimo 2023. Alternatieve mogelijkheden, i.s.m. 1-post gedachte in Apeldoorn, niet verwacht voor 2026.	50%	330.000	Mogelijke hogere (30%) eenmalige kosten (€ 350.000) en 3 jaar (€ 75.000 p.j.)incidenteel als risico opgenomen voor overbruggingstermijn huisvesting.	165.000
13	Ontwikkelingen m.n. als gevolg van de corona-pandemie, vereisen aanpassingen benodigde faciliteiten voor het werken op kantoor en thuis.	Beleid - en mogelijkheden voor thuiswerken zijn nader uitgewerkt. Toekomstige ontwikkelingen blijvend (aan)deel thuiswerken nog onzeker. Verwachte meerkosten voor thuiswerken opnemen in weerstandscapaciteit.	50%	75.000	Berekening kosten (meer) thuiswerken voor 50% van (300) medewerkers. Aanpassingen/extra faciliteiten thuiswerkplek (€ 500 over 3 jaar).	38.000
14	**Digitale verstoring, onder meer vanwege cybercrime.** Belemmerd worden in de uitvoering van crisis- en incidentbestrijdingsactiviteiten en ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door verstoring van de systemen voor de informatie- en telecommunicatietechnologie. ICT omgeving wordt geraakt door defecten infrastructuur of hardware, leverancier kan niet leveren, cybercrime.	Plan van aanpak Baseline informatieveiligheid (BIO) gereed. Toekomstige investeringsplannen voorzien in uitwijkmogelijkheden voor (alternatie) uitvoering kritische ICT processen en centralisatie van beheer in de toegang van mensen en systemen tot faciliteiten. N.a.v. de cyberaanval in 2020 wordt de ICT-omgeving van de VNOG actief gemonitord, daarmee wordt het risico op en de impact van een volgende hack verminderd. Het risico op een hack blijft echter bestaan, omdat cybercrime zich snel ontwikkelt en steeds vernuftiger wordt.	30%	500.000	Kosten opheffen gijzeling c.q. gevolgen hacks e.d. (o.b.v. cijfers hack 2020).	150.000
15	**Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers).** Door onjuiste (aansluiting) basisgegevens; personele wisselingen HRM; onjuiste toepassing cao -/fiscale regelingen en onvoldoende controles/ - kennis, kunnen berekende salarissen/vergoedingen te hoog zijn en/of leiden tot boetes / eindheffing (ATW, WKR, FLO, reiskosten, IKB).	Doorvoeren interne controle -/beheersmaatregelen, procesbewaking, procedurevastleggingen en kennisverbetering medewerkers. Uitsplitsen benoemde (oorzaken) risico's. Voor FLO-uitvoering is externe ondersteuning aangetrokken.	30%	350.000	Berekening o.b.v. percentage personele kosten 1% van € 35 mln. (beroeps + vrijwilligers).	105.000
16	**Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen).** De inkoopdiscipline wordt niet altijd tijdig en juist betrokken in het proces van inkoop en inhuur. De gevolgen hiervan zijn mogelijke claims van leveranciers. Deze zijn, met inzet van externe juristen, tot op heden onterecht gebleken.	Beleid en (centrale) sturing op het inkoop(proces) resp. verduidelijken en verbeteren en VNOG-breed inzichtelijk maken bij welke inkopen er sprake is/kan zijn mogelijke aanbestedingsplicht.	10%	150.000	Berekening o.b.v. percentage en volume inkoop (w.o. investeringen) 0,5% van € 30 mln.	15.000
17	**Onvoorziene kosten aanspraken van personeel (na dienstongevallen) en stijging verzekeringspremie.** Door veranderingen in de verzekeringsmarkt, wijzigen de mogelijkheden van dekking bij (personele) aanspraken/- schades.	De personele aanspraken na een dienstongeval worden voor alle veiligheidsregio's gelijk getrokken. Onderzocht wordt de mogelijkheid minder te verzekeren en schades als collectief te dragen. Het eigen risico kan dan meer gaan fluctueren.	10%	600.000	Afhankelijk van de wijze waarop het collectief dragen van schades wordt georganiseerd, gaat de berekening (nog) uit van de verzekeringsoptie met een risico van premie-stijging van € 200.000 p.j., voor 3 jaar.	60.000
18	**Stijging reële bijdrage aan IFV door bv. nieuwe taken.**	Inbreng in begrotingsproces IFV.	30%	60.000	Berekend risico: stijging 5% huidige bijdrage € 400.000, voor 3 jaar.	18.000
19	**Stijging financieringskosten bij aantrekken financiering d.m.v. leningen (vreemd vermogen).** Door stijging van het rentepercentage kunnen de kosten voor (her)financiering toenemen.	In de berekende weerstandscapaciteit rekening houden met een stijging van de rente.	50%	2.250.000	Berekening: verwachte investeringen c.q. (her)financiering in de periode 2023 t/m 2027: € 75 mln. Risico stijging rentepercentage gemiddeld van 3% naar 4%, voor 3 jr.	1.125.000
20	**Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)).** Processen rond persoonsgerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegvens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	Aan plan van aanpak AVG wordt gewerkt. Bewustzijn voor privacy-schendingen scherp houden, de uitvoering - en vastlegging van processen toetsen en waar nodig verbeteren.	10%	300.000	Mogelijk bedrag boete per overtreding € 300.000. Kans relatief gering.	30.000
21	**Hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig).** Na opzegging door het Witte Kruis van het (doorlopend) contract voor inhuur van OVDG'en ontstaat het risico dat de uitvoering van deze taak door de VNOG zelf, hogere kosten met zich brengt.	Uitwerking van de uitvoering van deze wettelijke activitiet door de VNOG waardoor inzicht ontstaat welke mogelijke extra kosten daarmee gemoeid zijn.	50%	375.000	Mogelijke extra kosten voor uitvoering organisatie OVGD'en voor 3 jaar.	188.000
					totaal weerstandscap.	**3.500.000**

Niet kwantificeerde risico's						
Nr.	Risico's en oorzaken	Beheersmaatregelen	Kans in %	Effect in euro's		
				bedrag	toelichting	
1	**Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o. relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers).** Uitkomst van het afgeronde project Taakdifferentiatie - n.a.v. Europese eisen omtrent gelijkschakeling van rechtspositie tussen beroeps - en vrijwillige brandweer- is dat consignatie en kazernering van vrijwilligers t.z.t. niet meer kan en mag. Alternatieven hiervoor, zoals parttime aanstellingen, zullen resulteren in hogere personeelskosten .	In een zgn. bouwsteen *Verplichtend Karakter* worden de alternatieven voor het afschaffen van consignatie en kazernering bij vrijwilligers, uitgewerkt. De VNOG is nauw betrokken bij het opstellen van een implementatieplan, dat in 2022 moet worden opgeleverd voor geheel brandweer Nederland.			Voor verwachte hogere personeelskosten (bij overgang van vrijwilligheid naar parttime dienstverbanden) wordt voor het generieke landelijke aandeel van vrijwilligers, gerekend op een compensatie vanuit rijks-/ gemeentelijke middelen.	
2	**Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding door langer gebruik bestaand materieel**. Bij het later vervangen van bestaande blusvoertuigen, a.g.v. latere levering van de nieuwe, neemt het risico op hogere onderhoudskosten toe.	Vooreerst beoordelen of de financiële gevolgen van de hogere onderhoudskosten bij latere vervanging blusvoertuigen, kunnen worden opgevangen binnen de bestaande begroting.			Mogelijke toename van de kosten, in eerste instantie opvangen binnen de bestaande begroting van M&L.	
3	**Onzekerheid toekomstbestendige - en efficiënte uitvoering van repressieve taken bij het niet (tijdig) realiseren samenvoeging/-werking kazernes (Toekomstvisie bouwsteen 31 en 31a).** Uitkomsten (nog op te starten) onderzoeken naar samenvoeging/-werking zijn nog niet bekend, zodat er nog geen uitspraken kunnen worden gedaan over mogelijke verbeteringen van de uitvoering van de repressieve activiteiten in en rond de plaatsen Gendringen en Silvolde en in de grensstreek met Duitsland (Dinxperlo-Suderwick).	In 2022 worden er verkenningen uitgevoerd van mogelijke samenvoeging en -werking tussen Gendringen en Silvolde en in de grensstreek met Duitsland (Dinxperlo-Suderwick). Hiermee zal inzicht moeten worden verkregen zowel in mogelijke verbeteringen als - knelpunten (bijv. t.a.v. verschil in verwachtingen, werkgewoonten, cultuur en taal).				
4	**(Nog) geen kwantificering van gevolgen crises (w.o. pandemieën en vluchtelingenopvang).** Er bestaat het risico van ontoereikende beschikbaarheid van mensen en middelen voor crises zoals bijv. COVID -19 en de opvang van Oekraïners. Daarbij is de bijstelling van de BDuR in 2022 voor dit doel, zowel een kans als een bedreiging.	Een herzien risicoprofiel is vastgesteld op 10 december 2020 met daarin opgenomen, als beleidsprioriteit voor 2021-2024, het risico van een pandemie . N.a.v. de ervaringen met COVID-19, wordt een pandemie als worst-case scenario, (opnieuw) tegen het licht gehouden. Er zal voldoende (in)zicht moeten komen op welke wijze de (v.a. 2023) bijgestelde BDuR-gelden mogen/kunnen worden ingezet.				
5	**Uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie.** De uitwerking/uitvoering van de bestuurlijk vastgestelde demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers. Dit risico raakt ook de hierop betrekking hebbende inkopen.	Gesprekken met de gemeenten over het demarcatievraagstuk, hebben inmiddels meer zicht gegeven op de te maken afspraken daaromtrent. Al-werkende-weg zal volledig(er) inzicht (moeten) worden verkregen over de nog uit te werken -/af te spreken punten.				
6	**Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS.** Bij enkele in gebruik zijnde kazernes en oefenterreinen is mogelijk sprake van PFAS verontreiniging. De omvang hiervan en de mogelijk bijkomende kosten, worden nog nader onderzocht.	Onderzocht wordt welke maatregelen moeten worden uitgevoerd en wat de bijbehorende kosten zijn, op (een drietal) locaties waar mogelijk sprake is van PFAS-verontreiniging.			Er is nu nog geen zicht op de mogelijke omvang van de kosten.	